

GRAWE

Zavarovalnica d.d.

2016

**POROČILO O SOLVENTNOSTI
IN FINANČNEM POLOŽAJU (SFCR)**

Kazalo

Kazalo	2
Seznam kratic	9
Povzetek.....	10
A. POSLOVANJE IN REZULTATI.....	12
A.1 Poslovanje	12
A.1.1 Poslovna strategija.....	12
A.1.2 Lastniška razmerja in struktura skupine.....	12
A.1.3 Revizor.....	13
A.1.4 Nadzorni organ.....	13
A.2 Zavarovalno-tehnični rezultati.....	14
A.2.1 Premoženjsko zavarovanje	15
A.2.2 Življenjsko zavarovanje	18
A.3 Donos naložb	19
A.3.1 Struktura naložb	19
A.3.2 Donos naložb	21
A.4 Razvoj drugih dejavnosti	21
A.5 Ostale informacije	21
B. SISTEM UPRAVLJANJA.....	22
B.1 Splošni podatki o sistemu upravljanja.....	22
B.1.1 Primernost.....	22
B.1.2 Uprava, nadzorni svet in druge ključne funkcije.....	22
B.1.2.1 Uprava.....	22
B.1.2.2 Nadzorni svet.....	23
B.1.2.3 Druge ključne funkcije.....	23
B.1.2.3.1 Funkcije sistema upravljanja	23
B.1.2.3.2 Funkcija upravljanja tveganj	23
B.1.2.3.3 Funkcija spremljanja skladnosti.....	23
B.1.2.3.4 Funkcija notranje revizije.....	23
B.1.2.3.5 Aktuarska funkcija.....	24
B.1.3 Pomembne spremembe sistema upravljanja.....	24
B.1.4 Politika prejemkov in praksa glede prejemkov	24
B.1.4.1 Načela politike prejemkov in pomen fiksnega ter variabilnega dela plače	24
B.1.4.2 Individualni in kolektivni kriteriji uspeha.....	25
B.1.4.2.1 Zaposleni brez vodstvene funkcije v notranjih službah	25
B.1.4.2.2 Vodstveni kader v notranjih službah.....	25
B.1.4.2.3 Zaposleni v oddelku prodaje	25

B.1.4.2.4	Vodstveni kadri oddelka prodaje	26
B.1.4.2.5	Člani uprave.....	26
B.1.4.2.6	Člani nadzornega sveta	26
B.1.5	Pomembne transakcije	26
B.1.6	Struktura upravljanja	27
B.1.6.1	Organizacijska vključenost.....	27
B.1.6.2	Pooblastila, viri in operativna neodvisnost	27
B.1.6.3	Poročanje in svetovanje.....	28
B.1.6.3.1	Funkcija upravljanja tveganj	28
B.1.6.3.2	Funkcija spremljanja skladnosti.....	28
B.1.6.3.3	Funkcija notranje revizije.....	29
B.1.6.3.4	Aktuarska funkcija.....	29
B.2	Zahteve glede sposobnosti in primernosti	29
B.2.1	Zahteve glede sposobnosti.....	29
B.2.1.1	Splošno	29
B.2.1.2	Uprava.....	30
B.2.1.2.1	Izobrazba in poklicne izkušnje	30
B.2.1.2.2	Znanja.....	30
B.2.1.3	Prokuristi	30
B.2.1.3.1	Izobrazba in poklicne izkušnje	30
B.2.1.3.2	Znanja.....	30
B.2.1.4	Nadzorni svet.....	30
B.2.1.4.1	Izobrazba in poklicne izkušnje	30
B.2.1.4.2	Znanja.....	31
B.2.1.5	Nosilci ključnih funkcij	31
B.2.1.5.1	Izobrazba in izkušnje	31
B.2.1.5.2	Znanja.....	31
B.2.2	Postopek za oceno ustreznosti (sposobnosti in primernosti)	32
B.2.2.1	Uprava.....	32
B.2.2.2	Prokurist	32
B.2.2.3	Nadzorni svet.....	32
B.2.2.4	Nosilci ključnih funkcij	32
B.3	Sistem upravljanja tveganj.....	33
B.3.1	Strategija tveganj	33
B.3.2	Proces upravljanja tveganj	34
B.3.3	Organizacija funkcije upravljanja tveganj.....	36
B.3.4	Upravljanje tveganj za uporabnike notranjih modelov	37
B.3.5	Lastna ocena tveganj in solventnosti	37
B.3.5.1	Opis procesa lastne ocene tveganj in solventnosti.....	38

B.3.5.2	Organizacijska struktura in procesi odločanja pri ORSA	39
B.3.5.3	Pogostost ORSA	39
B.3.5.4	Določanje skupnih solventnostnih potreb	39
B.3.5.5	Interakcija med upravljanjem kapitala in upravljanjem tveganj	40
B.4	Sistem notranjih kontrol	40
B.4.1	Opis	40
B.4.2	Organizacija funkcije spremljanja skladnosti	41
B.5	Funkcija notranje revizije	42
B.5.1	Osnove in organizacija notranje revizije	42
B.5.2	Neodvisnost in nepristranskost	43
B.6	Aktuarska funkcija	43
B.7	Izločen posel	44
B.7.1	Smernice o izločenih poslih	44
B.7.2	Zunanje izvajanje ključne oziroma pomembne funkcije oziroma aktivnosti	44
B.8	Druge navedbe	44
C.	PROFIL TVEGANJ	45
C.1	Zavarovalno tveganje	46
C.1.1	Izpostavljenost tveganju	47
C.1.2	Tveganje koncentracije	50
C.1.3	Zmanjševanje tveganj	51
C.1.4	Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov	51
C.1.5	Občutljivost na tveganje	51
C.2	Tržno tveganje	52
C.2.1	Izpostavljenost tveganju	52
C.2.2	Tveganje koncentracije	53
C.2.3	Zmanjševanje tveganj	54
C.2.4	Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov	54
C.2.5	Občutljivost na tveganje	54
C.3	Kreditno tveganje	54
C.3.1	Izpostavljenost tveganju	54
C.3.2	Tveganje koncentracije	55
C.3.3	Zmanjševanje tveganj	55
C.3.4	Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov	55
C.3.5	Občutljivost na tveganje	56
C.4	Likvidnostno tveganje	56
C.4.1	Izpostavljenost tveganju	56
C.4.2	Tveganje koncentracije	56
C.4.3	Zmanjševanje tveganj	57
C.4.4	Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov	57
C.4.5	Občutljivost na tveganje	57

C.5	Operativno tveganje	57
C.5.1	Izpostavljenost tveganju	57
C.5.2	Tveganje koncentracije	58
C.5.3	Zmanjševanje tveganj	58
C.5.4	Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov.....	58
C.5.5	Občutljivost na tveganje	59
C.6	Ostala pomembna tveganja.....	59
C.6.1	Izpostavljenost tveganju	59
C.6.2	Tveganje koncentracije	59
C.6.3	Zmanjševanje tveganj	59
C.6.4	Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov.....	60
C.6.5	Občutljivost na tveganje	60
C.7	Ostale informacije	60
D.	VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI	61
D.1	Sredstva.....	64
D.1.1	Razlaga razlik v vrednotenju po posameznih vrstah sredstev.....	64
D.1.1.1	Neopredmetena sredstva.....	64
D.1.1.2	Odložene terjatve za davek	64
D.1.1.3	Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	64
D.1.1.3.1	Zemljišča, zgradbe in oprema v posesti za lastno uporabo	64
D.1.1.3.2	Naložbene nepremičnine	64
D.1.1.4	Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)	65
D.1.1.5	Strukturirani vrednostni papirji	65
D.1.1.6	Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja.....	65
D.1.1.7	Kredit in hipoteke	66
D.1.1.8	Izterljivi zneski iz pozavarovanj.....	66
D.1.1.9	Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov.....	66
D.1.1.10	Terjatve iz naslova pozavarovanj.....	66
D.1.1.11	Terjatve do kupcev, nepovezane z zavarovanjem.....	66
D.1.1.12	Denar in denarni ustrezniki	67
D.1.1.13	Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje.....	67
D.1.2	Ocene in predpostavke, ki lahko vplivajo na izkazane vrednosti sredstev	67
D.1.2.1	Neopredmetena sredstva.....	67
D.1.2.2	Model vrednotenja finančnih sredstev.....	67
D.1.2.2.1	Kotirane cene na aktivnem trgu (1. naložbeni nivo).....	67
D.1.2.2.2	Vrednotenje naložb na podlagi opazovanih tržnih podatkov (2. Naložbeni nivo)	68
D.1.2.2.3	Model vrednotenja (3. naložbeni nivo).....	68

D.1.2.2.4	Oslabitev finančnih sredstev	69
D.1.2.3	Odložene terjatve za davek	69
D.2	Zavarovalno-tehnične rezervacije.....	70
D.2.1	Zavarovalno-tehnične rezervacije.....	70
D.2.1.1	Splošne osnove kalkulacije (izračuna)	70
D.2.1.1.1	Premoženjska zavarovanja.....	70
D.2.1.1.2	Življenjska zavarovanja.....	71
D.2.1.2	Vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na LoB	72
D.2.1.3	Opis izterljivih zneskov na osnovi pozavarovalnih pogodb (reinsurance recoverables):.....	73
D.2.1.4	Opis stopnje negotovosti.....	74
D.2.1.4.1	Premoženjska zavarovanja.....	74
D.2.1.4.2	Življenjska zavarovanja.....	74
D.2.1.5	Kvalitativna in kvantitativna razlaga razlik pri vrednotenju po vrstah poslovanja (LoB), razlik pri uporabljenih osnovah, metodah in predpostavkah.....	75
D.2.1.5.1	Računske osnove drugega reda	76
D.2.1.6	Opis ujemanja prilagoditev (matching adjustment) in portfelja	77
D.2.1.7	Izjava o uporabi prilagoditev za nestanovitnost (volatility adjustment).....	77
D.2.1.8	Izjava o uporabi prenosa netvegane obrestne mere (Statement on the use of the risk-free transfer interest rate)	77
D.2.2	Pomembne poenostavitve (simplifikacije) in opis stopnje negotovosti pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij	77
D.2.2.1	Obnašanje zavarovancev	77
D.2.3	Izračun marže za tveganje (risk margin).....	77
D.3	Ostale obveznosti.....	78
D.3.1	Pojasnila razlik v vrednotenju pri posameznih vrstah obveznosti.....	78
D.3.1.1	Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij.....	78
D.3.1.1.1	Rezervacije za odpravnine.....	78
D.3.1.2	Odložene obveznosti za davek	79
D.3.1.3	Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov	79
D.3.1.4	Obveznosti iz naslova pozavarovanja.....	79
D.3.1.5	Obveznosti do kupcev, nepovezane z zavarovanjem.....	79
D.3.1.6	Ostale obveznosti	79
D.3.2	Ocene in predpostavke, ki lahko vplivajo na izkazane vrednosti obveznosti	80
D.3.2.1	Odloženi davki	80
D.3.2.2	Ostale obveznosti	80
D.3.2.3	Obveznosti za povračila zaposlencem	80
D.3.2.4	Obveznosti iz naslova pozavarovanja	80
D.4	Alternativne metode vrednotenja.....	81
D.4.1	Alternativno ugotavljanje cene za vrednostne papirje	81
D.4.2	Swap Manager Bloomberg (SWPM).....	81

D.4.3	Metode vrednotenja za zemljišča in zgradbe	82
D.4.4	Predpostavka za deleže v povezanih podjetjih in udeležbe	82
D.5	Druge navedbe	82
D.5.1	Preračun valut	82
D.5.2	Pomembnost	82
E.	UPRAVLJANJE KAPITALA	83
E.1	Lastni viri sredstev	83
E.1.1.	Kapital zavarovalnice po MSRP	84
E.1.2.	Lastni viri v skladu s SII	85
E.1.3.	Pojasnila razlik v vrednotenju	86
E.2	Zahtevani solventnostni in minimalni kapital	87
E.3	Uporaba podmodula za izračun tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki bazira na zapadlosti pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala	89
E.4	Razlike med standardno formulo in uporabljenimi internimi modeli	89
E.5	Nedoseganje minimalnega zahtevanega kapitala in zahtevanega solventnostnega kapitala	89
E.6	Druge pojasnila	89
	Opis pojmov	91

Opomba pri zaokroževanju

Pri vsotah zaokroženih števil in odstotkov lahko zaradi uporabe formul pride do razlik pri zaokroževanju.

Uporaba spola

Zaradi večje preglednosti in sledljivosti je v poročilu enotno uporabljen moški slovnični spol.

Seznam kratic

BE	Najboljša ocena (Best Estimate)
CF	Denarni tok (Cash flow)
CoC	Mera stroškov kapitala (Cost of Capital)
CEIOPS	Odbor evropskih nadzornikov za zavarovanja in poklicne pokojnine (Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors) do 31. 12. 2010, v nadaljevanju EIOPA
ECB	Evropska centralna banka
EIOPA	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (European Insurance and Occupational Pensions Authority) od 1. 1. 2011 naprej
EPIFP	Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (Expected Profits Included in Future Premiums)
ES	Pričakovani padec (Expected Shortfall, Tail-VaR) predstavlja pričakovano izgubo, ob prekoračitvi praga VaR
fRfB	Rezerve za premijska nadomestila
GBVU	Gewinnbeteiligungsverordnung
GRAWE	GRAWE zavarovalnica d. d.
HRG	Homogena skupina tveganj
HSNLT	Zdravstveno zavarovanje na podoben tehnični podlagi kot premoženjsko zavarovanje (Health Similar to Non-Life Technique)
LoB	Vrste poslovanja (Line of Business)
MCR	Minimalna kapitalska zahteva
MRS	Mednarodni računovodski standardi
MSOV	Mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organization for Economic Cooperation and Development)
ORSA	Lastna ocena tveganj in solventnosti (Own Risk and Solvency Assessment)
RM	Risk management
SCR	Zahtevan solventnostni kapital (Solvency Capital Requirement)
SII	Solventnost II
SPV	Namenske družbe (Special Purpose Vehicles)
VaR	Tvegana vrednost (VaR) je največja možna izguba v določenem obdobju (investicijsko obdobje) z neko stopnjo zaupanja (interval zaupanja)
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ZTB	Potreba dodelitve
ZZavar-1	Zakon o zavarovalništvu (Ur. l. RS, št. 93/2015)

Povzetek

GRAWE zavarovalnica d. d. (v nadaljevanju zavarovalnica), ustanovljena leta 1990, je v zadnjem letu dosegla največji obseg poslovanja v svoji zgodovini. Kot del skupine, ki je razširjena na 13 držav srednje in vzhodne Evrope, se ponaša kot zanesljiva in stabilna institucija, ki predstavlja varnost in neodvisnost ter poslovanje v korist strank, kar je tudi izraženo s sloganom »GRAWE zavarovalnica – **Zavarovalnica na Vaši strani.**«

V tekočem letu je zavarovalnica na področju življenjskih in premoženjskih zavarovanj zabeležila zaračunano premijo v višini 41.580 TEUR s poudarkom na avtomobilskih zavarovanjih. Zaračunane odškodnine znašajo 28.190 TEUR. Poslovni izid pred obdavčitvijo znaša 1.459 TEUR.

Naložbe (skupaj z likvidnimi sredstvi) so se glede na preteklo leto povečale za 2,6 %, tj. na 195.909 TEUR. Najpomembnejši cilj je neprekinjeno zagotavljanje zmožnosti izpolnitve obveznosti zavarovalnih pogodb.

V poročilu je predstavljen pregled solventnostnega in finančnega položaja zavarovalnice. Prikazani rezultati poslovanja izražajo vrednosti iz računovodskih izkazov, pripravljenih v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD) in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP). Poleg tega so v poročilu predstavljeni tudi sistem upravljanja in profili tveganj ter metode vrednotenja za potrebe solventnosti in upravljanja kapitala.

Solventnost II je stopila v veljavo 1. 1. 2016 in zajema vsa področja zavarovalnega nadzornega prava z namenom uskladitve zavarovalnega nadzora v Evropi. Direktiva temelji na treh stebrih, in sicer prvi steber predstavlja kvantitativno predstavitev položaja tveganj zavarovalnice in iz tega izhajajoče zahteve po kapitalu, drugi steber zajema sistem upravljanja, medtem ko tretji steber narekuje dolžnost razkritij in poročanja.

Sistem upravljanja predstavlja sistem za upravljanje in kontrolo zavarovalnice. Organizacija, naloge in pristojnosti ključnih funkcij so definirane v smernicah zavarovalnice. Sistem upravljanja zagotavlja skladnost s pravili prejemkov, izločenih poslov in z zahtevami glede sposobnosti in primernosti uprave, prokuristov, nadzornega sveta in nosilcev ključnih funkcij.

V okviru sistema upravljanja tveganj se za ugotavljanje dejanske situacije tveganj in položaja solventnosti zavarovalnice glede na nadzornikove zahteve vsaj enkrat letno izvaja »Lastna ocena tveganj in solventnosti« (ORSA). Pomemben del sistema upravljanja je tudi sistem notranjih kontrol, ki obsega obstoječe notranje kontrole zavarovalnice. Učinkovitost slednje redno preverja notranja revizija.

Zahteva po lastnih virih sredstev zavarovalnice v okviru Solventnosti II je opisana v poglavju *C PROFIL TVEGANJ*. Večja ko so tveganja, ki jim je izpostavljena zavarovalnica, večji je zahtevan solventnostni kapital, ki ga mora zavarovalnica pokriti z lastnimi viri sredstev.

Lastni viri sredstev so na osnovi bilance stanja po Solventnosti II opredeljeni kot presežek sredstev nad obveznostmi. V bilanci stanja so sredstva in obveznosti vrednoteni po poštenih vrednostih, zato se v nekaterih bilančnih pozicijah razlikujejo od vrednosti, prikazanih v računovodskih izkazih.

Zavarovalno-tehnične rezervacije so v izkazu finančnega položaja po Solventnosti II izražene z najboljšo oceno. Razlika med knjigovodsko vrednostjo zavarovalno-tehničnih rezervacij v računovodskih izkazih in najboljšo oceno v bilanci stanja po SII je posledica različne perspektive in metod izračuna. Razlike v izračunu glede na predhodno leto na področju življenjskih zavarovanj izhajajo iz sprememb netvegane krivulje obrestnih mer, ki jo določa EIOPA, ter sprememb v programskem orodju za izračun. Na področju premoženjskih zavarovanj je bilo na referenčni datum 1. 1. 2016 prvič v izračun vključeno aktivno pozavarovanje, ki prav tako vpliva na spremembo najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij premoženjskih zavarovanj. Kljub temu je analiza občutljivosti pokazala, da so zavarovalno-tehnične rezervacije, oblikovane po Solventnosti II, tudi v primeru zelo neugodnega scenarija pod knjigovodskimi vrednostmi v letu 2016.

Višina zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR-količnik) na bilančni datum znaša 400,67 %. Izračun izhaja iz primerjave lastnih virov sredstev z zahtevanim solventnostnim kapitalom na osnovi izračunov po standardni formuli. Najpomembnejša tveganja glede na SCR-izračun so tržna tveganja in tveganja življenjskih zavarovanj. Le-tem sledijo tveganja premoženjskih zavarovanj. Notranje skupne solventnostne potrebe zavarovalnice v okviru procesa ORSA so občutno pod zahtevanim solventnostnim kapitalom po standardni formuli.

Višina in kvaliteta lastnih virov sredstev omogočata, da bo GRAWE zavarovalnica d. d. močan in zanesljiv partner **na Vaši strani** tudi v bodoče.

To poročilo je bilo odobreno za objavo s sklepom nadzornega sveta dne 3. 5. 2017.

A. POSLOVANJE IN REZULTATI

A.1 Poslovanje

A.1.1 Poslovna strategija

Kot osnovni dejavniki uspeha v poslovnem modelu zavarovalnice so zraven samostojnosti in neodvisnosti izpostavljeni osredotočenje na ključne segmente strank, premije, ki so prilagojene prevzetim tveganjem, ter svetovanje, ki izraža skrb za stranke in hitro zagotovitev zavarovalne storitve. Zavarovalnica posveča veliko pozornosti vzajemnemu spoštovanju, odprtosti, zaupanju in socialni varnosti, pri čemer nagovarja vse tržne segmente strank, predvsem pa se osredotoča na posameznike, družine, podjetnike, mala in srednja podjetja.

Področje delovanja je omejeno na tržišče Republike Slovenije.

Ključni produkti zavarovalnice na tržišču so zavarovanje stavb in stanovanjske opreme, zavarovanje odgovornosti imetnikov motornih vozil ter kasko zavarovanje motornih vozil, vse oblike življenjskih zavarovanj in nezgodno zavarovanje.

GRAWE zavarovalnica d. d. je kompozitna zavarovalnica, ki beleži več kot 50 % prihodkov od obračunanih premij iz naslova neživljenjskih zavarovanj.

S ciljem optimalnega zagotavljanja zavarovalne storitve strankam je zavarovalnica načeloma odprta za vse oblike prodajnih poti, poseben pomen pa pripisuje lastni prodajni organizaciji.

Na področju naložb se na prvem mestu izpostavljajo varnost, dolgoročen uspeh ter donos. Slednje se odraža v uspešnih in varnostno usmerjenih naložbah, pri čemer se zavarovalnica načeloma izogiba špekulativnim naložbam in netransparentnim produktom. Za vsako skupino naložb so posebej določena območja in omejitve.

A.1.2 Lastniška razmerja in struktura skupine

Edina lastnica GRAWE zavarovalnice d. d. s 100% deležem je Grazer Wechselseitige Versicherung AG s sedežem v Gradcu.

Edina lastnica Grazer Wechselseitige Versicherung AG s 100% deležem je GRAWE-Vermögensverwaltung, ki je krovno matično podjetje GRAWE skupine.

Bilančni podatki GRAWE zavarovalnice d. d. so zajeti v konsolidiranem izkazu Grazer Wechselseitige Versicherung AG.

Poenostavljena struktura skupine na dan 31. 12. 2016 je prikazana v naslednjem organigramu:

A.1.3 Revizor

Letno poročilo GRAWE zavarovalnice d. d. na presečni dan izkaza finančnega položaja revidira KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d. o. o.

Kontaktne informacije:

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d. o. o.

Železna cesta 8a

1000 Ljubljana

Tel: +386 (1) 420 11-80

E-Mail: kpmg.lj@kpmg.si

A.1.4 Nadzorni organ

Zavarovalnica je podvržena nadzoru, ki ga izvaja Agencija za zavarovalni nadzor (AZN).

Kontaktne informacije:

Agencija za zavarovalni nadzor (AZN)

Trg republike 3

1000 Ljubljana

Tel: +386 (1) 252 86 00

E-Mail: agencija@a-zn.si

A.2 Zavarovalno-tehnični rezultati

Tabela v nadaljevanju prikazuje prihodke iz naslova zavarovalnih premij glede na računovodske izkaze za premoženjska in življenjska zavarovanja.

Kosmati znesek	Obračunane	Razmejene
	premije	premije
	2016	2016
	TEUR	TEUR
Premoženjska zavarovanja	23.128	21.647
Življenjska zavarovanja	18.452	18.379
Skupaj	41.580	40.026

Prihodki zavarovalnice iz naslova zavarovalnih premij so sestavljeni iz premoženjskih zavarovanj, tj. v višini 56 %, in življenjskih zavarovanj, tj. v višini 44 %.

Znižanje prihodkov iz naslova zavarovalnih premij na področju življenjskih zavarovanj je v prvi vrsti posledica zmanjšanja povpraševanja po tovrstnih storitvah na slovenskem trgu. Porast na področju premoženjskih zavarovanj je predvsem posledica povečane prodaje avtomobilskih zavarovanj, katerih količina se je glede na preteklo leto skoraj podvojila.

Skupno se je delež obračunane premije glede na preteklo leto povečal za 16 %.

Kosmati znesek	Odhodki za	Obratovalni
	škodo	stroški
	2016	2016
	TEUR	TEUR
Premoženjska zavarovanja	11.122	8.534
Življenjska zavarovanja	17.068	6.773
Skupaj	28.190	15.308

Skupno so se stroški premoženjskih zavarovanj malenkost povišali, medtem ko so se stroški življenjskih zavarovanj znižali, kar je predvsem posledica nižjih stroškov za pridobivanje zavarovanj na področju življenjskega zavarovanja.

Število sklenjenih zavarovanj se je v primerjavi s preteklim poslovnim letom povečalo za 31,25 %.

Število sklenjenih zavarovanj

	2016 Št. zavarovanj
Premoženjska zavarovanja	287.762
Življenjska zavarovanja	63.451
Skupaj	351.213

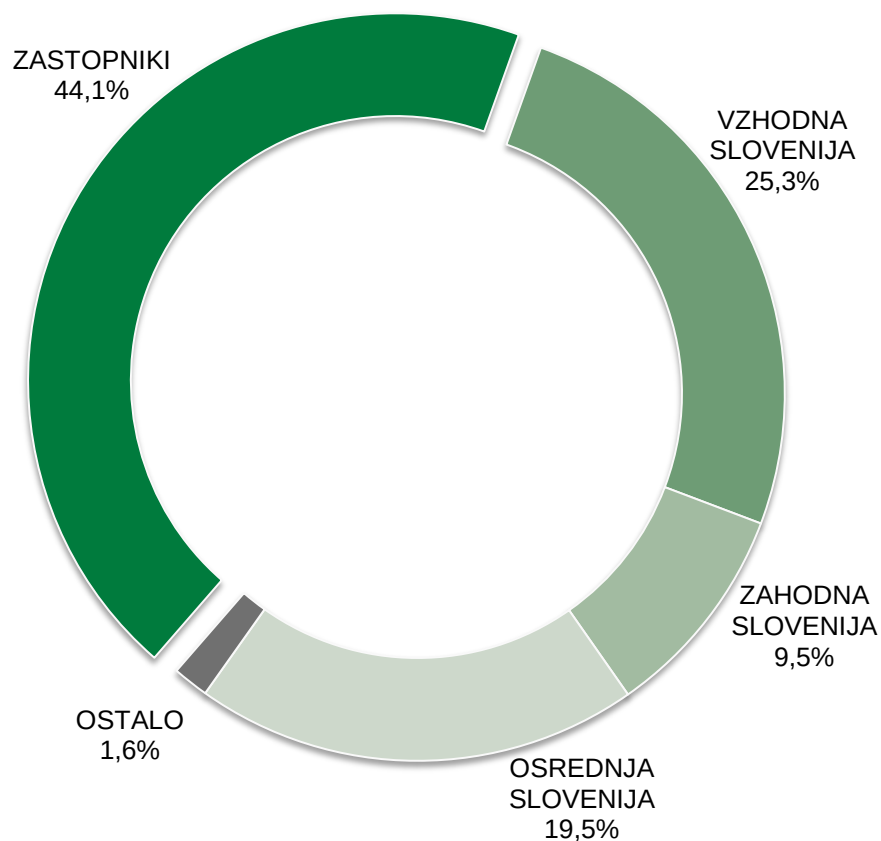
A.2.1 Premoženjsko zavarovanje

Tabela v nadaljevanju prikazuje obračunane premije in prihodke od premij premoženjskih zavarovanj v letu 2016 glede na zavarovalne vrste.

Kosmati znesek	Obračunane premije	Razmejene premije
	2016	2016
	TEUR	TEUR
Nezgodno zavarovanje	3.893	3.759
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	5.607	5.106
Zavarovanje prevoza blaga	0	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	905	912
Druga premoženjska zavarovanja	4.208	4.184
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	6.951	6.245
Zavarovanje splošne odgovornosti	613	593
Zavarovanje različnih finančnih izgub	34	34
Zavarovanje nudenja pomoči	917	813
Skupaj	23.128	21.647

Za izbiro pozavarovalnega partnerja ima zavarovalnica določene stroge kriterije glede kvalitete in bonitetne ocene. Slednje je podrobneje opisano v poglavju C.3.1 *Izpostavljenost tveganju*.

Porazdelitev obračunane premije iz naslova premoženjskih zavarovanj glede na področje prodaje je prikazana v naslednjem grafičnem prikazu, ki ne izkazuje pomembnih sprememb glede na preteklo leto:

Sestavljen škodni količnik je vsota stroškovnega kazalnika, ki je sestavljen iz stroškov pridobivanja zavarovanj in drugih operativnih stroškov v primerjavi z razmejeno premijo, in škodnega kazalnika, ki predstavlja odhodke za škode v primerjavi z razmejeno premijo.

Sestavljen škodni kazalnik premoženjskih zavarovanj je v letu 2016 znašal 90,80 %.

Kazalniki 2016
%

Premoženjska zavarovanja

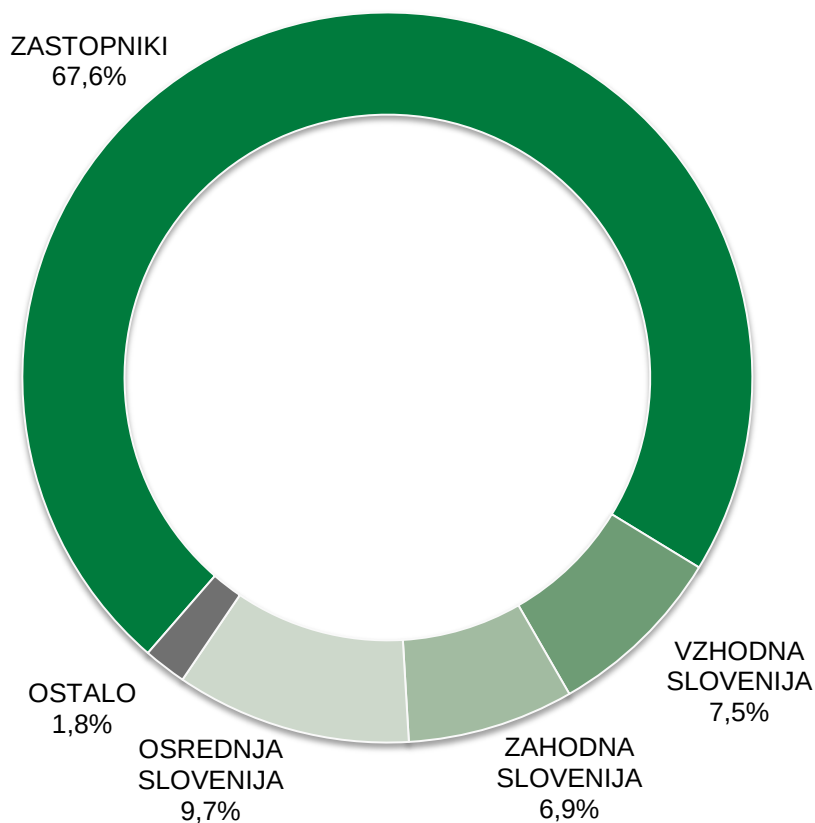
Škodni kazalnik	51,38
Stroškovni kazalnik	39,43
Sestavljeni škodni kazalnik	90,80

Razdelitev na kosmate stroške odškodnin in obratovalne stroške po zavarovalnih vrstah iz naslova premoženjskega zavarovanja, izvzemši druge tehnične stroške in prihodke, je prikazana v naslednji tabeli:

Kosmati znesek	Odhodki za	Obratovalni
	škode	stroški
	2016	2016
	TEUR	TEUR
Nezgodno zavarovanje	715	1.511
Zavarovanje kopenskih motornih vozil	4.724	2.073
Zavarovanje prevoza blaga	0	0
Zavarovanje požara in elementarnih nesreč	271	353
Druga premoženjska zavarovanja	1.478	1.800
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	3.388	2.232
Zavarovanje splošne odgovornosti	67	258
Zavarovanje različnih finančnih izgub	0	12
Zavarovanje nudenja pomoči	479	294
Skupaj	11.122	8.534

A.2.2 Življenjsko zavarovanje

Porazdelitev obračunane premije iz naslova življenjskih zavarovanj glede na področje prodaje je prikazana v naslednjem grafičnem prikazu, ki ne izkazuje pomembnih sprememb glede na preteklo leto:

Na področju življenjskih zavarovanj je delež obračunane premije padel za 7,8 %. Krovni razlog za to je zmanjšanje števila zavarovanj s plačilom enkratne premije.

Prihodki od obračunanih kosmatih zavarovalnih premij glede na tip zavarovancev, način plačila ter udeležbo na dobičku so prikazani v naslednji tabeli:

Razvoj življenjskih zavarovanj

Obračunane premije

2016

TEUR

po kategoriji

Individualne pogodbe	13.710
----------------------	--------

Skupinske pogodbe	0
-------------------	---

Pogodbe, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje	4.743
--	-------

Skupaj	18.452
---------------	---------------

Razvoj življenjskih zavarovanj

Obračunane premije

2016

TEUR

po zavarovalnih pogodbah

premije, ki se plačujejo obročno	17.381
----------------------------------	--------

enkratne premije	1.072
------------------	-------

Skupaj	18.452
---------------	---------------

po udeležbi na dobiček

pogodbe brez pripisa dobička	577
------------------------------	-----

pogodbe s pripisom dobička	13.133
----------------------------	--------

pogodbe, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje	4.743
--	-------

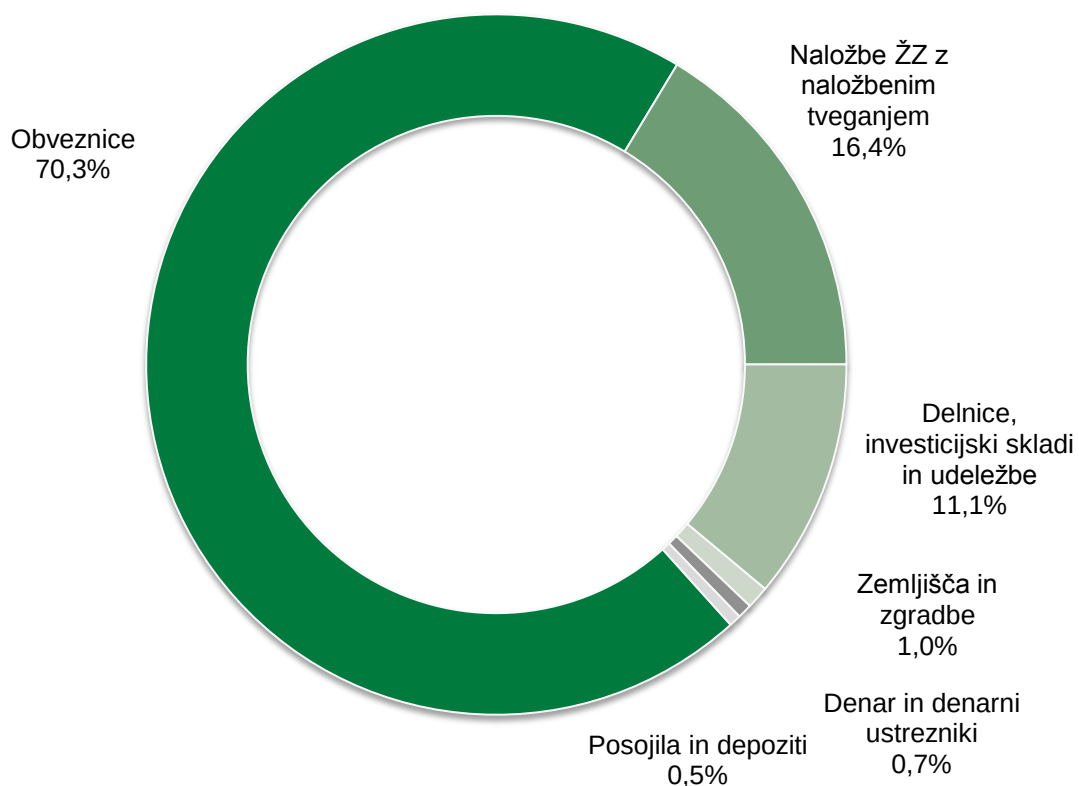
Skupaj	18.452
---------------	---------------

A.3 Donos naložb

A.3.1 Struktura naložb

Finančne naložbe (vključno z naložbenimi nepremičninami in denarnimi sredstvi) na področju premoženjskih zavarovanj znašajo 16.554 TEUR (+3,0 %), naložbe (vključno s sredstvi zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, naložbenimi nepremičninami in denarnimi sredstvi) na področju življenjskih zavarovanj pa znašajo 179.355 TEUR (+2,3 %), kot to prikazuje izkaz finančnega položaja zavarovalnice na dan 31. 12. 2016.

Struktura naložb je na dan 31. 12. 2016 razdeljena na sledeči način:

Denarna sredstva so prikazana v samostojni bilančni poziciji.

Struktura naložb glede na bonitetno oceno je prikazana v poglavju o tveganjih v letnem poročilu GRAWE zavarovalnice d. d., točka 5.5.1.

Primerjava knjižnih vrednosti v računovodskih izkazih s poštenimi vrednostmi v izkazu finančnega položaja po SII je prikazana v poglavju *D VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI*.

A.3.2 Donos naložb

Skupni neto donosi vključujejo prihodke iz naložb, realizirane dobičke in izgube ter amortizacijo sledečih naložbenih skupin:

Donos naložb	Prihodki od naložb 2016 TEUR	Odhodki od naložb 2016 TEUR	Neto donos naložb 2016 TEUR
od finančnih naložb, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida	427	70	357
od finančnih naložb v posesti do zapadlosti	3.001	194	2.806
od finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	4.364	180	4.184
od posojil in depozitov	39	519	-480
od drugih naložb	413	19	394
Skupaj	8.244	982	7.262
od tega premoženjska zavarovanja	739	55	683
od tega življenjska zavarovanja	7.505	927	6.578

Neto donos se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšal za 4,2 %.

Med razlogi za zmanjšanje donosa je najbolj izpostavljeno okolje nizkih obrestnih mer, zaradi katerih se je zmanjšal donos obveznic s fiksnim donosom.

Največje spremembe so vidne pri neto donosih posojil in depozitov, le-tem sledijo spremembe na področju finančnih naložb, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ter spremembe na področju drugih naložb.

A.4 Razvoj drugih dejavnosti

Vsi pomembni prihodki in odhodki so bili razloženi v prejšnjem poglavju. Drugih prihodkov in odhodkov, ki bi sodili v zbir poročanih za poslovno leto 2016, ne beležimo.

A.5 Ostale informacije

Vse pomembne informacije o poslovanju in rezultatih so bile navedene v prejšnjih poglavjih.

B. SISTEM UPRAVLJANJA

B.1 Splošni podatki o sistemu upravljanja

B.1.1 Primernost

Sistem upravljanja zavarovalnice zagotavlja solidno in previdno vodenje zavarovalnice, ki je glede na naravo, obseg in zapletenost poslovne dejavnosti primerno.

Primernost in učinkovitost sistema notranjih kontrol in drugih sestavnih delov sistema upravljanja sta predmet rednega preverjanja notranje revizije.

B.1.2 Uprava, nadzorni svet in druge ključne funkcije

B.1.2.1 Uprava

Vodenje zavarovalnice je naloga uprave, ki je sestavljena iz štirih članov. Le-te imenuje nadzorni svet. Zavarovalnico zastopata dva člana uprave skupaj ali en član uprave skupaj s prokuristom.

Nadzorni svet odloča o delitvi resorjev uprave, prav tako pa je sprejel Poslovnik uprave, v katerem so določena področja, kjer se zahteva predhodno soglasje nadzornega sveta.

Upravo zavarovalnice so na dan 31. 12. 2016 sestavljali:

mag. Božo Emeršič, MBA, predsednik uprave,
Mag. Helga Rudorfer, članica uprave,
Marko Mikić, član uprave,
Simon Husar, član uprave.

Predsednik uprave mag. Božo Emeršič, MBA je odgovoren za prodajo, izobraževanje in marketing.

Članica uprave mag. Helga Rudorfer je odgovorna za računovodstvo, pravno službo in kontroling.

Član uprave Marko Mikić je odgovoren za informacijsko tehnologijo.

Član uprave Simon Husar je odgovoren za avtomobilska, premoženjska in osebna zavarovanja ter škodni oddelek.

Za področja funkcije spremljanja skladnosti, funkcije notranje revizije, funkcije upravljanja tveganj in aktuarske funkcije je odgovorna uprava kot celota.

Vsak član uprave mora na seji uprave predložiti pomembne zadeve svojega resorja v skupno posvetovanje in odločanje. Na zahtevo enega člana uprave se lahko obravnavajo tudi pomembne poslovne zadeve drugih resorjev. Predsednik uprave lahko predloži vprašanja drugih resorjev v odločanje upravi.

B.1.2.2 Nadzorni svet

Nadzorni svet zavarovalnice nadzoruje upravo. Na dan 31. 12. 2016 so nadzorni svet sestavljali štiri člani, ki so bili imenovani na skupščini:

Dr. Othmar Ederer, predsednik nadzornega sveta,
Dr. Günther Puchtler, član nadzornega sveta,
Mag. Klaus Scheitgel, član nadzornega sveta,
Dr. Wolfgang Felser, član nadzornega sveta.

Nadzorni svet je sprejel Poslovnik nadzornega sveta. V skladu z navedenim poslovníkom lahko nadzorni svet v svoji sredini oblikuje odbore in določi njihove pristojnosti posebej z namenom, da pripravijo pogajanja in sklepe nadzornega sveta ter nadzorujejo izvajanje slednjih. V zavarovalnici je oblikovana revizijska komisija.

B.1.2.3 Druge ključne funkcije

B.1.2.3.1 Funkcije sistema upravljanja

Zraven uprave in nadzornega sveta so v GRAWE zavarovalnici d. d. oblikovane štiri ključne funkcije, in sicer funkcija upravljanja tveganj, funkcija spremljanja skladnosti, funkcija notranje revizije in aktuarska funkcija.

B.1.2.3.2 Funkcija upravljanja tveganj

Uprava skupaj s funkcijo upravljanja tveganj definira strategijo tveganj in določi limite le-teh. Funkcija upravljanja tveganj analizira za tveganja pomembne podatke, sešteva tveganja in prepozna koncentracije tveganj. Zraven navedenega izdelava tudi pregled celotne situacije tveganj v zavarovalnici in o le-teh poroča (notranje in zunanje poročanje).

B.1.2.3.3 Funkcija spremljanja skladnosti

Funkcija spremljanja skladnosti nadzira spoštovanje zunanjih in notranjih zahtev, obenem pa svetuje upravi glede spoštovanja za poslovanje zavarovalnice veljavnih predpisov. Presoja tveganje skladnosti in možne učinke sprememb na pravnem področju na poslovanje zavarovalnice. Nadalje ocenjuje primernost ukrepov zavarovalnice za spoštovanje zahtev.

B.1.2.3.4 Funkcija notranje revizije

Notranja revizija opravlja neodvisne in objektivne naloge preverjanja in svetovanja. Na osnovi posodobljene matrike tveganj sestavi letni načrt notranjega revidiranja, ki ga potrdi uprava v soglasju z nadzornim svetom zavarovalnice.

Na podlagi na tveganjih temelječega načrta notranjega revidiranja notranja revizija izvede tekoča in vsestranska preverjanja zakonitosti, pravilnosti in smotrnosti celotnega poslovanja, kakor tudi preverjanja ustreznosti in učinkovitosti sistema notranjih kontrol in drugih sestavnih delov sistema upravljanja.

B.1.2.3.5 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija koordinira potrebne korake za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij v skladu s predpisi direktive Solventnost II in nadzira proces izračuna, hkrati pa izrazi in obrazloži morebitne pomisleke glede primernosti zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Nadalje ocenjuje ustreznost, zadostnost in kakovost podatkov, potrebnih za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij, in primerja znesek zavarovalno-tehničnih rezervacij z izkušnjami.

Aktuarska funkcija sodeluje tudi pri izvedbi lastne ocene tveganj in solventnosti ter izvajanju sistema upravljanja tveganj, predvsem pri razvoju modelov tveganj, ki so osnova za izračun zahtevanega solventnostnega in minimalnega kapitala.

B.1.3 Pomembne spremembe sistema upravljanja

V obdobju poročanja ni bilo pomembnih sprememb sistema upravljanja.

B.1.4 Politika prejemkov in praksa glede prejemkov

B.1.4.1 Načela politike prejemkov in pomen fiksnega ter variabilnega dela plače

Načela smernic prejemkov temeljijo na poslovni strategiji, ciljih, vrednotah, dolgoročnih interesih in trajni uspešnosti zavarovalnice ter vključujejo ukrepe za preprečevanje konflikta interesov.

Smernice prejemkov in praksa na tem področju se oblikujejo in izvajajo v skladu s poslovno strategijo, strategijo upravljanja tveganj, profilom tveganja, cilji, praksami glede upravljanja tveganj, z dolgoročnimi interesi in uspešnostjo zavarovalnice kot celote ter vključujejo ukrepe za preprečevanje konflikta interesov.

Smernice prejemkov spodbujajo zanesljivo in učinkovito upravljanje tveganj, ne spodbujajo pa prevzemanja tveganj, ki presega limite tveganj zavarovalnice.

Plača je sestavljena iz osnovnega in variabilnega dela. Pri celotnem prejemku sta osnovni in variabilni del plače v ustreznem razmerju, pri čemer je osnovni del tako visok, da na eni strani preprečuje absolutno ekonomsko odvisnost zaposlenega od prejema variabilnega dela, na drugi strani pa omogoča neomejeno prožno politiko zavarovalnice glede variabilnega dela prejemka; na ta način je mogoče dodelitev variabilnega dela prejemka tudi popolnoma opustiti.

Variabilni del prejemka zaposlenih, ki zasedajo funkcije upravljanja (upravljanje tveganja, skladnost, notranja revizija in aktuarska funkcija), je neodvisen od neposredne uspešnosti operativnih enot in področij pod njihovim nadzorom.

Če se sodelavcem z odločilnim vplivom na profil tveganja zavarovalnice odobri variabilno plačilo (bonus za uspeh) v višini več kot 25 % fiksnega letnega dohodka ali v višini več kot 30.000 EUR (bruto) (ob tem ne izhajamo iz tega, da obstaja znatna finančna spodbuda, ki bi spodbujala prekomerna tveganja za posamičnega zaposlenega), se v tekočem letu izplača le

60 % tega zneska. Preostalih 40 % se dodeli rezervacijam in izplača sorazmerno v triletnem opazovalnem obdobju. Zahtevek zaposlenega za celotni bonus v tem primeru nastopi šele po poteku opazovalnega obdobja. Vsa izplačila bonusa veljajo do takrat kot akontacijska izplačila. Deleži bonusa v rezervacijah se lahko v naslednjih letih ob tehtnem razlogu delno ali v celoti zadržijo ali odpadejo, že izplačane dele bonusa pa je možno delno ali v celoti terjati nazaj. Razvoj deležev bonusa v rezervacijah v opazovalnem času, zlasti njihovo izplačilo, je načeloma odvisno od nadaljnjega obstoja vsakokratne pogodbe o zaposlitvi. Ob predčasnem izstopu brez tehtnega razloga ali odpustitvi zaradi krivdnih razlogov delež bonusa v rezervacijah samodejno v celoti odpade.

Med zaposlene s pomembnim vplivom na profil tveganja zavarovalnice sodijo člani uprave, nosilci ključnih funkcij in vodilni zaposleni.

Izplačilo variabilnih delov plače, z izjemo morebitnih variabilnih delov plače, ki se morajo povrniti, v celoti poteka v obliki plačil, zlasti zato ker zavarovalnica ne izdaja nobenih ustreznih negotovinskih instrumentov (npr. delnic zavarovalnice).

Plačila odpravnin in nadomestil zaposlenim, ki odhajajo v pokoj, se tako načeloma izplačujejo v skladu z zakonskimi, s kolektivno-pogodbenimi oziroma pogodbenimi plačilnimi obveznostmi. Druga (prostovoljna) plačila odpravnin oziroma nadomestil se izplačujejo zgolj izjemoma in prav tako samo v skladu z uspešnostjo, doseženo v teku celotnega obdobja delovanja, in tako na noben način ne nagrajujejo neuspešnosti ali neprimerne ravnanja zaposlenih.

B.1.4.2 Individualni in kolektivni kriteriji uspeha

V GRAWE zavarovalnici je variabilni del plače vezan na individualne in kolektivne kriterije uspeha.

B.1.4.2.1 Zaposleni brez vodstvene funkcije v notranjih službah

Na osnovi delovne uspešnosti delavca se lahko enkrat letno, s sklepom uprave, glede na delovno mesto in rezultate zaposlenega določi in izplača plača iz naslova delovne uspešnosti delavca.

B.1.4.2.2 Vodstveni kader v notranjih službah

Na osnovi delovne uspešnosti delavca se lahko enkrat letno, s sklepom uprave, glede na delovno mesto in rezultate zaposlenega določi in izplača plača iz naslova delovne uspešnosti delavca.

B.1.4.2.3 Zaposleni v oddelku prodaje

Variabilni del plače je sestavljen iz provizije iz naslova sklenjenih zavarovanj, zneska na osnovi uspešno izvedenih aktivnosti po t. i. »Programu vodenja k uspehu« (izdelan za vsakega zaposlenega posebej) ter rezultatov dela.

Provizija se izračunava bodisi v odstotku od plačane neto premije zavarovanja (za premoženjska zavarovanja) bodisi v odstotku od premijske vsote (za življenjska zavarovanja). Znesek provizije predstavlja del variabilnega dela plače.

V kolikor iz navedenih sestavljenih elementov variabilnega dela plače delavec ob obračunu vseh komponent beleži pozitiven saldo, se mu le-ta mesečno izplača, medtem ko se mu morebitni negativni saldo le prenese in poračuna s pozitivnimi stanji v prihodnjih mesecih.

Za zaposlene v prodaji je vsakoletno oblikovana premija za uspeh, v kateri je zapisana prodajna strategija, na podlagi katere se lahko ob doseganju postavljenih kriterijev izplača mesečna, četrtna, polletna in/ali letna nagrada.

V skladu s Pravilnikom o mentoriranju se lahko za zaposlene v prodaji, ki izvajajo naloge mentorja, glede na način plačila zavarovalca izplačuje (mesečna, četrtna, polletna ali letna) nagrada.

B.1.4.2.4 Vodstveni kadri oddelka prodaje

Vodstveni dodatek oz. dodatek za delovno uspešnost predstavlja variabilni del plače, ki se izplačuje mesečno.

Mesečna provizija se izračunava in izplačuje mesečno v odstotku od premije (za premoženjsko, nezgodno in avtomobilsko zavarovanje) in premijske vsote (življenjska zavarovanja).

Za zaposlene v prodaji je vsakoletno oblikovana premija za uspeh, v kateri je zapisana prodajna strategija, na podlagi katere se lahko ob doseganju postavljenih kriterijev izplača mesečna, kvartarna, polletna in/ali celoletna nagrada.

B.1.4.2.5 Člani uprave

Prejemki uprave so urejeni v pogodbi o zaposlitvi, ki je sklenjena med posameznim članom uprave in nadzornim svetom, za vsa vprašanja, ki niso urejena v sami pogodbi, se uporabljajo določbe delovnopravne zakonodaje.

B.1.4.2.6 Člani nadzornega sveta

Člani nadzornega sveta za svoje delovanje v organu nadzora ne prejemajo nobenega prejemka. Prav tako se jim ne izplačujejo druge oblike prejemkov (npr. stroški).

B.1.5 Pomembne transakcije

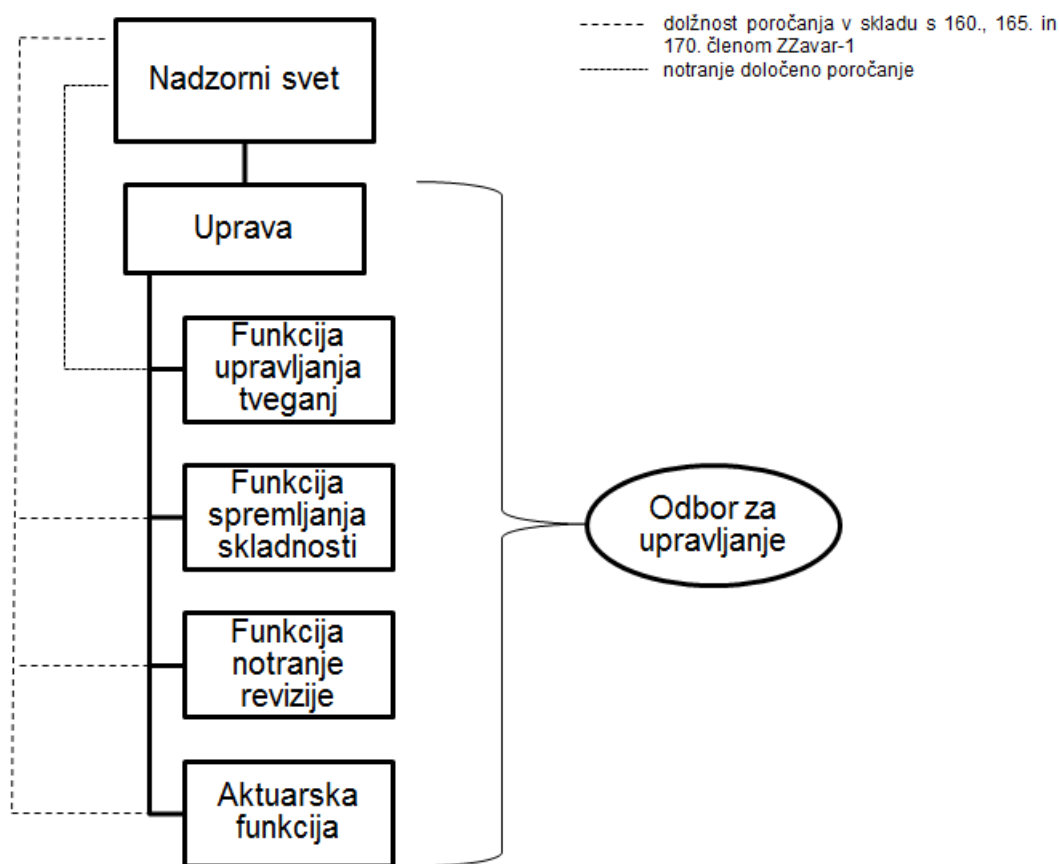
V obdobju poročanja ni bilo pomembnih transakcij med zavarovalnico in osebami, ki imajo pomemben vpliv na zavarovalnico, člani uprave ali nadzornega sveta.

B.1.6 Struktura upravljanja

V zavarovalnici je oblikovan odbor za upravljanje, ki ga sestavljajo člani uprave, nosilec funkcije skladnosti in kontaktne osebe za skladnost. Kontaktne osebe za skladnost so: pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma, pooblaščenec za FATCA, nosilec funkcije upravljanja tveganj, nosilec funkcije notranje revizije in nosilec aktuarske funkcije. Poleg tega pa morajo tudi posamezna področja (kontroling, IT, marketing, pravna služba, računovodstvo, oddelek avtomobilskih zavarovanj, oddelek osebnih zavarovanj, oddelek premoženjskih zavarovanj, oddelek prodaje) imenovati kontaktno osebo za skladnost. Glavni namen odbora za upravljanje je pretok informacij med nosilcem funkcije skladnosti in kontaktnimi osebami za spremljanje skladnosti. V okviru odbora za upravljanje se obravnavajo tudi teme, ki so pomembne za izvajanje drugih treh funkcij upravljanja.

B.1.6.1 Organizacijska vključenost

Vključenost sistema upravljanja v poslovanje zavarovalnice je grafično prikazana v naslednjem organigramu:

B.1.6.2 Pooblastila, viri in operativna neodvisnost

Nosilci funkcij upravljanja razpolagajo s posebnimi pooblastili in z viri za izvajanje posameznih funkcij, ki so primerni glede na naravo, obseg in kompleksnost zavarovalnice. Pri tem so nosilci funkcij upravljanja neodvisni in podrejeni neposredno upravi. Nosilci funkcij

upravljanja so lahko imenovani, ponovno imenovani in odpoklicani samo s strani celotne uprave.

B.1.6.3 Poročanje in svetovanje

B.1.6.3.1 Funkcija upravljanja tveganj

Pri poročilih o tveganjih razlikujemo med rednim poročanjem v vnaprej določenih terminih (letno, četrtno) in izrednim (ad hoc) poročanjem.

Redna izdelava poročil o tveganjih poteka enkrat letno v okviru procesa planiranja (ocena tveganj za naslednje leto). Pri tem gre za predelavo prejšnje ocene tveganj in po potrebi dodajanje novih tveganj. Na podlagi četrtnih poročil se lahko prepoznajo odstopanja v situaciji tveganj. Poročila se pošiljajo oddelku upravljanja tveganj skupine na sledeče datume: 31. 3., 30. 6., 30. 9. in 31. 12. Za posamezna tveganja odgovorne osebe (upravljavci tveganj) poročajo nosilcu funkcije upravljanja tveganj. Oddelek upravljanja tveganj izdelava poročila, ki se polletno posredujejo upravi in nadzornemu svetu.

Zraven rednega poročanja obstaja tudi izredno (ad hoc) poročanje.

Enkrat letno se izdelava poročila o lastni oceni tveganj in solventnosti, ki se predloži upravi in vsem zadevnim zaposlenim in ki vsebuje vse informacije, pomembne za postopek strateškega odločanja. Poročilo o lastni oceni tveganj in solventnosti mora potrditi uprava, nato pa se le-to posreduje Agenciji za zavarovalni nadzor v dveh tednih po potrditvi.

Funkcija upravljanja tveganj svetuje upravi pri vprašanjih glede tveganj, predlaga potrebne ukrepe in vzpostavitev ukrepov na ravni oddelka ali celotne zavarovalnice za omejevanje tveganj ter njihov nadzor.

B.1.6.3.2 Funkcija spremljanja skladnosti

Dolžnost poročanja funkcije spremljanja skladnosti je določena za nosilca funkcije spremljanja skladnosti in kontaktne osebe spremljanja skladnosti. Obsega redno in ad hoc poročanje. Nosilec funkcije skladnosti mora enkrat letno upravi in nadzornemu svetu predložiti pisno poročilo za preteklo poslovno leto (letno poročilo o skladnosti), prav tako pa mora le-ta nemudoma poročati o pomembnih vprašanjih, povezanih s skladnostjo, in jih dokumentirati (ad hoc poročilo o skladnosti).

Poročanje kontaktnih oseb spremljanja skladnosti poteka v okviru procesa upravljanja tveganj. Kontaktne osebe spremljanja skladnosti poročajo nosilcu funkcije spremljanja skladnosti o tveganjih skladnosti, ukrepih skladnosti in drugih temah skladnosti iz njihovega področja odgovornosti. Rezultati so zbrani v letnem poročilu nosilca funkcije skladnosti. Pomembne teme skladnosti se nemudoma sporočijo nosilcu funkcije spremljanja skladnosti.

Funkcija spremljanja skladnosti svetuje upravi predvsem glede spoštovanja predpisov, ki se nanašajo na poslovanje z zavarovalnimi pogodbami in implementacijo ukrepov skladnosti.

B.1.6.3.3 Funkcija notranje revizije

V ustreznem času po zaključku notranjega revidiranja notranji revizor sestavi osnutek revizijskega poročila, ki ga preda vodji revidiranega področja v pregled in uskladitev morebitnih pripomb. Revizijsko poročilo je nato posredovano upravi zavarovalnice, vodjem revidiranih področij in po potrebi vodjem drugih področij, ki jih ugotovitve revidiranja zadevajo.

O vsebini opravljenih pregledov, oceni primernosti in učinkovitosti upravljanja tveganj ter delovanja sistema notranjih kontrol na revidiranih področjih, ugotovitvah preverjanja, podanih priporočilih in ukrepih v zvezi z odpravo nepravilnosti notranji revizor, skladno z zakonskimi določili, dvakrat letno poroča upravi, revizijski komisiji in nadzornemu svetu zavarovalnice. Uprava zavarovalnice seznani skupščino z letnim poročilom o notranjem revidiranju z mnenjem nadzornega sveta.

Neodvisno od navedenih poročil notranji revizor nemudoma obvesti upravo zavarovalnice, če pri pregledu poslovanja ugotovi, da zavarovalnica krši pravila o upravljanju tveganj ter ji zaradi tega grozi nelikvidnost ali kapitalska neustreznost ali da je ogrožena varnost poslovanja zavarovalnice. V kolikor ugotovi, da uprava zavarovalnice krši pravila o upravljanju tveganj, o tem nemudoma obvesti upravo in nadzorni svet.

Svetovalne storitve notranjega revizorja v zavarovalnici so v prvi vrsti preventivne narave, in sicer so lahko formalne, zasnovane na pisnem dogovoru, ali neformalne. Notranji revizor kot svetovalac sodeluje v projektnih skupinah, stalnih in občasnih poslovodskih odborih ter komisijah.

B.1.6.3.4 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija letno poroča upravi in nadzornemu svetu. To poročilo služi kot informacija o oceni primernosti višine zavarovalno-tehničnih rezervacij in kapitalskih zahtev, kakor tudi oceni pomembnih tveganj in aktuarski oceni zavarovalno-tehničnih tveganj vključno z učinkovitostjo povezanega pozavarovanja kot pomembnega sredstva za upravljanje s temi tveganji.

B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti

B.2.1 Zahteve glede sposobnosti

B.2.1.1 Splošno

Za člane uprave, prokuriste, člane nadzornega sveta in nosilce ključnih funkcij veljajo posebne zahteve glede strokovne usposobljenosti zaradi odgovornosti, ki jo imajo za vodenje in nadzor zavarovalnice. Zahtevana znanja, sposobnosti in izkušnje vsake posamezne osebe v zvezi s kolektivnimi zahtevami glede sestave organov zagotavljajo, da te osebe na podlagi dobrega razumevanja in poznavanja poslovanja, tveganj in strukture upravljanja zavarovalnice ter zakonodaje sprejemajo kompetentne odločitve pri vodenju zavarovalnice.

Pri članih uprave je merodajna razdelitev resorjev, pri članih nadzornega sveta pa se to upošteva pri funkcijah v odborih.

B.2.1.2 Uprava

B.2.1.2.1 Izobrazba in poklicne izkušnje

Člani uprave morajo izkazati stopnjo pridobljene izobrazbe in nadaljnja usposabljanja. Poklicne izkušnje se predpostavljajo, v kolikor je izkazana najmanj petletna vodstvena funkcija v podjetju primerljive velikosti in poslovne dejavnosti, zlasti na mestu vodstvenega delavca ali strokovnjaka.

B.2.1.2.2 Znanja

Člani uprave morajo izkazati znanja na področjih zavarovalnih in finančnih trgov, poslovne strategije in poslovnega modela, sistema upravljanja, finančne (računovodstvo) in aktuarske analize ter zakonodaje.

Uprava, gledano kot celota, mora biti zadostno sposobna. Posamezni člani s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov na teh področjih.

B.2.1.3 Prokuristi

B.2.1.3.1 Izobrazba in poklicne izkušnje

Prokuristi morajo izkazati stopnjo pridobljene izobrazbe in nadaljnja usposabljanja. Poklicne izkušnje se predpostavljajo, v kolikor je izkazana najmanj petletna vodstvena funkcija v podjetju primerljive velikosti in poslovne dejavnosti, zlasti na mestu vodstvenega delavca ali strokovnjaka.

B.2.1.3.2 Znanja

Prokuristi morajo izkazati znanja na področjih zavarovalnih in finančnih trgov, poslovne strategije in poslovnega modela, sistema upravljanja, finančne (računovodstvo) in aktuarske analize ter zakonodaje. Posamezni prokurist mora imeti poglobljeno znanje iz vsaj enega izmed navedenih področij.

B.2.1.4 Nadzorni svet

B.2.1.4.1 Izobrazba in poklicne izkušnje

Člani nadzornega sveta morajo imeti potrebne izkušnje, strokovno znanje in biti zmožni, da kritično ocenjujejo odločitve vodstva.

Predhodno delovanje na drugih področjih se razume v smislu potrebnih izkušenj, če je bilo takšno delovanje v daljšem časovnem obdobju gospodarsko usmerjeno in ni bilo popolnoma podrejene narave.

B.2.1.4.2 Znanja

Člani nadzornega sveta morajo imeti temeljna znanja o bistvenih pravicah in dolžnostih uprave in nadzornega sveta, delovanju in strukturi zavarovalnice, strokovna znanja v obsegu, ki osebi omogoča sodelovanje pri kolektivnem odločanju nadzornega sveta na področju spremljanja in nadzora uprave, znanja in razumevanja na področju prava gospodarskih družb in pravil nadzora, ki so pomembna za funkcijo nadzora.

Za predsednika nadzornega sveta se poleg zgoraj navedenega zahteva še poznavanje zakonodaje, pomembne za delovanje v nadzornem svetu, poznavanje prava gospodarskih družb in zavarovalnega prava ter statuta zavarovalnice in poslovnikov vodstvenih oziroma nadzornih organov.

Nadzorni svet kot celota mora biti, enako kot uprava, zadostno sposoben. Posamezni člani s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi zastavljene različnosti v zvezi z izobrazbo in s poklicnimi izkušnjami, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov na teh področjih.

B.2.1.5 Nosilci ključnih funkcij

B.2.1.5.1 Izobrazba in izkušnje

Pri oceni sposobnosti nosilcev ključnih funkcij je potrebno upoštevati znanja in izkušnje. Vrednotenje se izvede ob upoštevanju izobrazbe, tj. strokovne usposobljenosti ali poklicnih izkušenj z nadaljnjim usposabljanjem.

B.2.1.5.2 Znanja

Za nosilca ključne funkcije se zahteva poglobljeno znanje na področjih zavarovalnih in finančnih trgov, poslovne strategije in poslovnega modela ter poznavanje zakonodaje v skladu z zadevno funkcijo.

Nosilci funkcije upravljanja tveganj, spremljanja skladnosti in notranje revizije morajo izkazati znanja na področju sistema upravljanja.

Nosilca funkcije upravljanja tveganj in aktuarske funkcije morata izkazati znanje na področju finančne in aktuarske analize. Nadalje mora nosilec aktuarske funkcije izkazati poznavanje aktuarske in finančne matematike, ki je primerno glede na naravo, obseg in kompleksnost tveganj pri poslovanju zavarovalnice, in potrebne izkušnje glede na strokovne in druge standarde, ki se uporabljajo.

Nosilec ključne funkcije notranje revizije je lahko le oseba, ki je pridobila naziv preizkušeni notranji revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje.

B.2.2 Postopek za oceno ustreznosti (sposobnosti in primernosti)

B.2.2.1 Uprava

Za izvajanje ocene ustreznosti članov uprave je pristojen nadzorni svet zavarovalnice. Pravni oddelek lahko pridobi, posreduje in pripravi dokumentacijo, ne sme pa izvajati samega postopka ocene ustreznosti.

Ocena ustreznosti pri zamenjavi članov uprave se opravi pred njihovim imenovanjem, da lahko nadzorni svet uporabi rezultate ocene ustreznosti kot podlago za odločanje o imenovanju članov uprave.

Pred imenovanjem se opravi predstavitev kandidata, na kateri imajo posamezni člani nadzornega sveta oziroma člani odbora možnost, da kandidatu zastavljajo ustna vprašanja.

Nadzorni svet odloči o imenovanju kandidata za člana uprave zavarovalnice, preden ta oseba vloži zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje te funkcije.

B.2.2.2 Prokurist

Za izvajanje ocene ustreznosti prokurista je pristojna uprava zavarovalnice. Pravni oddelek lahko pridobi, posreduje in pripravi dokumentacijo, ne sme pa izvajati samega postopka ocene ustreznosti.

Ocena ustreznosti prokurista se opravi pred njegovim imenovanjem, da lahko uprava in nadzorni svet uporabita rezultate ocene ustreznosti kot podlago za odločanje o imenovanju prokuristov.

Pred imenovanjem se opravi predstavitev kandidata, na kateri imajo posamezni člani uprave možnost, da kandidatu zastavljajo ustna vprašanja.

B.2.2.3 Nadzorni svet

Za izvajanje ocene ustreznosti članov nadzornega sveta je pristojen nadzorni svet zavarovalnice. V kolikor je kandidat, ki naj bi bil imenovan, že član nadzornega sveta zavarovalnice, ne sme sodelovati pri svoji oceni ustreznosti. Pravni oddelek pridobi, posreduje in pripravi dokumentacijo, ne sme pa izvajati samega postopka ocene ustreznosti.

Ocena ustreznosti pri zamenjavi članov nadzornega sveta se opravi pred njihovim imenovanjem, da lahko lastniki upoštevajo rezultate ocene ustreznosti pri izbiri oziroma imenovanju članov nadzornega sveta.

B.2.2.4 Nosilci ključnih funkcij

Za izvajanje ocene ustreznosti nosilcev ključnih funkcij je pristojen pravni oddelek, pri čemer odločitev o imenovanju nosilca ključne funkcije sprejme uprava. Pravni oddelek lahko pri oceni ustreznosti uporabi tudi druge vire oziroma oddelke (npr. notranjo revizijo).

Za vse nove zaposlitve se opravi razgovor s kandidatom. Pri oceni zmožnosti se poleg določenega profila funkcije kritično ocenjuje zlasti obstoj strokovnih in osebnih zahtev, potrebnih za opravljanje funkcije.

Ocena ustreznosti pri zamenjavi nosilcev ključnih funkcij se opravi v okviru notranjega ali zunanjega postopka zaposlovanja pred njihovim imenovanjem na delovno mesto.

B.3 Sistem upravljanja tveganj

Pod upravljanje tveganj sodijo vsi ukrepi za prepoznavanje in obvladovanje tveganj, ki jim je zavarovalnica izpostavljena. Gre za skupek vseh pravil, ukrepov in postopkov, ki so medsebojno usklajeni in koordinirani ter namenjeni prepoznavanju, spremljanju in odvrčanju tveganj.

Naloga sistema upravljanja tveganj je zavestno in ciljno usmerjeno prevzemanje tveganj in njihovo sistematično vrednotenje, upravljanje in nadzorovanje ter pripravljanje alternativnih ukrepov za pravočasno preprečevanje nevarnih razvojev.

Cilj sistema upravljanja tveganj je vzpostavitev kulture tveganja, torej zavedanja o tveganjih pri vseh odločitvah in ravnanjih v poslovnih procesih. V ta namen je potrebno povečati ozaveščenost o tveganjih na vseh ravneh zavarovalnice. Le-ta v okviru osnovnega usposabljanja izvaja ustrezno ozaveščanje in usposabljanje novih zaposlenih.

Implementacija sistema upravljanja tveganj v zavarovalnici je obširno opisana v Smernicah o upravljanju tveganj, ki jih potrdi uprava s soglasjem nadzornega sveta. Smernice enkrat letno ali po potrebi pregleda nosilec funkcije upravljanja tveganj in jih v primeru sprememb prilagodi.

B.3.1 Strategija tveganj

Iz načel poslovne strategije, navedenih v poglavju A.1.1, lahko izluščimo naslednje strategije tveganj:

1. zagotavljanje kontinuitete poslovanja,
2. zagotavljanje finančnih ciljev poslovanja,
3. doseganje strateških poslovnih ciljev,
4. izpolnjevanje zakonskih predpisov.

Ključni dejavnik za zagotavljanje kontinuitete poslovanja je trajna kapitalizacija z lastnimi viri sredstev in njihovo zavarovanje.

Usklajevanje poslovne strategije in strategije tveganja med drugim poteka v okviru letnega načrtovanja in izračunavanja kazalnikov, sistemov zgodnjega opozarjanja, izračunov scenarijev in z izračunavanjem zadostnosti lastnih virov sredstev v skladu s standardno formulo iz Solventnosti II.

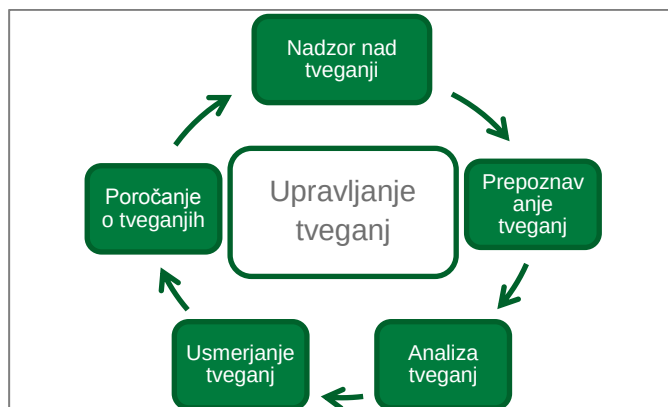
Zraven tega zavarovalnica na podlagi večletnih načrtov v okviru postopka lastne ocene tveganj in solventnosti opredeljuje zaključke o zadostnosti lastnih virov sredstev v enakem časovnem obdobju in analizira, ali bodo strateški cilji lahko izpolnjeni oziroma ali je

zagotovljeno dolgoročno izpolnjevanje solventnostnih zahtev oziroma ali so potrebni morebitni ukrepi.

Sistem upravljanja tveganj in drugi sistemi notranjih kontrol so prilagojeni zavarovalnici in leta z njimi zagotavlja tako doseganje finančnih in strateških ciljev kot izpolnjevanje zakonskih solventnostnih predpisov.

B.3.2 Proces upravljanja tveganj

Posamezni koraki postopka upravljanja tveganj so prikazani v naslednjem organigramu:

Prvi korak v procesu upravljanja tveganj je prepoznavanje tveganj, sledi analiza trenutne situacije upravljanja tveganj, pri čemer se preverijo ključna področja zavarovalnice in procesi, identificirajo se tveganja v ključnih procesih in poiščejo ustrezni ukrepi za zmanjšanje ali izogib tveganjem.

Največja pozornost se posveti tveganjem s potencialno največjimi finančnimi učinki.

Prepoznana tveganja se najprej razvrsti v posamezne kategorije tveganj in potem na posamezna tveganja. Kategorizacija omogoča zbiranje in vrednotenje tveganj, kakor tudi njihovo upravljanje.

V okviru prvotne raziskave tveganj zavarovalnice so bile jasno opredeljene pristojnosti za tveganja, pri čemer so posamezni upravljavci tveganj odgovorni za oceno in upravljanje teh tveganj.

Za oceno celotnega profila tveganj je bil določen časovni horizont enega leta in triletni pogled na tveganja, vse to v skladu z obdobjem planiranja zavarovalnice.

Da bi poenotili prepoznavanje in oceno tveganj znotraj posameznih oddelkov in področij zavarovalnice, je na voljo enoten seznam tveganj in navodila za oceno potencialnih ter nastalih tveganj.

Drugi korak v procesu upravljanja tveganj je ocena in analiza tveganj. Prepoznana tveganja morajo biti v prvi vrsti kvantificirana (npr. vsa tveganja kapitalskih naložb, stres test na področju življenjskih zavarovanj). Predstavitev finančnih učinkov sledi tam, kjer je to možno in smiselno. Zraven tega se za pomembnejša tveganja (kot npr. operativno tveganje) naredijo tudi kvalitativne ocene.

Ocena morebitnih tveganj sledi v obliki ocen strokovnjakov z matrikami za oceno tveganj na podlagi višine in verjetnosti za nastop tveganja (ocena tveganj).

Po izbiri višine tveganja in verjetnosti nastopa se prikaže pričakovana vrednost tveganja na leto (vrednost škod verjetnost nastopa).

Proces standardne ocene potencialnih tveganj poteka enkrat letno v okviru izdelave plana (tretje četrletje).

Pri analizi tveganj se določi pomembnost zajetih tveganj in izvede razvrščanje le-teh. V nadaljnjih analizah in pri določanju primernih ukrepov za upravljanje s tveganji se posebna pozornost posveti najpomembnejšim tveganjem zavarovalnice.

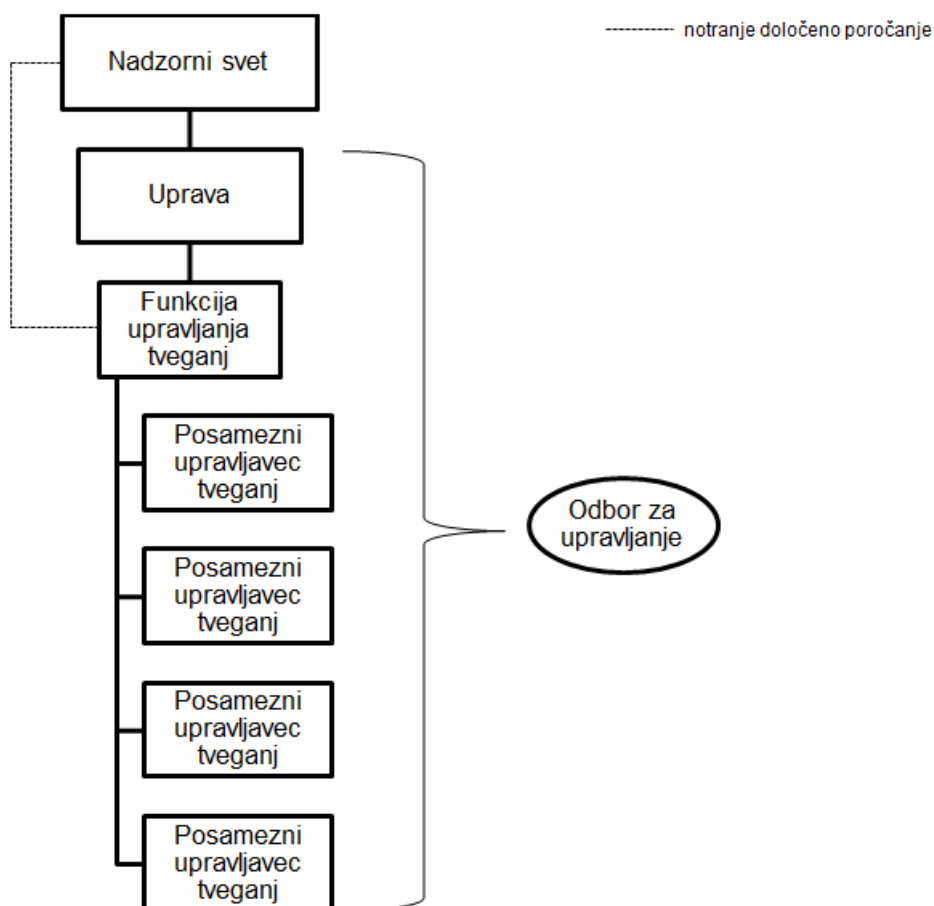
Po oceni in analizi tveganj sledi upravljanje le-teh. V upravljanju tveganj se med seboj povežejo profil tveganja, notranja skupna potreba solventnosti in notranje določene meje tveganj. Pri tem je treba zagotoviti, da je za materialna/bistvena tveganja v nadaljevanju na voljo ustrezna zadostnost kapitala.

To se zagotovi na način, da se relevantne informacije o tveganjih (kot na primer izstop iz določenih poslovnih področij ali prilagoditev produktov ali na področju naložb) pretvorijo v ustrezne in tveganju primerne ukrepe za zmanjševanje tveganj. Pri tem se upošteva načelo gospodarnosti.

Zadnji korak v procesu upravljanja tveganj je nadzor nad tveganji. Le-ta je glavna naloga upravljavcev tveganj in se izvaja s kontinuiranim nadzorom položaja in indikatorjev tveganja. Prav tako se opazuje implementacija primernih ukrepov, ki omejujejo tveganja, in zavarovalni ter kapitalski trg, da bi lahko karseda hitro reagirali.

B.3.3 Organizacija funkcije upravljanja tveganj

Organizacija funkcije upravljanja tveganj je prikazana v naslednjem organigramu:

Funkcija upravljanja tveganj je dobro vključena v organizacijsko strukturo in postopke odločanja v zavarovalnici ter podrejena neposredno upravi. Funkcija upravljanja tveganj je pri svojih odločitvah neodvisna, ni vezana na navodila in poroča neposredno upravi. Le-ta je odgovorna za imenovanje, ponovno imenovanje ali odpoklic funkcije upravljanja tveganj. Podrobnosti glede upravljanja tveganj so predstavljene v poglavju B.1.

Za implementacijo primerne sistema upravljanja tveganj je odgovorna uprava.

Pristojnosti v procesu upravljanja tveganj so urejene, kot sledi.

Ocena, usmerjanje in nadzor nad posameznimi tveganji je naloga posameznega upravljavca tveganj. Prepoznavanje in ocena tveganj v povezavi z oblikovanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij so v pristojnosti aktuarske funkcije, ki preverja tudi primernost uporabljenih metod.

Tveganja skladnosti (kot že opisano v poglavju B.1.2.3 *Druge ključne funkcije*) prepoznava in ocenjuje funkcija spremljanja skladnosti.

Funkcija notranje revizije izdelava na tveganjih temelječi plan preverjanj in presoja učinkovitost sistema upravljanja v okviru svojih preverjanj.

Pravna služba uresničuje politiko prejemkov, ki med drugim, skupaj s strategijo tveganj, služi temu, da se zagotovi preudarno vodenje zavarovalnice in utrdi učinkovitost upravljanja tveganj.

Za zagotavljanje učinkovitega sodelovanja med nosilci ključnih funkcij in navedenimi področji je v zavarovalnici četrtno organizirana seja odbora za upravljanje, ki je bistveni del decentralizirane organizacije upravljanja tveganj zavarovalnice. Namen odbora za upravljanje je izmenjava informacij med funkcijami upravljanja v zavarovalnici. S tem so v okviru tega odbora zajete pomembne teme upravljanja na ravni zavarovalnice, tako da ustanovitev več posebnih odborov (npr. za skladnost in upravljanje tveganj) ni potrebna. Na ta način se viri učinkovito izrabljajo, pri tem pa se ohranja preglednost strukture upravljanja.

Na podlagi tesnega sodelovanja ključnih funkcij in drugih področij se na četrtnih sestankih odbora za upravljanje razpravlja o pomembnih tveganjih posameznih organizacijskih enot in o celoviti situaciji tveganj v zavarovalnici in sprejema potrebne ukrepe. Upravljanje tveganj je odgovorno za koordinacijo in podporo posameznim upravljavcem tveganj, za združevanje rezultatov, da se ugotovi celotni profil tveganj zavarovalnice.

Glavne naloge in pristojnosti funkcije upravljanja tveganj so opisane v poglavju *B.1.2.3.2 Funkcija upravljanja tveganj*, pristojnosti, viri in operativna neodvisnost pa so opisani v poglavju *B.1.6.2 Pooblastila, viri in operativna neodvisnost*.

Poti poročanja vodijo na eni strani od posameznih upravljavcev tveganj do nosilca funkcije upravljanja tveganj in na drugi strani od funkcije upravljanja tveganj do uprave in nadzornega sveta. Izdelava poročil in svetovanje funkcije upravljanja tveganja sta prikazani v poglavju *B.1.6.3.1 Funkcija upravljanja tveganj*.

B.3.4 Upravljanje tveganj za uporabnike notranjih modelov

Za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala po Solventnosti II (1. steber) zavarovalnica uporablja izključno standardno formulo.

B.3.5 Lastna ocena tveganj in solventnosti

Glavni cilj lastne ocene tveganj in solventnosti (ORSA - Own Risk and Solvency Assessment) je predstavitev dejanske situacije tveganj in solventnostnega položaja zavarovalnice glede na zahteve solventnosti (Solventnost II), pri čemer so upoštevani strateški, finančni in zavarovalno-tehnični cilji poslovne strategije ter limiti tveganj iz strategije tveganj.

Pri tem se upoštevajo vsa tveganja zavarovalnice neodvisno od tega, ali se jih lahko kvantificira ali ne.

ORSA povezuje sistem upravljanja tveganj z vodenjem podjetja in predstavlja most med področji kapitalske zahteve, nadzora, notranje kontrole in razkritij. Navedeno poteka v skladu s poslovno strategijo ob upoštevanju strategije tveganj in naložb. Pri tem se upošteva tudi pogled vnaprej, v prihodnost usmerjeno perspektivo, da se v celostno obravnavo tveganj vključijo tudi potencialna prihodnja tveganja.

V okviru preverjanja sposobnosti prevzema tveganj se določi notranja stopnja solventnosti na podlagi primerjave skupne solventnostne potrebe (notranje zahteve solventnostnega kapitala) in obstoječih lastnih virov sredstev.

ORSA je pomemben instrument upravljanja za upravo in centralni vir informacij za nadzorni svet ter druge ključne funkcije zavarovalnice, kakor tudi za AZN.

Oblikovanje procesa ORSA poteka ob upoštevanju narave, obsega in kompleksnosti tveganj zavarovalnice.

Zraven navedenega se v okviru ORSA primerjajo rezultati izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala po Solventnosti II (SCR 1. stebra) z rezultati izračuna iz notranjega pogleda, kakor tudi ocena stalne skladnosti SCR in MCR in ocena, ali so izpolnjene zahteve glede izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij.

B.3.5.1 Opis procesa lastne ocene tveganj in solventnosti

Proces lastne ocene tveganj in solventnosti se začne z definicijo strategije tveganj, ki mora biti v skladu s poslovno strategijo. Nadaljuje se z definiranjem limitov in opredelitvijo pripravljenosti za sprejem tveganj ter preverjanjem že obstoječih limitov.

Sledi določitev notranje skupne solventnostne potrebe (2. steber) na podlagi ugotovljenega profila tveganj v okviru procesa upravljanja tveganj (glej poglavje *B.3.2 Proces upravljanja tveganj*).

Skupna solventnostna potreba se v okviru izračuna sposobnosti prevzema tveganj primerja z lastnimi viri sredstev 1. stebra. Lastni viri sredstev se po kakovosti razvrščajo v prvi, drugi in tretji razred, pri čemer zavarovalnica razpolaga zgolj z lastnimi viri sredstev najvišje kakovosti (torej prvi razred). Iz navedenega izhaja stopnja solventnosti za posamezno leto.

V procesu ORSA ima pomembno vlogo pogled naprej. Poročilo ORSA zajema rezultate enoletnega in triletnega pogleda, ki vplivajo na poslovno strategijo in strategijo tveganj in ki lahko pripeljejo do spremembe poslovne strategije in strategije tveganj.

Naslednji del poročila ORSA je preverjanje primernosti SCR-izračunov oziroma SCR-predpostavk. To se izvede na podlagi primerjave rezultatov 1. in 2. stebra prav tako v okviru procesa ORSA. Poleg tega se preveri skladnost s predpisi glede zavarovalno-tehničnih rezervacij v okviru procesa ORSA in pojasni v poročilu ORSA.

Temeljne predpostavke glede ocene in izračunov tveganj, rezultati in ugotovitve iz procesa ORSA oziroma SCR-izračuna so predstavljene v poročilu ORSA in so predmet razprave na raznih odborih za upravljanje. Potrjene so s strani uprave. Te predpostavke, rezultati in ugotovitve so vključeni v odločitve vodstva oziroma lahko vodijo do prilagoditve poslovne strategije in strategije tveganj. V roku dveh tednov po potrditvi uprave se poročilo ORSA posreduje AZN.

Izračuni in metode posameznih korakov znotraj procesa ORSA so opisani v obširni notranji dokumentaciji.

Pomembna točka v procesu ORSA, predvsem pri ugotavljanju skupne potrebe solventnosti, je zagotovitev kvalitete podatkov. Navedeno se v zavarovalnici zagotavlja z uporabo enotnih

sistemov v okviru GRAWE skupine, avtomatiziranimi vmesniki, natančnimi definicijami posameznih podatkov, revizijsko gotovostjo podatkov, s tesnim sodelovanjem med funkcijami upravljanja in z drugimi v proces ORSA vključenimi področji.

B.3.5.2 Organizacijska struktura in procesi odločanja pri ORSA

Uprava je odgovorna za učinkovit proces in za rezultat lastne ocene tveganj ter solventnosti. To pomeni, da mora uprava razumeti predpostavke izračuna ORSA, preveriti rezultate in iz tega izpeljati upravljalvske odločitve. Le-te so potem osnova za nov proces lastne ocene tveganj in solventnosti. Uprava lahko pri pomembnih spremembah situacije tveganj ali profila tveganj (npr. zaradi prenosa portfelja, prevzema podjetja, sprememb pomembnih udeležb, prehoda na nove trge, nove pomembne skupine produktov ali spremembe naložbene strategije) odloči, ali se bo izvedla izredna lastna ocena tveganj in solventnosti (ad hoc ORSA). Razni izračuni variant, v katerih je vključen potencialni vpliv na rezultat z različnimi modificiranimi vhodnimi parametri in s predpostavkami glede tveganj ali parametrov tveganj, služijo upravi kot podpora za poslovne odločitve.

Za koordinacijo in izvedbo lastne ocene tveganj in solventnosti je odgovorna funkcija upravljanja tveganj, pri čemer je potrebno tesno sodelovanje z drugimi funkcijami upravljanja. Organizacijska struktura in proces odločanja funkcije upravljanja tveganj sta predstavljena v poglavju *B.3.3 Organizacija funkcije upravljanja tveganj*

B.3.5.3 Pogostost ORSA

Postopek lastne ocene tveganj in solventnosti se izvede enkrat letno ob upoštevanju planiranja zavarovalnice. Poročilo o lastni oceni tveganj in solventnosti potrdi uprava. Spoznanja poročila se stekajo v poslovno strategijo in strategijo tveganj ter odločitve uprave.

Če je zaradi bistvenih sprememb v profilu tveganja ali lastnih virih sredstev izvedena izredna lastna ocena tveganj in solventnosti, se rezultati prav tako povzamejo v poročilu (Poročilo o izredni lastni oceni tveganj in solventnosti). Takšne bistvene spremembe so lahko posledica notranjih odločitev ali faktorjev (npr.: pomembne spremembe v politiki naložb ali pozavarovanja, začetek ali prenehanje pomembnih poslovnih področij oziroma nakup ali prodaja pomembne udeležbe) oziroma zunanjih faktorjev.

B.3.5.4 Določanje skupnih solventnostnih potreb

Profil tveganj GRAWE zavarovalnice izhaja iz vrednotenja ocene tveganj v okviru procesa upravljanja tveganj (glej poglavje *B.3.2 Proces upravljanja tveganj*). Zraven tega so analizirani tudi rezultati SCR-izračuna v skladu s standardno formulo.

Za določanje notranje skupne solventnostne potrebe so bile razvite lastne notranje metode na osnovi izračunov dodatka za tveganje »Value at Risk« z intervalom zaupanja 95 % za obdobje enega leta (na kratko »VaR95«) za največje izpostavljenosti tveganju (izhaja iz ocene tveganj oziroma SCR-izračuna). Prav tako se za določanje uporabijo notranji stres testi in analize scenarijev.

Za tržna tveganja in tveganje premoženjskih zavarovanj (kot so naravne katastrofe) zavarovalnica uporablja »VaR95«. Ostala tveganja se večinoma ovrednotijo z oceno

strokovnjakov. Poudariti je potrebno, da se za skupne solventnostne potrebe upoštevajo vsa pomembna tveganja, torej tudi tista, ki niso vključena v standardno formulo. Tveganja, ki niso neposredno vključena v 1. steber standardne formule (npr. ocena netveganih državnih obveznic OECD), se zamenjajo z oceno, ki temelji na tveganju.

Skupna solventnostna potreba v notranjem pogledu na tveganja je rezultat **združitve** pomembnih tveganj. Tveganja so združena v procesu ORSA, kjer se upoštevajo korelacijske matrike iz standardne formule iz 1. stebra.

Projekcija skupnih solventnostnih potreb zavarovalnice se naredi na osnovi triletnega planiranja.

B.3.5.5 Interakcija med upravljanjem kapitala in upravljanjem tveganj

Kot je bilo že opisano v poglavju *B.3.5.1 Opis procesa lastne ocene tveganj in solventnosti* se v izračunu sposobnosti prevzema tveganj skupna solventnostna potreba primerja z razpoložljivimi lastnimi viri sredstev na določen presečni dan. Poleg kvantitete lastnih virov sredstev je odločilnega pomena tudi njihova kvaliteta nihanje (uvrščanje v razrede).

Lastni viri sredstev zavarovalnice so izključno najboljšega razreda (prvi razred). Cilj zavarovalnice je imeti tudi v bodoče lastne vire sredstev izključno prvega razreda.

Zavarovalnica zagotavlja realistične načrte za zbiranje kapitala. To se izvede z letnim načrtom upravljanja kapitala vključno z napovedjo lastnih virov sredstev in upravljanja kapitala. V načrtih upravljanja kapitala se upoštevajo informacije, pridobljene iz sistema upravljanja tveganj in poročila ORSA. Zraven tega obstaja podroben letni plan za naslednje leto, ki vsebuje vračunane in zahtevane lastne vire sredstev. Ta podroben plan se skupaj s poročilom ORSA predloži nadzornemu svetu.

V primeru, da napoved pokaže, da bi se lahko stopnja solventnosti zavarovalnice znižala pod notranje določeni prag, je potrebno pripraviti načrt kapitalskih ukrepov.

B.4 Sistem notranjih kontrol

B.4.1 Opis

Uprava kot celota je odgovorna za vzpostavitev, nadzor in tekoče prilagajanje primerne in učinkovitega sistema notranjih kontrol, ki zavarovalnici zagotavlja spoštovanje veljavnih zakonskih predpisov, učinkovitost in uspešnost poslovanja glede na cilje poslovanja, dostopnost in zanesljivost finančnih ter drugih informacij.

Sistem notranjih kontrol temelji na konceptu treh obrambnih linij. Prvo obrambno linijo predstavljajo posamezni upravljavci tveganj (npr. naložbe, obdelava škod, prodaja, IT), ki sprejemajo neposredne operativne odločitve za upravljanje tveganj z namenom, da bi se spoštovali postavljeni cilji in limiti. Drugo obrambno linijo predstavljajo funkcija upravljanja tveganj, funkcija spremljanja skladnosti in aktuarska funkcija. Tretjo obrambno linijo predstavlja funkcija notranje revizije, ki tekoče preverja in ocenjuje učinkovitost ter uspešnost sistema notranjih kontrol in podpira nadaljnji razvoj učinkovitih kontrol predvsem v okviru naknadnega spremljanja uresničevanja priporočil oziroma ukrepov za izboljšave (follow-up).

Sistem notranjih kontrol zajema upravne in računovodske postopke, notranji okvir kontrol, primerne postopke poročanja na vseh ravneh v zavarovalnici in funkcijo spremljanja skladnosti.

Za osrednjo dokumentacijo ključnih postopkov, vključno z opisanimi nadzori, usklajevanjem, preverjanjem popolnosti posodobitev in nadaljnjim razvojem sistema notranjih kontrol, so odgovorni posamezni oddelki, ki so zadolženi za organizacijo ključnih postopkov.

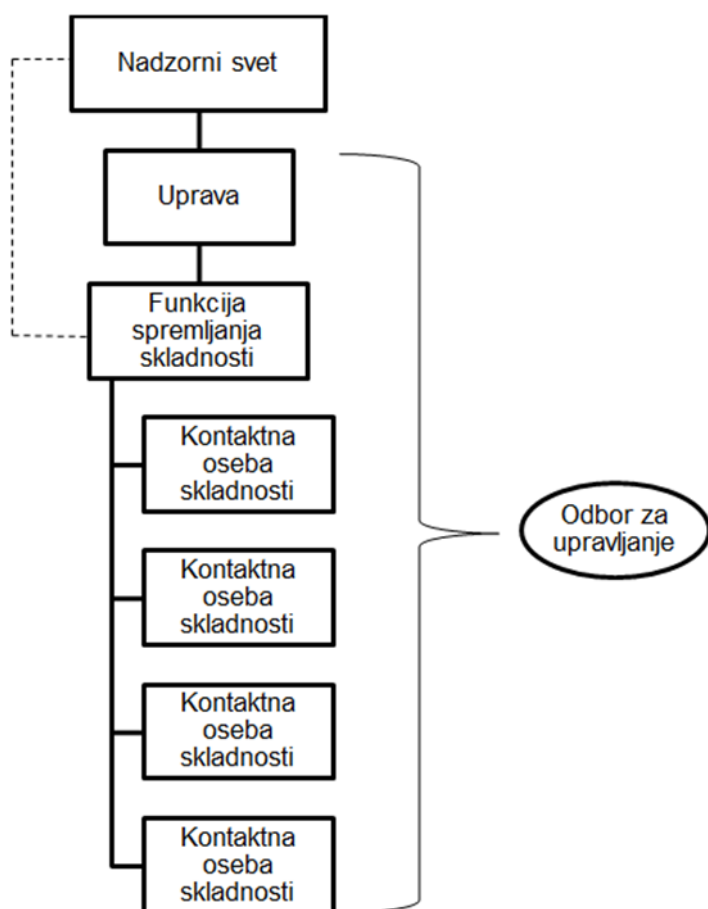
Nosilec funkcije upravljanja tveganj začne postopek predstavitve ključnih procesov in podpira odgovorne osebe oziroma zaposlene pri pripravi le-teh. Z razvrstitvijo dokumentiranih aktivnosti h konkretnim vlogam je odgovornost za izvedbo kontrol jasno definirana.

Procesi posameznih področij so konsolidirani v obsežnem seznamu procesov. Na tak način so prikazane stične točke med posameznimi področji.

Sistem notranjih kontrol zavarovalnice je sestavljen iz množice kontrol, med katerimi so bolj pomembne: redno poročanje, smernice, pravilniki, navodila, princip štirih oči, ločenost funkcij in sistem limitov.

B.4.2 Organizacija funkcije spremljanja skladnosti

Funkcija spremljanja skladnosti je del sistema notranjih kontrol. V zavarovalnici se izvaja v okviru decentralizirane organizacije skladnosti:

Uprava kot celota je odgovorna za ustrezno organizacijo funkcije skladnosti. Pri tem mora zagotoviti, da je funkcija skladnosti ustrezno opremljena in neodvisna. Uprava kot celota je odgovorna za izvajanje zahtev spremljanja skladnosti po Solventnosti II in sprejem za skladnost potrebnih ukrepov ter navodil.

Nosilec funkcije skladnosti je neposredno podrejen upravi, pri izvajanju svoje funkcije pa je neodvisen in samostojen.

Kontaktne osebe za skladnost izvajajo funkcijo skladnosti za svoje področje in zagotavljajo, da so vsa vprašanja skladnosti, pomembna za to področje, ustrezno pokrita.

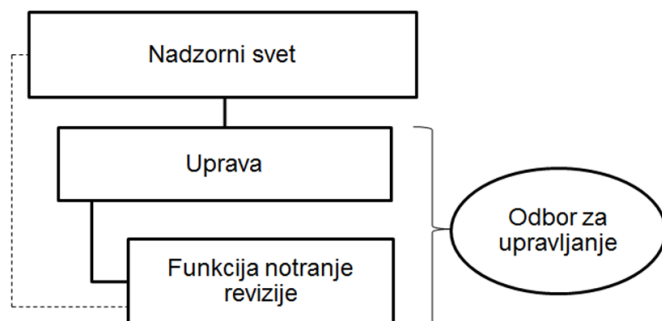
Naloge in pristojnosti funkcije spremljanja skladnosti so opisane v poglavju *B.1.2.3.3 Funkcija spremljanja skladnosti*, pooblastila, viri in operativna neodvisnost pa v poglavju *B.1.6.2 Pooblastila, viri in operativna neodvisnost*.

Poročanje in svetovanje funkcije spremljanja skladnosti je predstavljeno v poglavju *B.1.6.3.2 Funkcija spremljanja skladnosti*.

B.5 Funkcija notranje revizije

B.5.1 Osnove in organizacija notranje revizije

Organizacija funkcije notranje revizije je prikazana v naslednjem organigramu:

Notranja revizija je v GRAWE zavarovalnici organizirana kot samostojna in neodvisna enota, ki je neposredno podrejena upravi zavarovalnice ter funkcionalno in organizacijsko ločena od drugih organizacijskih delov zavarovalnice. Zavarovalnici pomaga uresničevati njene cilje s sistematičnim in z metodičnim ocenjevanjem uspešnosti upravljanja zavarovalnice, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov ter dajanjem priporočil za njihovo izboljšanje.

Nosilec ključne funkcije notranje revizije v zavarovalnici (v nadaljevanju notranji revizor) je oseba, ki je pridobila naziv preizkušeni notranji revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje. Notranjega revizorja pooblasti in mu odvzame pooblastilo uprava v soglasju z nadzornim svetom zavarovalnice.

Naloge in pristojnosti funkcije notranje revizije so opisane v poglavju *B.1.2.3.4 Funkcija notranje revizije*, pristojnosti, viri in operativna neodvisnost pa v poglavju *B.1.6.2 Pooblastila, viri in operativna neodvisnost*.

Poročanje in svetovanje notranje revizije sta predstavljena v poglavju *B.1.6.3.3 Funkcija notranje revizije*.

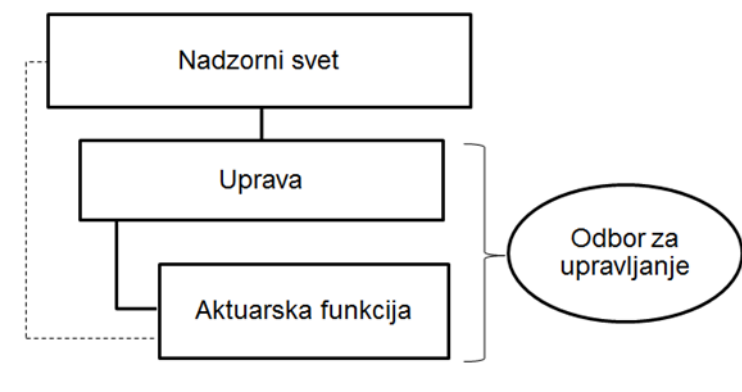
B.5.2 Neodvisnost in nepristranskost

Notranji revizor svoje naloge vedno opravlja samostojno, nepristransko in predvsem neodvisno od procesa dela na področjih notranjega revidiranja. Nikakor ne sme opravljati nobenih drugih nalog, ki so nezdružljive z dejavnostjo revidiranja. Morebitne konflikte interesov je treba sporočiti upravi zavarovalnice. Pri izvajanju preverjanja, pripravi poročil in vrednotenju rezultatov preverjanja ni zavezan upoštevati navodil drugih služb.

Notranji revizor lahko izvaja storitve svetovanja le, v kolikor to ne vpliva na njegovo neodvisnost in nepristranskost. Če sta neodvisnost ali nepristranskost oslabljeni, se podrobnosti oslabitve razkrijejo upravi, revizijski komisiji in nadzornemu svetu zavarovalnice.

B.6 Aktuarska funkcija

Organizacija aktuarske funkcije je prikazana v naslednjem organigramu:

Aktuarska funkcija je neposredno podrejena upravi in strokovno neodvisna. Uprava kot celota je odgovorna za ustrezno organizacijo in opremljenost aktuarske funkcije, obenem odloča, katera priporočila aktuarske funkcije se bodo uporabila za odpravo pomanjkljivosti, prav tako pa zagotavlja izvajanje teh priporočil.

Da se zagotovi tekoč pretok informacij med aktuarsko funkcijo in drugimi ključnimi funkcijami, je nosilec aktuarske funkcije kontaktna oseba v odboru za upravljanje.

Naloge in pristojnosti aktuarske funkcije so pisane v poglavju *B.1.2.3.5 Aktuarska funkcija*, pristojnosti, viri in operativna neodvisnost pa v poglavju *B.1.6.2 Pooblastila, viri in operativna neodvisnost*.

Poročanje in svetovanje aktuarske funkcije sta predstavljena v poglavju *B.1.6.3.4 Aktuarska funkcija*.

B.7 Izločen posel

B.7.1 Smernice o izločenih poslih

Pravila za primere, v katerih zavarovalnica funkcije oziroma aktivnosti, ki so ključne oziroma pomembne za poslovanje zavarovalnice, daje v zunanje izvajanje, so podrobneje določena v Smernicah o izločenih poslih.

Ključna oziroma pomembna funkcija oziroma aktivnost zavarovalnice je funkcija oziroma aktivnost, brez katere zavarovalnica ne bi mogla nadaljevati s svojim poslovanjem ali trajno in brez napak zagotavljati svojih storitev zavarovalcem, zavarovancem in drugim upravičencem ali izpolnjevati bistvenih zahtev glede upravljanja ali ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma.

Zavarovalnica in prevzemnik izločenega posla skleneta pisno pogodbo o izločenem poslu, ki v primeru zunanjega izvajanja ključnih ali pomembnih funkcij ali aktivnosti vsebuje sestavine, navedene v Smernicah o izločenem poslu. Če zavarovalnica odda posel v zunanje izvajanje, ostane v celoti odgovorna za izpolnjevanje nadzornih zahtev, tj. tudi v primeru, ko gre za izločen posel znotraj skupine.

Zavarovalnica pomembnega dela poslovanja ne izloči v zunanje izvajanje, če bi to poslabšalo kakovost sistema upravljanja, neupravičeno povečalo operativno tveganje, omejilo sposobnost AZN za spremljanje skladnosti zavarovalnice z njenimi obveznostmi ali ogrozilo stalnost in ustreznost storitev zavarovalcem, zavarovancem in drugim upravičencem.

Pri vsakem izločenem poslu se v okviru pogodbe o izločenem poslu prevzemnik izločenega posla zaveže, da bo posloval skladno z zakonodajo in sodeloval z AZN, da bodo imeli zavarovalnica, njeni zunanji revizorji in AZN učinkovit dostop do podatkov, ki se nanašajo na zunanje izvajanje, in da bosta imela zavarovalnica ter AZN dostop do poslovnih prostorov prevzemnika in možnost izvajanja nadzora.

B.7.2 Zunanje izvajanje ključne oziroma pomembne funkcije oziroma aktivnosti

Zavarovalnica je v zunanje izvajanje izločila računalniško obdelavo podatkov, upravljanje premoženja in upravljanje pozavarovanja.

Vse tri ključne oziroma pomembne funkcije oziroma aktivnosti so bile izločene v zunanje izvajanje prevzemniku Grazer Wechselseitige Versicherung AG.

Zavarovalnica ni prevzela nobenega posla v zunanje izvajanje.

B.8 Druge navedbe

Vse pomembne informacije sistema upravljanja so bile navedene v prejšnjih poglavjih.

C. PROFIL TVEGANJ

Profil tveganj je celota vseh tveganj, katerim je zavarovalnica na določen presečni dan izpostavljena, pri čemer se upošteva obdobje poslovnega načrta. Iz tega izhajajo pogoji, pod katerimi bi lahko bil ogrožen obstoj zavarovalnice.

Za predstavitev profila tveganj GRAWE zavarovalnice d. d. se upoštevajo vsa tveganja ter potencialna tveganja. Tveganja so zabeležena tako samostojno kot tudi združeno, pri čemer se upoštevajo implementirane tehnike za zmanjševanje tveganj ter drugi ukrepi. Za določitev profila tveganj se analizirajo in po prioriteti razvrščajo največje izpostavljenosti notranje ocene tveganj – glej poglavji *B.3.2 Proces upravljanja tveganj* in *B.3.5.1 Opis procesa lastne ocene tveganj in solventnosti*. Poleg tega se analizirajo tudi rezultati izračunov zakonsko zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR).

Za omejitev tveganj je zavarovalnica določila notranje limite tveganj. To so limiti ob prevzemu tveganj, ki si jih je zavarovalnica zadala sama. Skladnost z limiti je po eni strani doseženo z dobrim funkcionalnim notranjim sistemom kontrol, po drugi strani pa z dobrimi tehnikami za zmanjševanje tveganj. V primeru prekoračitve limitov začne veljati tako imenovani postopek eskalacije, pri katerem je natančno določeno, kdo mora biti obveščen o prekoračitvi in kateri ukrepi se izvedejo, da se tveganje čim hitreje zmanjša.

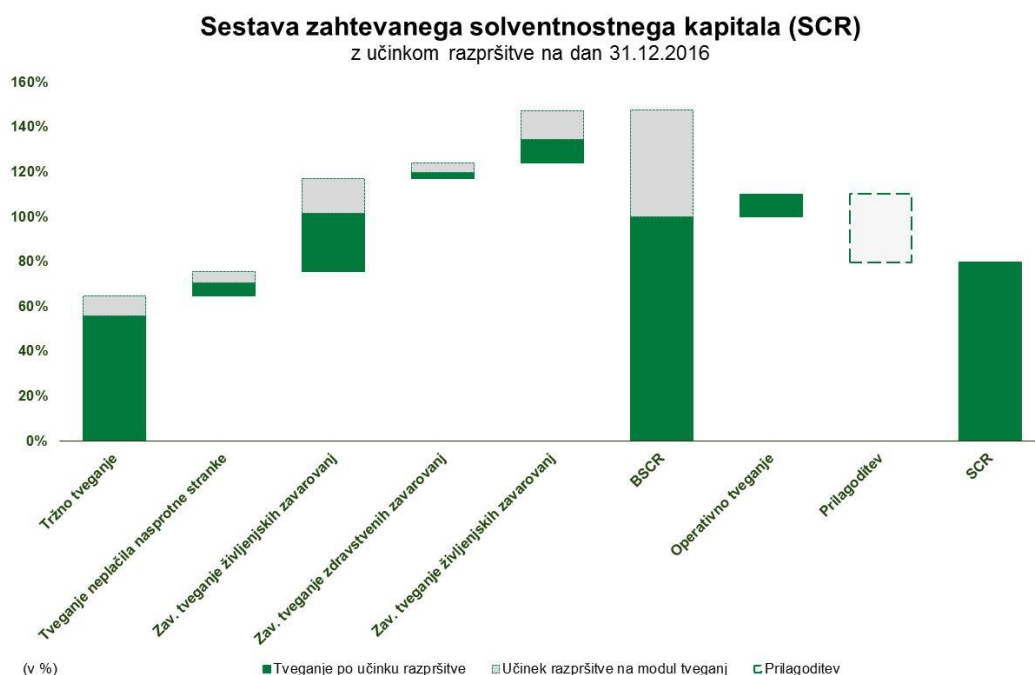
Osnova za profil tveganj GRAWE zavarovalnice d. d. sta rezultata skupnih solventnostnih potreb in zahtevanega solventnostnega kapitala (SCR) standardne formule na dan 31. 12. 2016.

Potrebe lastnih virov sredstev iz zahtevanega solventnostnega kapitala morajo biti zagotovljene v vsakem trenutku. Če so kapitalske zahteve skupnih solventnostnih potreb večje od tistih v izračunu SCR po standardni formuli, se morajo tudi te kapitalske zahteve pokriti z zadostnimi lastnimi sredstvi. Iz tega razloga se najprej oceni profil tveganj iz izračuna SCR in šele nato profil tveganj skupnih solventnostnih potreb. Rezultati teh izračunov so pokazali, da so kapitalske zahteve iz SCR-izračuna večje od skupnih solventnostnih potreb zavarovalnice.

Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala je opisan v poglavju *E.2 Zahtevani solventnostni in minimalni kapital*.

Zavarovalnica ne prenaša nobenega tveganja na namenske družbe in prav tako v njih nima udeležbe. GRAWE zavarovalnica na dan 31. 12. 2016 nima zunanjih bilančnih pozicij. Prav tako niso aplicirani specifični parametri, enakovredne prilagoditve ali prilagoditve za nestanovitnost.

Profil tveganj po SCR-izračunu na dan 31. 12. 2016 je sestavljen iz naslednjih tveganj:

Pomembno tveganje glede na SCR-izračun predstavljata tržno tveganje in zavarovalno tveganje življenjskih zavarovanj, ki jima sledi zavarovalno tveganje premoženjskih zavarovanj. Podrobnosti o višini tveganj izračuna SCR so opisane v poglavju *E.2 Zahtevani solventnostni in minimalni kapital*.

Pomembnost

V GRAWE zavarovalnici d. d. so tveganja opredeljena kot *pomembna*, če so bila v notranji oceni tveganj uvrščena v kritično rdeče območje ali če presegajo 5 % zahtevanega solventnostnega kapitala (na podlagi podmodula). Pet največjih tveganj zavarovalnice je letno podvrženih posebni analizi.

Da bi bralcu predstavili jasno sliko profila tveganj zavarovalnice, so vsa tveganja, ki zadostijo zgornjim kriterijem, razložena v tem poročilu.

C.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti zaradi neustreznih premij in predpostavk, upoštevanih v izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij. V nadaljevanju sledi razdelitev zavarovalnega tveganja na zavarovalno tveganje življenjskih zavarovanj, zavarovalno tveganje premoženjskih zavarovanj in zavarovalno tveganje zdravstvenih zavarovanj.

Med pomembna zavarovalna tveganja življenjskih zavarovanj zavarovalnice sodijo:

- tveganje umrljivosti,
- tveganje predčasnih prekinitev,
- tveganje stroškov.

Tveganje umrljivosti je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb vrednosti, trenda ali nestanovitnosti upoštevane verjetnosti za smrt, pri čemer povečanje upoštevane verjetnosti za smrt vodi do povečanja zavarovalnih obveznosti.

Tveganje predčasnih prekinitev je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti obveznosti, ki izhajajo iz sprememb vrednosti ali nestanovitnosti upoštevanih verjetnosti za predčasno prekinitev, prenehanje, obnovitev in odkup zavarovalnih pogodb.

Tveganje stroškov je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v vrednosti obveznosti zavarovalnice, ki izhajajo iz sprememb vrednosti, trenda ali nestanovitnosti stroškov, ki nastajajo v postopku izpolnjevanja zavarovalnih obveznosti.

Med pomembna zavarovalna tveganja premoženjskih zavarovanj zavarovalnice sodijo:

- tveganje premij in rezervacij,
- tveganje predčasnih prekinitev,
- tveganja katastrof na področju premoženjskih zavarovanj.

Tveganje premij je tveganje, pri katerem prihaja do odstopanj med rezultati tekočega finančnega leta in pričakovanji, npr. zaradi visokega števila masovnih prekinitev, visokih škod, naravnih nesreč itd. **Tveganje rezervacij** je tveganje negotovosti, ki izhaja iz obravnavanja odškodninskih zahtevkov že nastalih škod, npr. že nastale še neprijavljene škode, spremembe zakonodaje, močno povečanje inflacije, povečani stroški posameznih škod.

Tveganja katastrof premoženjskih zavarovanj se med seboj razlikujejo; delijo se na tveganja naravnih katastrof, kot so poplava, toča, potres itd., in tveganja katastrof zaradi človeka, kot so požar, masovna nesreča iz naslova obveznih avtomobilskih zavarovanj itd.

GRAWE zavarovalnica d. d. se ne ukvarja z zdravstvenim zavarovanjem na podobni tehnični podlagi kot življenjska zavarovanja. Skladno s standardno formulo se tveganje nezgode pripiše k zdravstvenemu tveganju na podobni tehnični podlagi, kot jo ima premoženjsko zavarovanje (na kratko: HSNLT):

- tveganje premij in rezervacij HSNLT,
- tveganje predčasnih prekinitev HSNLT.

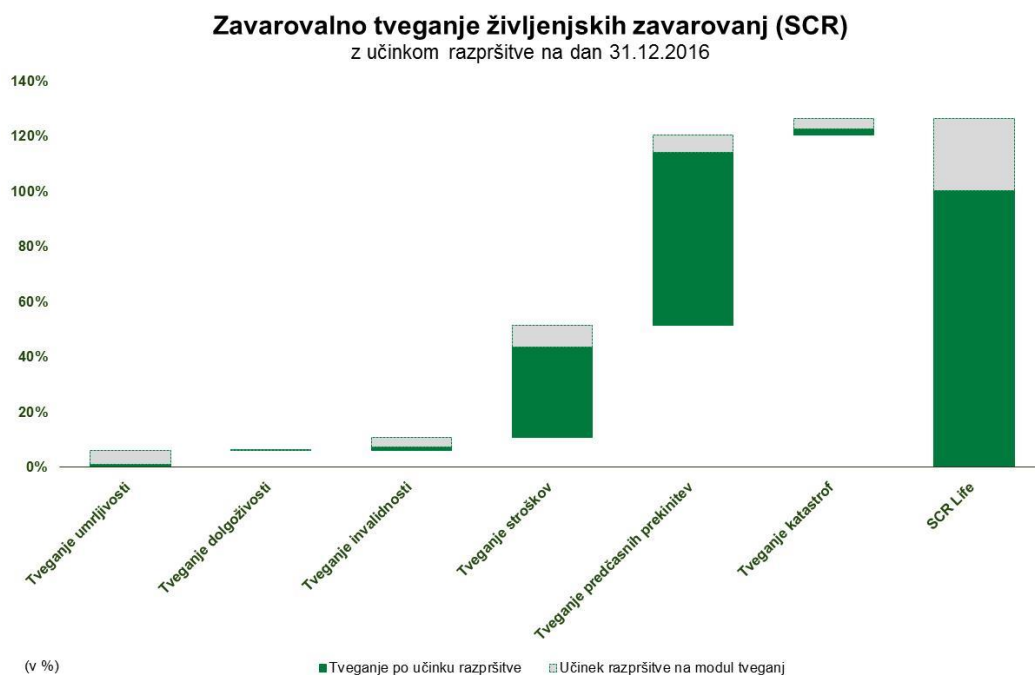
C.1.1 Izpostavljenost tveganju

Izpostavljenost tveganju zavarovalnega tveganja premoženjskih zavarovanj GRAWE zavarovalnice znaša 28 % skupnega SCR. Zavarovalno tveganje življenjskih zavarovanj znaša 50 % skupnega SCR in predstavlja pomembno vlogo v profilu tveganj. Zavarovalna tveganja zdravstvenih zavarovanj so za zavarovalnico zanemarljiva.

Imenovana tveganja so izračunana na osnovi tako imenovane najboljše ocene, kot je to določeno v standardni formuli. Najboljša ocena predstavlja sedanjo vrednost, to pomeni skupno vrednost prihodnjih obveznosti, diskontiranih s krivuljo obrestnih mer, ki jo je predpisala EIOPA, in se določi ob upoštevanju vrednosti sredstev v primerjavi z

obveznostmi. Podrobnejši opis je predstavljen v poglavju *D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije*.

Zavarovalno tveganje življenjskih zavarovanj

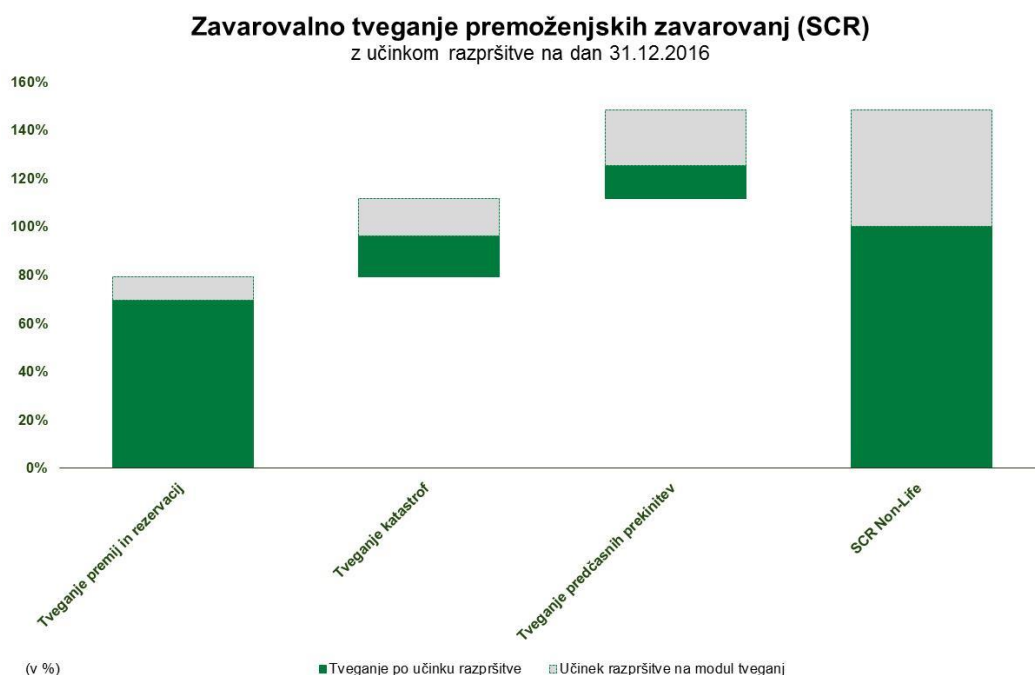
Zavarovalno tveganje življenjskih zavarovanj ima s 50,0 % SCR pomemben vpliv na profil tveganj GRAWE zavarovalnice. Največjo izpostavljenost zavarovalnih tveganj življenjskih zavarovanj po standardni formuli predstavljata tveganje predčasnih prekinitev v višini 34,6 % SCR in tveganje stroškov v višini 20,3 % SCR.

Tveganje predčasnih prekinitev je v zavarovalnici določeno s scenarijem masovnih prekinitev (predpostavka: 40 % vseh pogodb je prekinjenih).

Scenarij **tveganja stroškov** po SCR-izračunu predstavlja drugo največje tveganje zavarovalnih tveganj življenjskih zavarovanj zavarovalnice.

Tveganje umrljivosti kot posledica povečanja vrednosti na tablicah umrljivosti na profil tveganj zavarovalnice nima pomembnega vpliva.

Zavarovalno tveganje premoženjskih zavarovanj

Največjo izpostavljenost zavarovalnih tveganj premoženjskih zavarovanj po standardni formuli predstavljata tveganje premij in rezervacij v višini 22,6 % SCR in tveganje predčasnih prekinitev v višini 10,4 % SCR.

Tveganje premij in rezervacij premoženjskih zavarovanj je v prvi vrsti sestavljeno iz požarnih in drugih premoženjskih zavarovanj, zavarovanja odgovornosti in zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

Kapitalska zahteva za **tveganje katastrof** premoženjskih zavarovanj znaša 9,2 % SCR in je v prvi vrsti rezultat naravnih katastrof, kot sta potres in poplava, ter katastrof zaradi človeka, kot je požar.

V notranjem pogledu tveganj se v zavarovalnici na obstoječem portfelju izvedejo analize scenarijev za dogodke potresov in poplav. Glede na obstoječe pozavarovalno kritje se potencialni znesek škode iz teh scenarijev zmanjša. Katastrofe, ki jih povzroči človek, v notranjem pogledu za GRAWE zavarovalnico niso pomembno tveganje.

Zavarovalno tveganje zdravstvenih zavarovanj

Zavarovalna tveganja zdravstvenih zavarovanj (8,0 % SCR) imajo podrejeno vlogo v zavarovalnici. Največjo izpostavljenost tveganju predstavlja tveganje premij in rezervacij (7,7 % SCR).

Tveganja zdravstvenih zavarovanj so na podobni tehnični podlagi kot premoženjska zavarovanja sestavljena tako iz tveganja premij in rezervacij kot iz tveganja predčasnih prekinitev.

Temeljno pravilo predstavljajo področja, ki kažejo, ali so premije zadostne in konstantno podvržene škodnim analizam. V primeru previsokega škodnega količnika se izvedejo ukrepi, kot je prilagoditev tarif.

Načelo preudarne osebe določa varnost, donosnost in zadostno likvidnost sredstev, kot tudi zadostno in ustrezno kritje zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Zavarovalno-tehnične rezervacije v izkazu finančnega položaja predstavljajo prihodnje obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb v skladu s predpisi. V bilanci stanja so izkazane v taki višini, kot je to potrebno za trajno izpolnjevanje obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb.

Sredstva za kritje zavarovalno-tehničnih rezervacij so investirana v najboljšem interesu zavarovalce in ostalih upravičencev. Na področju **življenjskih zavarovanj** so specifični naložbeni cilji določeni s faktorji povprečne obrestne mere, potrebne udeležbe pri dobičku, prostih lastnih sredstev v povezavi z nihanjem vrednosti pričakovanega portfelja kot posledica ciljnega dobička in strukture na strani obveznosti. Cilj je, na primer porazdelitev s trgom skladne udeležbe na dobičku na področju življenjskih zavarovanj, medtem ko se minimizira naložbeno tveganje in/ali upošteva zmogljivost prevzemanja tveganj zavarovalnice.

Za naložbeni cilj na področju **premoženjskih zavarovanj** ne veljajo posebni pogoji, kot sta minimalna obrestna mera in struktura obveznosti. Posebni pogoji veljajo le za dolgoročne obveznosti, kot je odgovornost. Tveganju primeren donos se smatra za sprejemljivo tveganje.

Zahteva za pokritost vključuje zavarovalno-tehnične rezervacije, pri čemer se le-ta na področju življenjskih zavarovanj izračuna brez zmanjšanja za pozavarovalni del in ločeno za vsako področje rezervacij življenjskih zavarovanj posebej.

Zavarovalnica oblikuje **rezervacije življenjskih zavarovanj** v znesku, ki je enak vsoti najboljših ocen in dodatka za tveganje. Izračun se izvede kvartalno, na preudaren, zanesljiv in objektivni način. Zavarovalnica si prizadeva prihodnje denarne tokove, ki izhajajo iz obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb, zanesljivo in v celoti pokriti z uporabo ustreznih finančnih instrumentov.

Načelo preudarne osebe na področju življenjskih zavarovanj je zagotovljeno z zgoraj opisanimi ukrepi.

Na področju premoženjskih zavarovanj se za področja z dolgimi repi (kot sta odgovornost ali nezgodno zavarovanje) zagotovi, da se trajanje sredstev karseda ujema z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami. Večinski del portfelja premoženjskih zavarovanj pa se poravnava v kratkem času, na primer v tekočem koledarskem letu, v katerem so škode nastale, ali pa v naslednjem letu.

C.1.2 Tveganje koncentracije

Tveganje koncentracije lahko ogrozi solventnost ali likvidnost zavarovalnice. Vzroki za tveganja so lahko:

- posamezne nasprotne stranke,
- skupine nasprotnih strank, ki so povezane med seboj,
- geografska področja ali sektorji,
- naravne katastrofe ali katastrofe zaradi človeka.

Na podlagi rezultatov SCR ni zaznati koncentracij na področju sklepanja življenjskih ali zdravstvenih zavarovanj.

Zavarovalnica v okviru procesa ORSA izvaja scenarije in stres teste, ki presegajo scenarije SCR-izračunov. Ti scenariji in stres testi so simulirani na osnovi trenutnega portfelja zavarovalnice na določenih geografskih področjih, kot sta potresno in poplavno območje.

To so dogodki na geografskih področjih, kjer ima zavarovalnica visoko koncentracijo portfelja. Ob upoštevanju pozavarovanja je delež škode, ki odpade na zavarovalnico, občutno manjši. Scenariji se nenehno posodablajo ali definirajo novi.

C.1.3 Zmanjševanje tveganj

Tehnike za zmanjševanje tveganj so vse tehnike, ki zavarovalnici omogočajo, da prenesejo del ali vsa svoja tveganja na drugo osebo.

Na področju zavarovalnega tveganja se za zmanjševanje tveganj uporablja pozavarovanje.

Zavarovalnica uporablja izključno klasične oblike pozavarovanja, ki so na voljo za življenjska in premoženjska področja, kot tudi za nezgodno zavarovanje, ki je prikazano v standardni formuli pod zdravstvenim zavarovanjem.

C.1.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov

Znesek pričakovanih dobičkov, vključenih v prihodnje premije (EPIFP), bi se naj upošteval pri upravljanju likvidnosti.

EPIFP je komponenta razreda 1 (kot del uskladitvene rezerve), ki je na zavarovalnici na dan 31. 12. 2016 razdeljena na področje življenjskega in premoženjskega zavarovanja:

Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP)	Razred 1
Življenje	1.213.585
Premoženje	8.662.305
Skupaj	9.875.891

C.1.5 Občutljivost na tveganje

Občutljivosti na tveganja škodnih rezervacij se na področju premoženjskih zavarovanj zavarovalnice pregledujejo na osnovi statističnih metod. Ti izračuni so narejeni na osnovi delitve v skupine (glede na »linije poslovanja« (LoB) po standardni formuli) in s pomočjo intervalov zaupanja.

Občutljivost obrestne mere se računa v okviru upravljanja sredstev in obveznosti, kar posledično vpliva tako na pomembne postavke sredstev kot na najboljšo oceno zavarovalno-tehničnih rezervacij.

C.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice, ki nastane zaradi nihanj v višini in spremenljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov.

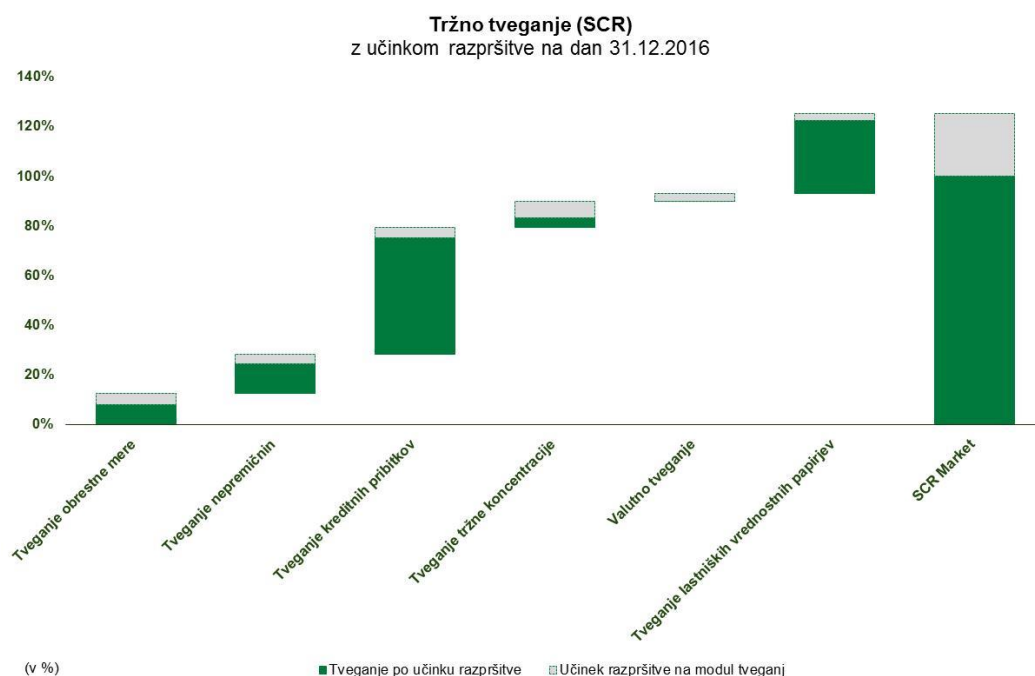
C.2.1 Izpostavljenost tveganju

Zavarovalnica ima tržna tveganja na podoben način kot v standardni formuli razdeljena v pod-tveganja:

- tveganje obrestne mere,
- tveganje lastniških vrednostnih papirjev,
- tveganje nepremičnin,
- tveganje kreditnih pribitkov,
- valutno tveganje,
- tveganje tržne koncentracije.

Tržno tveganje po SCR predstavlja največje tveganje GRAWE zavarovalnice.

Skladno s specifikacijami Solventnosti II se vsa sredstva investirajo na način, ki zagotavlja varnost, kvaliteto, likvidnost in donosnost celotnega portfelja. Za upravljanje z naložbami se uporablja načelo svobodnega investiranja, pri čemer se upošteva »načelo preudarne osebe«, pozornost pa je namenjena zgolj spremljanju in upravljanju naložbenih tveganj.

Med tržnimi tveganji predstavlja **tveganje kreditnih pribitkov** s 39,9 % SCR največje tveganje. Tveganje kreditnih pribitkov odraža občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe vrednosti ali nestanovitnosti kreditnih pribitkov na netvegano obrestno mero. Eden izmed razlogov za spremembo kreditnega razpona je poslabšanje bonitetne ocene izdajatelja vrednostnih papirjev.

Ostali pomembni tržni tveganji sta **tveganje lastniških vrednostnih papirjev** s 25,1 % SCR in **tveganje nepremičnin** s 12,4 % SCR. Tveganje lastniških vrednostnih papirjev odraža občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe vrednosti ali nepredvidljivost tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev. Tveganje nepremičnin odraža občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe vrednosti ali nestanovitnosti tržnih cen nepremičnin.

Tveganje obrestne mere predstavlja 39,9 % SCR in odraža občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe v časovni strukturi obrestnih mer ali nestanovitnosti obrestnih mer.

Tveganje tržne koncentracije predstavlja 8,1 % SCR in odraža dodatna tveganja zavarovalnice zaradi pomanjkljive razpršenosti portfelja sredstev ali večje izpostavljenosti tveganju neplačila s strani enega izdajatelja vrednostnih papirjev ali skupine povezanih izdajateljev.

Valutno tveganje predstavlja 2,6 % SCR in odraža občutljivost vrednosti sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov na spremembe vrednosti ali nestanovitnosti menjalnih tečajev.

Načelo preudarne osebe na področju investiranja

Zavarovalnica se že vrsto let ravna po načelu »preudarne osebe«, zato nalaga le v sredstva, katerih tveganja se lahko identificirajo, ocenijo, upravljajo in nadzorujejo. Poleg tega je potrebno ta tveganja na primeren način vključiti v sistem poročanja in upoštevati pri izračunu skupnih solventnostnih potreb znotraj procesa ORSA.

Naložbena politika zavarovalnice temelji na ciljih, ki jih določi uprava z obzirom na varnost, donosnost in likvidnost investiranih sredstev. Poglavitni cilj naložbe je neprekinjeno varovanje izpolnitve obveznosti zavarovalnih pogodb. Poleg tega cilja predstavlja pridobivanje ustrezne udeležbe na dobičku za stranke še en temeljni kamen naložbene politike zavarovalnice.

Dobro uravnoteženi naložbeni produkti na dolgi rok nudijo najboljšo varnost ter največji dobiček, in sicer ob upoštevanju tveganj/dobička ter bonitetnih zahtev. Ravnotežje strateške razporeditve premoženja presega predpisane zahteve in sledi dolgoletno uspešno varnostno usmerjenim strategijam zavarovalnice. Temeljno načelo je širok razpon znotraj ustrezne kategorije sredstev.

Tako z ustreznimi limiti kot s kontrolami in procesi poročanja je zagotovljeno, da v naložbenem procesu zavarovalnice ni nezaželenih ali pretiranih predpostavk tveganj.

Osnove naložbene strategije so analizirane in posodobljene polletno s strani uprave GRAWE zavarovalnice.

C.2.2 Tveganje koncentracije

Tveganje koncentracije tržnih tveganj predstavlja 8,1 % SCR.

C.2.3 Zmanjševanje tveganj

Zavarovalnica uporablja derivative (vključno s strukturiranimi produkti) kot eno izmed tehnik za zmanjševanje tržnih tveganj. To so tako imenovane terminske pogodbe v tuji valuti (Foreign Currency Forwards), ki so sklenjene znotraj investicijskih skladov kot transakcije za varovanje tuje valute.

C.2.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov

Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov je bilo opisano že v *C.1.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov* in nima bistvenega učinka na tržna tveganja.

C.2.5 Občutljivost na tveganje

Zavarovalnica v okviru upravljanja sredstev in obveznosti izračuna obrestno občutljivost za zavarovalne vrste življenjskega zavarovanja, ki so občutljive na spremembe obrestnih mer (rente in najboljše ocene).

V okviru analize občutljivosti obrestne mere se testira tudi občutljivost rent in zavarovalno-tehničnih rezervacij na spremembe predpostavk ekstrapolacije netvegane krivulje obrestne mere. Testirane so tudi dejanske zavarovalno-tehnične rezervacije, v primeru da se namesto predpostavk za ekstrapolacijo netvegane krivulje obrestne mere uporabijo Libor/swap obrestne mere.

Zavarovalnica izvaja ekstremni scenarij portfelja življenjskih zavarovanj, to je »scenarij likvidnosti«, kjer se na podlagi že tako šibkega sklepanja novega posla upošteva predpostavka, da nov posel ne bo sklenjen. Na podlagi teh predpostavk so prikazani denarni tokovi sredstev in obveznosti vse do prenehanja zadnje obstoječe pogodbe. Tudi pri obrestni meri 0 % analiza pokaže, da bi v vsakem trenutku zavarovalnica lahko na podlagi pričakovanega denarnega toka sredstev pokrila pričakovane obveznosti.

C.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje (uporablja se tudi izraz tveganje neplačila nasprotne stranke) je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju zavarovalnice zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki so jim izpostavljene zavarovalnice v obliki tveganja neplačila nasprotne stranke, tveganja spremembe kreditnega pribitka in tveganja koncentracije tržnega tveganja.

Vrste kreditnih tveganj v obliki tveganja kreditnih pribitkov ali tržne koncentracije so bile opisane že v poglavju *C.2 Tržno tveganje*, tako da bodo v tem poglavju opisana le tveganja neplačila nasprotne stranke.

C.3.1 Izpostavljenost tveganju

Tveganje neplačila nasprotne stranke se v zavarovalnici primarno nanaša na verjetnost izgube pri neplačilu pozavarovalnih partnerjev. Izgube skrbniških terjatev iz zavarovalnih

poslov, sprejetih kot pozavarovanje, obveznosti tretjih oseb ali jamstva imajo podrejeno vlogo.

Tveganje neplačila nasprotne stranke predstavlja približno 13 % skupnega SCR v profilu tveganj zavarovalnice. V primerjavi s preteklim letom se je tveganje povečalo.

Zlasti zaradi široke razpršitve alokacije sredstev, strogega izbora in učinka razpršenosti pozavarovalnih partnerjev je to tveganje v notranjem pogledu zavarovalnice razvrščeno med nizka tveganja. Približno 98 % pozavarovanj je v okviru GRAWE skupine, preostanek pa je razpršen. Tudi pri izbiri poslovnih bank se pazi na dolgoročne poslovne odnose in dobro bonitetno oceno bank, tako da ni nobene potrebe po dodatnih lastnih virih sredstev.

Pri izbiri pozavarovalnih partnerjev si zavarovalnica prizadeva, da imajo le-ti bonitetno oceno minimalno A- po Standard & Poor's, pri poslih za daljše časovno obdobje pa se pričakuje minimalna bonitetna ocena A+. Pozavarovanje poteka predvsem preko dogovorov v GRAWE skupini. Pogodbe o pozavarovanju so sklenjene predvsem z GRAWE AG in GRAWE RE, ki sicer nimata bonitetne ocene, imata pa ekvivalentno kapitalsko ustreznost. Poleg tega je pozornost posvečena razpršitvi med pozavarovalnimi partnerji, tako da v pozavarovalnem programu sodeluje z maksimalnim deležem 30 %.

Poslovna razmerja se sklepajo tudi z bankami z bonitetno oceno minimalno A po Standard & Poor's ali Fitch. V primeru, da nobena izmed omenjenih agencij nima bonitetne ocene, se s podrobno analizo izvede notranja ocena poslovnih partnerjev. Osnova za to je lahko bonitetna ocena drugih agencij, letno poročilo, izkušnje na trgu ali drugi viri informacij.

Da bi zmanjšali tveganje neplačila nasprotne stranke, je zavarovalnica pozorna tudi na zadosten razpon tveganj po nasprotnih strankah. Na področju pozavarovanja se pozornost posveča tudi geografski porazdelitvi.

C.3.2 Tveganje koncentracije

Tveganje neplačila nasprotne stranke je v prvi vrsti povezano z bankami in s pozavarovalnimi partnerji, med katerimi obstaja dolgoletno poslovno sodelovanje. Tako banke kot pozavarovalnice, s katerimi sodeluje zavarovalnica, imajo dobro bonitetno oceno.

Pozornost je posvečena razpršitvi med pozavarovalnimi partnerji, tako da ima vsak posamezni pozavarovalni partner maksimalno 30 % skupnega portfelja.

C.3.3 Zmanjševanje tveganj

Na področju tveganja neplačila nasprotne stranke se tehnike zmanjševanja tveganj ne uporabljajo, uporabljajo se le notranji ukrepi za zmanjševanje tveganj, kot so stroga selekcija pozavarovalnih partnerjev in poslovnih bank ter razpršitev med poslovnimi partnerji.

C.3.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov

Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov je bilo opisano že v *C.1.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov* in nima bistvenega učinka na tržna tveganja.

C.3.5 Občutljivost na tveganje

V okviru procesa ORSA se izvajajo scenariji, ki težijo k ovrednotenju tveganja neplačila nasprotne stranke in analizirajo učinek na celotno stanje zavarovalnice. Ti scenariji so:

- sprememba parametrov verjetnosti neplačila in/ali znižanje bonitetnih ocen,
- popolno neplačilo ključnega pozavarovalnega partnerja,
- popolno neplačilo ključne banke.

Rezultati so pokazali, da je vpliv na lastne vire sredstev ali kapitalske zahteve nepomemben.

C.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje zavarovalnice, da ne bi mogla unovčiti naložb in drugih sredstev za poravnavo svojih finančnih obveznosti, ko le-te zapadejo. Najpogostejši vzroki za nastanek likvidnostnega tveganja so:

- padec tržnih vrednosti in/ali poslabšanje uporabnosti investicijskih instrumentov,
- nenamerna neusklajenost zapadlosti naložb na strani sredstev in obveznosti v izkazu finančnega položaja,
- negativen razvoj finančne moči zavarovalnice,
- nezadostni likvidnostni količnik zavarovalnice.

C.4.1 Izpostavljenost tveganju

Likvidnostno tveganje glede na definicijo ni uporabljeno v standardni formuli, je pa navsezadnje ocena likvidnostnega tveganja v procesu upravljanja tveganj in procesu ORSA pomembna. Posebno pomembnost je treba pripisati pojavi pomembnih tveganj (v primeru naravnih katastrof), ki privedejo do likvidnostnih ozkih grl.

Računovodski oddelek tedensko izdeluje poročilo o denarnih tokovih, saj ta proces onemogoča pojav likvidnostnih ozkih grl v kratkoročnem nepričakovanem in/ali nenačrtovanem izplačilu škod ali drugih odhodkov.

V primeru povečane potrebe po denarju in likvidnosti v kratkem časovnem obdobju je zavarovalnica sposobna hitro prodati vrednostne papirje z dobro bonitetno oceno (tudi v enem dnevu) z namenom pridobitve potrebnih likvidnih sredstev. Približno 96 % portfelja zavarovalnice predstavljajo vrednostni papirji z bonitetno oceno vsaj BBB.

Posebna pozornost pri zagotavljanju likvidnosti se posveča na področju finančnih skladov za pogodbe, vezane na indeks ali enoto premoženja.

Zavarovalnica poskrbi, da so vsa sredstva pogodb, vezanih na indeks ali enoto premoženja življenjskih zavarovanj, likvidna v zadostni količini v potencialnem časovnem obdobju.

Likvidnostno tveganje zavarovalnice je na zelo nizki ravni, zaradi česar dodatni lastni viri sredstev niso potrebni.

C.4.2 Tveganje koncentracije

Zavarovalnica v povezavi z likvidnostnim tveganjem ni zaznala tveganja koncentracije.

C.4.3 Zmanjševanje tveganj

Na področju likvidnostnega tveganja se uporabljajo le notranji ukrepi za zmanjševanje tveganj, kot so redno poročanje o denarnih tokovih in planiranje denarnih tokov.

C.4.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov

Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov nima bistvenega učinka na tržna tveganja. Natančnejši opis te vrste tveganja je na voljo v poglavju *C.1.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov*.

C.4.5 Občutljivost na tveganje

Likvidnostno tveganje je tesno povezano z ostalimi tveganji, zaradi česar so kakršna koli povečanja likvidnostnih potreb že omenjena v drugih scenarijih (naravne nesreče).

Analiziranje vpliva tveganja na celoten portfelj zavarovalnice poteka s pomočjo tako imenovanih stres testov (občutno povečanje predčasnih prekinitev življenjskih zavarovanj, neplačilo nasprotne stranke itd.). Da bi dobili karseda eksaktne rezultate v povezavi z občutljivostjo na tveganje, se na koncu procesa primerjajo še nepričakovane likvidnostne potrebe in razpoložljive likvidnostne rezervacije.

C.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje izgube zavarovalnice zaradi neprimernega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi ali delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov. Pravna tveganja so prav tako upoštevana. Tipični predstavniki operativnega tveganja so požar, poplave ali izpad IT, ki prekinijo ali vsaj začasno onemogočijo poslovanje. Med operativna tveganja sodijo tudi škode, ki nastanejo zaradi namerne prevare ali napake v vsakodnevem delovnem procesu, in drugačna tveganja, ki se zgodijo zaradi človeške napake.

Operativna tveganja je načeloma težje identificirati in ovrednotiti kot druga tveganja, kar pomeni, da zavarovalnica temu posveča večjo pozornost v obliki upoštevanja različnih variant (scenarijev).

C.5.1 Izpostavljenost tveganju

Operativno tveganje po standardni formuli znaša 10 % SCR, kar glede na lansko leto pomeni zvišanje za tri odstotne točke (7 % SCR).

V notranjem pogledu se operativna tveganja ocenjujejo na osnovi ocene strokovnjakov z uporabo metode Delphi, pri čemer so operativna tveganja podrobno ovrednotena, zaradi raznolikosti posameznih oblik tveganj pa so obenem tudi razdeljena v podrobnosti.

Največje tveganje predstavlja pravno tveganje, le-temu sledijo ostala tveganja, pa tudi personalno in IT tveganje. Tveganje pri izločenem poslu ne obstaja.

Če pride do pritožb strank, se le-te zabeležijo in karseda hitro procesirajo. Vsak proces na področju pritožb se dokumentira in obravnava posebej.

Na področju operativnih tveganj poudarek ni na kvantiteti, pač pa na razvoju primernih ukrepov za zgodnje odkrivanje tveganj ter izogibanju in zmanjšanju posledic (glej *C.5.3 Zmanjševanje tveganj*).

GRAWE skupina v okviru izločenega posla upravlja kritične in pomembne operativne funkcije ali aktivnosti za vsa njena hčerinska podjetja, med katere spada tudi GRAWE zavarovalnica d. d., v skladu s Solventnostjo II. Med aktivnosti izločenega posla spadajo IT, upravljanje naložb in upravljanje pozavarovanja.

C.5.2 Tveganje koncentracije

Tveganje koncentracije se pri operativnih tveganjih zaradi izločenega posla ne pojavlja (na primer IT).

C.5.3 Zmanjševanje tveganj

Potencialna operativna tveganja se lahko zmanjšajo s primernimi načrti nepredvidljivih dogodkov, kot so IT krizni načrt, načrt neprekinjenega poslovanja itd.

IT krizni načrt zavarovalnice je bil implementiran že pred mnogimi leti. Od leta 2012 se v matični družbi nahaja podatkovni center, ki v primeru krize zagotavlja varnost podatkov.

GRAWE IT krizni načrt se osredotoča tudi na varovanje podatkov, zaradi česar ne prihaja do izgub ali zlorabe le-teh. V ta namen obstaja konsistenten sistem varnostnih mehanizmov, ki omogoča nemoteno poslovanje.

Načrt neprekinjenega poslovanja zavarovalnice teži k zagotavljanju obnovitve sistemov po nastalem incidentu.

Ukrepi proti prevaram in sistem notranjih kontrol omogočata zmanjševanje operativnega tveganja.

Na področju upravljanja z denarjem obstajajo v zavarovalnici stroge interne kontrole in pravila.

Obstoj in učinkovitost delovanja sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj na revidiranih področjih redno preverja tudi notranji revizor zavarovalnice.

S tehnikami za zmanjševanje operativnih tveganj je zavarovalnica v toku preteklih let zmanjšala operativno tveganje na zelo nizko raven.

C.5.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov

Likvidnostnega tveganja za prihodnje dobičke ni.

C.5.5 Občutljivost na tveganje

Za oceno občutljivosti na tveganje operativnih tveganj je zavarovalnica definirala scenarije kriznih procesov v kriznih načrtih.

Izmed vseh scenarijev se izbere najslabši možen scenarij za zavarovalnico. Kot potencialna scenarija se upoštevata izpad IT za daljše obdobje ter izguba matične družbe (zaradi požara). Upoštevata se tudi izguba osebja in moten dostop do poslovnih prostorov.

Primernost scenarijev in njihove osnovne predpostavke se vsaj letno primerjajo z načrti nepredvidljivih dogodkov, katerih rezultati se upoštevajo pri oceni ob prevzemu tveganj.

C.6 Ostala pomembna tveganja

Zavarovalnica identificira ali neprekinjeno spremlja še ostala tveganja, kot so:

- strateško tveganje,
- tveganje ugleda,
- tveganja, povezana z upravljanjem sredstev in obveznosti (ALM) (glej poglavje C.2.5 *Občutljivost na tveganje*).

Znotraj standardne formule se omenjena tveganja neposredno ne upoštevajo; pri izračunu v okviru procesa ORSA so sicer upoštevana, vendar niso obravnavana kot pomembna.

Novonastala tveganja so v zavarovalnici hitro prepoznana skozi proces četrtnega poročanja na osnovi rednih in izrednih poročil nosilcev posameznih tveganj, kar omogoča hitro reakcijo v obliki ukrepov. Poročila zajemajo že nastala ali potencialna tveganja. Sprememba v profilu tveganj lahko vpliva tako na poslovno strategijo kot strategijo tveganj.

C.6.1 Izpostavljenost tveganju

Ovrednotenje **strateškega tveganja** ali **tveganja ugleda** je zahtevno, saj imata obe tveganji vpliv na enega ali več drugih modulov tveganj. Ocena zanj se naredi na osnovi ocene strokovnjakov oz. se za njiju izvaja scenarij. Ti dve tveganji sta za zavarovalnico nepomembni.

Upravljanje sredstev in obveznosti se vrednoti s stres testi (glej poglavje C.3.5 *Občutljivost na tveganje*). Rezultati kažejo na to, da ima zavarovalnica zadostne lastne vire sredstev v primeru ekstremnih scenarijev na finančnem trgu.

C.6.2 Tveganje koncentracije

Pod kategorijo »Ostala pomembna tveganja« ni tveganja koncentracije.

C.6.3 Zmanjševanje tveganj

Za strateško tveganje in tveganje ugleda se kot tehnike za zmanjševanje tveganj uporabljajo krizni načrti in drugi ukrepi.

Zavarovalnica še pred strateško pomembnimi poslovnimi odločitvami izvede podrobno analizo strateških tveganj.

Tveganje ugleda se nadzoruje z opazovanjem najpomembnejših tveganj zavarovalnice v okviru sistema internih kontrol, kjer se nadzoruje tveganje ugleda v povezavi z drugimi tveganji. Potencialna tveganja ugleda (med drugim tudi drugi specifični individualni primeri) se obravnavajo na upravi in odboru za upravljanje. V kriznih načrtih so za nujne primere opisani tudi posebni ukrepi in nadaljnji koraki na področju zunanje komunikacije.

C.6.4 Likvidnostno tveganje prihodnjih dobičkov

Likvidnostnega tveganja za ostala pomembna tveganja ni.

C.6.5 Občutljivost na tveganje

Pred pomembnimi strateškimi odločitvami se zmeraj izvajajo temu primerni scenariji.

C.7 Ostale informacije

Vse pomembne informacije profila tveganj zavarovalnice so bile navedene v prejšnjih poglavjih.

D. VREDNOTENJE ZA NAMENE SOLVENTNOSTI

Vrednotenje sredstev in obveznosti v bilanci stanja po SII temelji na principu tržne vrednosti. Prvi in drugi odstavek 9. člena delegirane uredbe predvidevata, da so sredstva in obveznosti, v kolikor ne veljajo drugi predpisi, vrednotene v skladu z MSRP. Vrednost v bilanci stanja po SII se tako v glavnem ujema s pošteno vrednostjo po MSRP v skladu s podanimi predpisi.

V skladu s 174. členom ZZavar-1 morajo zavarovalnice pri določanju tržne vrednosti sredstev in obveznosti upoštevati pravila, opisana v nadaljevanju.

Sredstva se vrednotijo z zneskom, po katerem bi se izmenjala med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu.

Obveznosti se vrednotijo z zneskom, po katerem bi se lahko prenesle ali poravnale med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu.

Vrednotenje sredstev in obveznosti GRAWE zavarovalnice d. d. v skladu s 7. členom delegirane uredbe temelji na načelu delujoče družbe (going-concern). Izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij se opravi v skladu s predpisi za zavarovalno-tehnične rezervacije (76.–86. člen Direktive 2009/138/EZ).

V računovodskih izkazih družbe so vrednosti sredstev in obveznosti prikazane v skladu s predpisi ZZavar-1, MSRP in predpisi AZN. Pravilnost upoštevanja zakonskih predpisov preveri in potrdi pooblaščen revizor z izdajo Poročila neodvisnega revizorja o računovodskih izkazih, ki je objavljeno v Letnem poročilu družbe.

Bilanca stanja v skladu s SII GRAWE zavarovalnice d. d. na 31.12. 2016 je prikazana v Tabeli S.02.01, kot sledi:

Razlike v vrednotenju med bilanco v skladu s SII in knjižnimi vrednostmi v skladu z

Bilančni datum 31.12.2016

Sredstva	Pojasnila	SII vrednost	Knjižna vrednost po MSRP	Razlika
Neopredmetena sredstva	R0010 D.1.1.1	0	16	-16
Odložene terjatve za davek	R0020 D.1.1.2	4.652	3.140	1.512
Presežek iz naslova pokojninskih shem	R0030	0	0	0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	R0040 D.1.1.3	4.472	3.730	742
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)	R0050 D.1.1.4	175.402	161.467	13.936
Nepremičnine (razen za lastno uporabo)	R0060 D.1.1.3.2	2.497	2.041	456
Deleži v povezanih podjetjih, vključno z udeležbami	R0070	0	0	0
Lastniški vrednostni papirji	R0080 D.1.1.4	87	87	0
Lastniški vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi	R0090	0	0	0
Lastniški vrednostni papirji, ki ne kotirajo na borzi	R0100	87	87	0
Obveznice	R0110 D.1.1.4	151.273	137.792	13.480
Državne obveznice	R0120 D.1.1.4	108.010	94.548	13.462
Podjetniške obveznice	R0130 D.1.1.4	41.051	41.033	18
Strukturirani vrednostni papirji	R0140 D.1.1.5	2.211	2.211	0
Vrednostni papirji, zavarovani s premoženjem	R0150	0	0	0
Kolektivni naložbeni podjemi	R0160 D.1.1.4	21.546	21.546	0
Izvedeni finančni instrumenti	R0170	0	0	0
Depoziti, ki niso denarni ustrezniki	R0180	0	0	0
Druge naložbe	R0190	0	0	0
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja	R0200 D.1.1.6	32.051	32.051	0
Kreditni in hipoteke	R0210 D.1.1.7	1.075	1.075	0
Posojila, vezana na police	R0220	421	421	0
Kreditni in hipoteke posameznikom	R0230	100	100	0
Drugi kreditni in hipoteke	R0240	553	553	0
	D.1.1.8			
Izterljivi zneski iz pozavarovanj iz naslova:	R0250 D.2.1.3	4.548	10.973	-6.424
neživiljenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživiljenjskim	R0260	4.682	10.932	-6.250
neživiljenjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	R0270	5.098	9.685	-4.587
zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživiljenjskim	R0280	-416	1.247	-1.663
življenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0290	-76	33	-109
zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim	R0300	0	0	0
življenjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0310	-76	33	-109
življenjskih zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0320	-58	7	-65
Depoziti pri cedentih	R0330	0	0	0
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	R0340 D.1.1.9	1.179	1.179	0
Terjatve iz naslova pozavarovanj	R0350 D.1.1.10	156	156	0
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	R0360 D.1.1.11	559	559	0
Lastne delnice (v posesti neposredno)	R0370	0	0	0
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	R0380	0	0	0
Denar in denarni ustrezniki	R0410 D.1.1.12	1.317	1.317	0
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	R0420	162	162	0
Sredstva skupaj	R0500	225.573	215.824	9.749

Obveznosti		Pojasnila	SII vrednost	Knjižna vrednost po MSRP	Razlika
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživljenjska zavarovanja	R0510	D.2.1.1.1	5.859	20.382	-14.523
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživljenjska zavarovanja (brez zdravstvenih zavarovanj)	R0520		6.733	17.896	-11.163
ZTR, izračunane kot celota	R0530		0	0	0
Najboljša ocena	R0540		5.816	17.896	-12.080
Marža za tveganje	R0550		916	0	916
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja					
(podobna neživljenjskim)	R0560		-873	2.486	-3.360
ZTR, izračunane kot celota	R0570		0	0	0
Najboljša ocena	R0580		-1.028	2.486	-3.514
Marža za tveganje	R0590		155	0	155
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	R0600		116.347	112.716	3.631
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna življenjskim)	R0610		0	0	0
ZTR, izračunane kot celota	R0620		0	0	0
Najboljša ocena	R0630		0	0	0
Marža za tveganje	R0640		0	0	0
(razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	R0650	D.2.1.1.2	116.347	112.716	3.631
ZTR, izračunane kot celota	R0660		0	0	0
Najboljša ocena	R0670		112.642	112.716	-74
Marža za tveganje	R0680		3.705	0	3.705
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zavarovanja, vezana na indeks ali enoto premoženja	R0690		30.337	30.492	-155
ZTR, izračunane kot celota	R0700		0	0	0
Najboljša ocena	R0710		29.146	30.492	-1.345
Marža za tveganje	R0720		1.190	0	1.190
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	R0730		0	0	0
Pogojne obveznosti	R0740		0	0	0
Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij	R0750	D.3.1.1	291	291	0
Obveznosti iz naslova pokojninskih shem	R0760		0	0	0
Depoziti pozavarovateljev	R0770		0	0	0
Odložene obveznosti za davek	R0780	D.3.1.2	9.349	3.657	5.692
Izvedeni finančni instrumenti	R0790		0	0	0
Zneski, dolgovani kreditnim institucijam	R0800		0	0	0
Finančne obveznosti, razen zneskov, dolgovanih kreditnim institucijam	R0810		0	0	0
Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov	R0820	D.3.1.3	2.596	2.596	0
Obveznosti iz naslova pozavarovanja	R0830	D.3.1.4	2.100	2.100	0
Obveznosti (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	R0840	D.3.1.5	1.736	1.736	0
Podrejene obveznosti	R0850		0	0	0
Podrejene obveznosti, ki niso del osnovnih lastnih sredstev	R0860		0	0	0
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev	R0870		0	0	0
Vse druge obveznosti, ki niso prikazane drugje	R0880	D.3.1.6	0	0	0
Obveznosti skupaj	R0900		168.615	173.971	-5.355
Presežek sredstev nad obveznostmi	R1000		56.958		

Pomembne razlike so shematično predstavljene v naslednji tabeli:

	Bilanca stanja v skladu s SII	Računovodski izkazi v skladu z MSRP
Naslovniki	AZN, druge zavarovalnice, stranke	Upniki, AZN, druge zavarovalnice, poslovni partnerji
Splošno	Vrednotenje po pošteni vrednosti	Vrednotenje po nabavni vrednosti, vrednotenje po odplačni vrednosti in vrednotenje po pošteni (tržni) vrednosti
	Definirano v smernicah in tehničnih specifikacijah	Definirano s predpisi MSRP

D.1 Sredstva

D.1.1 Razlaga razlik v vrednotenju po posameznih vrstah sredstev

D.1.1.1 Neopredmetena sredstva

V bilanci stanja po MSRP so neopredmetena osnovna sredstva vrednotena po nabavni vrednosti, zmanjšani za akumulirano amortizacijo.

V bilanci stanja po SII se neopredmetena osnovna sredstva vrednotijo, kot da nimajo vrednosti. Razlika z vrednostjo v bilanci stanja po MSRP tako znaša 16 TEUR.

D.1.1.2 Odložene terjatve za davek

Odložene terjatve za davek v bilanci stanja po SII znašajo 4.652 TEUR. Terjatve za odloženi davek v bilanci stanja v skladu z MSRP znašajo 3.140 TEUR.

Pri izračunu terjatev za odloženi davek je za leto 2016 uporabljena 19-odstotna davčna stopnja, medtem ko je za preteklo leto uporabljena 17-odstotna davčna stopnja.

Dodatna pojasnila so podana v točki *D.1.2.3 Odložene terjatve za davek*.

D.1.1.3 Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo

V bilanci stanja po SII se upošteva ocenjena poštena vrednost zemljišč in zgradb, ki se določa v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Uporablja se dohodkovno-stroškovna metoda oz. metoda neposredne primerjave prodajnih cen primerljivih nepremičnin.

Zgradbe se v računovodskih izkazih po MSRP izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za akumulirano amortizacijo. Amortizacijske stopnje so usklajene z ocenjeno življenjsko dobo posameznega sredstva.

Ponovna cenitev je potrebna, kadar pride do večjih sprememb na nepremičninskem trgu, vendar najmanj vsakih 5 let.

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev se v bilanci stanja po SII vrednoti po pošteni vrednosti, medtem ko so v bilanci stanja po MSRP vrednotena po modelu nabavne vrednosti, pri čemer se ugotavljajo morebitna znamenja slabitev. Vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v bilanci stanja po SII in v bilanci v skladu z MSRP se ne razlikujeta.

D.1.1.3.1 Zemljišča, zgradbe in oprema v posesti za lastno uporabo

Vrednost zemljišč, zgradb in opreme v posesti za lastno uporabo v bilanci stanja po SII presega vrednost v bilanci stanja po MSRP v letu 2016 za 742 TEUR.

D.1.1.3.2 Naložbene nepremičnine

Vrednost zemljišč in zgradb v bilanci stanja po SII presega vrednost v skladu z MSRP za 456 TEUR.

D.1.1.4 Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)

Vrednotenje lastniških vrednostnih papirjev, obveznic in naložb v investicijske sklade, ki niso vsebovane v življenjskih zavarovanjih, pri katerih zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje, poteka v računovodskih izkazih zavarovalnice v skladu z MSRP. Zavarovalnica razvršča svoje naložbe v štiri kategorije: finančne naložbe v posojila in depozite, finančne naložbe v posesti do zapadlosti, finančne naložbe, razpoložljive za prodajo, in finančna sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti se ob začetnem pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, nato pa so vrednotene po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Za prodajo razpoložljive naložbe se ob pripoznanju vrednotijo po nabavni vrednosti, nato pa po pošteni vrednosti, ki je enaka tržni ceni na dan vrednotenja. Finančne naložbe, izmerjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se ob nakupu pripoznajo po pošteni vrednosti. Na dan vrednotenja se njihova poštena vrednost ugotavlja s pomočjo veljavnih cen na delujočem trgu. V kolikor tržnih cen ni na voljo, se uporabi ena od alternativnih metod vrednotenja, ki so opisane v poglavju D.4.1.

Poštena vrednost lastniških vrednostnih papirjev in naložb v investicijske sklade, ki niso vsebovane v življenjskih zavarovanjih, za potrebe SII ustreza tržni vrednosti na dan vrednotenja. Naložbe se po pošteni vrednosti razvrščajo v skladu s hierarhijo, opisano v točki *D.1.3.2 Model vrednotenja finančnih sredstev*. Poštena vrednost obveznic v bilanci stanja po SII ustreza tržni vrednosti na dan vrednotenja. V bilanci stanja po MSRP so obveznice, ki so uvrščene med razpoložljive za prodajo, in obveznice, vrednotene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, prav tako izkazane po tržni vrednosti na dan vrednotenja, medtem ko so obveznice v posesti do zapadlosti v bilanci stanja po MSRP izkazane po odplačni vrednosti.

Razlika v vrednosti naložb za potrebe SII in vrednosti naložb v skladu z MSRP znaša na 31. 12. 2016 13.462 TEUR in v celoti izhaja iz finančnih naložb v posesti do zapadlosti, ki se v skladu z MSRP vrednotijo z metodo efektivnih obresti po odplačni vrednosti.

D.1.1.5 Strukturirani vrednostni papirji

Strukturirani vrednostni papirji vsebujejo pozicije, katerih znesek vračila oz. plačila je odvisen od tržne vrednosti in se meri kot trenutna tržna vrednost teh pozicij.

Poštena vrednost se določa iz tržne cene oz. cene na borzi na priznanem in likvidnem trgu, Bloombergove ocene s pomočjo oddelka za upravljanje naložb s finančnim modelom SWMP (Swap-Manager) oz. knjigovodske vrednosti.

Med vrednostjo naložb v strukturirane vrednostne papirje v skladu s SII in z MSRP ni razlik. Na dan 31. 12. 2016 znašajo 2.211 TEUR.

D.1.1.6 Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja

Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja, se vrednotijo po tržni vrednosti. Med vrednostjo teh sredstev v bilanci stanja po SII in MSRP ni razlik in znašajo na bilančni datum 32.051 TEUR.

Razmejene obresti naložb življenjskih zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, se pripišejo tržni vrednosti teh naložb.

D.1.1.7 Krediti in hipoteke

Posojila, hipotekarna posojila in policna posojila se evidentirajo po odplačni vrednosti. Vrednost v bilanci stanja po SII ustreza vrednosti v skladu z MSRP.

D.1.1.8 Izterljivi zneski iz pozavarovanj

Pojasnila o vrednotenju so predstavljena v poglavju *D.2.1.2 Vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na LoB*.

Pri vrednotenju v skladu z IFRS se uporabljajo nominalne vrednosti pogodbenih zneskov. V bilanci stanja po SII znašajo zavarovalno-tehnične rezervacije, prenesene pozavarovateljem, 4.458 TEUR, medtem ko znašajo po IFRS 10.973 TEUR. Razlike med vrednotenji v rezultatih izhajajo iz bistveno različnih predpostavk, uporabljenih pri knjigovodskih vrednostih (v skladu z načeli računovodenja – vrednotenje v skladu z IFRS) in ekonomskih vrednostih (vrednotenje v bilanci stanja po SII).

D.1.1.9 Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov

V tej postavki so prikazane terjatve do zavarovalcev in zavarovalniških posrednikov. Akontirane provizije so izkazane v terjatvah do zavarovalniških posrednikov samo v primeru, ko obstaja dejanska terjatev za vračilo.

Terjatve v bilanci stanja po SII ustrezajo vrednosti v skladu z MSRP. Pri tem se sklepa, da imajo vse terjatve zapadlost 12 mesecev. Vrednost teh terjatev se meri po odplačni vrednosti, zmanjšani za načrtovane posamezne in pavšalne popravke vrednosti.

V terjatve iz zavarovalnih poslov je vključen popravek vrednosti terjatev do zavarovalcev v višini 1.340 TEUR.

D.1.1.10 Terjatve iz naslova pozavarovanj

V tej postavki so prikazane obračunske terjatve iz prejetih in oddanih pozavarovanj.

Terjatve v bilanci stanja po SII se vrednotijo po pošteni vrednosti, medtem ko so v bilanci po MRSP izkazane po odplačni vrednosti. Pri tem se sklepa, da imajo vse terjatve zapadlost 12 mesecev. V 2016 ni razlik med vrednostjo terjatev v obeh bilancah.

D.1.1.11 Terjatve do kupcev, nepovezane z zavarovanjem

V drugih terjatvah so prikazane terjatve, ki ne izhajajo iz zavarovalnih, sozavarovalnih ali pozavarovalnih storitev. Vključujejo terjatve za vračila davkov in prispevkov ter terjatve iz naslova zaračunanih najemnin in stroškov najemjemalcem.

Terjatve se vrednotijo po odplačni vrednosti, pri čemer se sklepa, da imajo vse terjatve zapadlost 12 mesecev. Njihova vrednost v bilanci v skladu s SII ustreza vrednosti v skladu z MSRP.

D.1.1.12 Denar in denarni ustrezniki

V postavki so vključena denarna sredstva v blagajni in dobroimetja na transakcijskih računih. Dobroimetja na transakcijskih računih, ki glasijo na tuje valute, se na bilančni datum preračunajo z referenčnim tečajem ECB.

Denarna sredstva se vrednotijo po nominalni vrednosti in imajo tako v bilanci stanja po SII kot po MSRP enako vrednost. Na bilančni datum znašajo 1.317 TEUR.

D.1.1.13 Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje

Ta postavka vsebuje postavke za zaračunavanje med oddelki ter postavke časovnih razmejitev. Knjigovodska vrednost v bilanci stanja po SII ustreza vrednosti v skladu z MSRP in na 31.12.2016 znaša 162 TEUR. Razmejene obresti od vrednostnih papirjev se v obeh bilancah izkazujejo skupaj s tržno vrednostjo pod ustrezno postavko kapitalskih naložb, katerim pripadajo.

D.1.2 Ocene in predpostavke, ki lahko vplivajo na izkazane vrednosti sredstev

D.1.2.1 Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva se v bilanci v skladu z MSRP izkazujejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za kumulirano amortizacijo v višini 20 %. V bilanci stanja po SII se neopredmetena osnovna sredstva prikažejo z vrednostjo 0, saj v skladu z 2. odstavkom 10. člena ni na razpolago tržne vrednosti za primerljiva sredstva.

D.1.2.2 Model vrednotenja finančnih sredstev

Vsa finančna sredstva se za namene SII vrednotijo po pošteni vrednosti. Metode ugotavljanja poštene vrednosti so različne, odvisne tudi od naložbene hierarhije. Poštena vrednost delnic, investicijskih skladov, ki niso vključena v sredstva, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje, drugih vrednostnih papirjev s spremenljivimi in fiksnimi donosi ustreza knjižni vrednosti oz. tržni ali borzni vrednosti.

D.1.2.2.1 Kotirane cene na aktivnem trgu (1. naložbeni nivo)

Finančna sredstva so vrednotena po tržni ceni, ki je objavljena na aktivnem trgu za enako oz. podobno sredstvo.

Definicija aktivnega trga

Aktiven oz. delujoč trg je tisti trg, na katerem so zabeleženi poslovni dogodki z vrednostnimi papirji v zadostni pogostosti in količini, da so informacije o ceni nenehno na razpolago. Če se posamezni finančni instrument vodi na priznanem trgu oz. priznani borzi, govorimo o finančnem instrumentu, ki kotira. Redne transakcije med neodvisnimi pogodbenimi partnerji

tako niso potrebne, vendar pa majhna količina trgovanja, nizko število transakcij, kot tudi na splošno širok razpon pri trgovanju lahko nakazuje na pomanjkanje aktivnega trga.

Dodatni pokazatelj likvidnosti za posamezni vrednostni papir je volumen emisije. Kot likvidne naložbe štejejo vrednostni papirji, katerih emisije so bile pod običajnimi tržnimi razmerami izdane v višini vsaj 500 milijonov EUR.

Zavarovalnica pri vrednotenju na splošno izhaja iz predpostavke, da se državni vrednostni papirji v lokalni valuti štejejo kot likvidna finančna sredstva.

Viri tečajev za ugotavljanje kotiranih tržnih cen

Viri tečajev tržnih cen se zbirajo in redno posodablajo v oddelku za upravljanje premoženja pri matični družbi, ki za zavarovalnico vodi posle upravljanja naložb.

Poštena vrednost investicijskih skladov se določa v okviru programa za upravljanje skladov, družbe Security KAG, ki redno aktualizira podatke na podlagi aktualnih informacij o cenah. Za to prav tako skrbi nosilec izločenega posla.

D.1.2.2.2 Vrednotenje naložb na podlagi opazovanih tržnih podatkov (2. Naložbeni nivo)

Kadar posamezna naložba ne kotira na borzi oz. trgu, se poštena vrednost naložbe ugotavlja s pomočjo tržne cene primerljivih vrednostnih papirjev.

D.1.2.2.3 Model vrednotenja (3. naložbeni nivo)

Za naložbe, katerih poštene vrednosti ne moremo določiti po nobenem od prej naštetih načinov, se uporabljajo interni modeli vrednotenja na podlagi predpostavk in ocen.

Matična družba, kot nosilec izločenega posla, uporabi tisti postopek vrednotenja, ki je v posamezni okoliščini najbolj ustrezen in za katerega je na voljo dovolj podatkov za merjenje poštene vrednosti. Pri tem strogo upošteva določila MSRP 13, ki predpisuje tako tehniko ocenjevanja vrednosti, ki čim bolj spodbudi uporabo ustreznih opazovanih vložkov in omeji uporabo nepomembnih opazovanih vložkov. V kolikor je možno na trgu spremljati podatke o glavnih parametrih posameznega modela (kot npr. obrestne krivulje, kreditni razpon itd.), se za vrednotenje naložbe uporabi ta postopek.

Cilj merjenja poštene vrednosti je določiti ceno, po kateri bi se izvedla transakcija za prodajo sredstva ali prenos obveznosti med neodvisnimi udeleženci na trgu na datum merjenja pod trenutnimi tržnimi pogoji.

V skladu s 7. odstavkom 10. člena delegirane uredbe so na voljo naslednji načini vrednotenja:

- **tržni način**, pri katerem se uporabljajo cene in druge ustrezne informacije, ki izhajajo iz tržnih transakcij, ki vključujejo enaka ali primerljiva (tj. podobna) sredstva, obveznosti ali skupino sredstev in obveznosti, kot je poslovni objekt;
- **stroškovni način**, ki izraža znesek, ki bi se trenutno zahteval za nadomestitev storitvene zmogljivosti sredstva (pogosto imenovana tudi dnevna nadomestitvena vrednost);
- **na donosu zasnovan način**, pri katerem se prihodnji zneski (denarni tokovi ali prihodki in odhodki) pretvorijo v en trenutni (tj. diskontiran) znesek, ki izraža trenutna tržna pričakovanja glede teh prihodnjih zneskov.

Neopazovani vložki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti, če ustrezni opazovani vložki niso na voljo. Družba razvije neopazovane vložke z uporabo najboljših razpoložljivih informacij v danih okoliščinah, ki lahko vključujejo tudi lastne podatke družbe. Ob tem upošteva vse informacije o predpostavkah udeležencev na trgu, ki so razumno na voljo. V kolikor družba uporabi neopazovane vložke, mora lastne podatke ustrezno prilagoditi spoznanjem, ki jih je pridobila na podlagi razumno razpoložljivih informacij.

D.1.2.2.4 Oslabitev finančnih sredstev

Družba vsako leto na bilančni datum presoja, ali obstajajo znamenja slabitve za posamezno finančno sredstvo.

Znaki za slabitev so npr.:

- kršitev pogodbe, kot je npr. neplačilo kuponov ali končnega dospelja,
- nastanek pomembnih finančnih težav izdajatelja ali dolžnika,
- velika verjetnost, da bo posojilojemalec doživel stečaj ali finančno reorganizacijo,
- začetek insolvenčnega postopka.

D.1.2.3 Odložene terjatve za davek

Vrednotenje odloženih davkov v bilanci stanja po SII ustreza pričakovanim davčnim prihodkom (odložene terjatve za davke) in plačilom davkov (odložene obveznosti za davke). Višina odloženih davkov je izkazana v skladu s členom 15 delegirane uredbe. Osnovo za izračun predstavljajo razlike med pošteno vrednostjo vsakega posameznega sredstva in obveznostmi ter vrednostjo tega sredstva in obveznostmi v davčni bilanci. Tako ugotovljenečasne razlike se pomnožijo z davčno stopnjo, ki je zakonsko predpisana. Pri izračunu odloženih davkov se diskontiranja ne uporablja.

Trajne razlike skladno z MRS 12 niso osnova za izračun odloženih davkov in tako tudi v bilanci stanja po SII niso upoštevane.

Terjatve za odložene davke se lahko pozitivni vrednosti pripišejo samo, če je verjetno, da bo v prihodnje prišlo do obdavčljivih dobičkov, ki se lahko pobotajo s terjatvami za odloženi davek, pri čemer se upoštevajo vsi morebitni pravni in upravni predpisi o časovni omejitvi za prenos še neizkoriščenih davčnih olajšav ali za prenos še neizkoriščenih davčnih izgub.

V Sloveniji ni časovne omejitve za prenos še neizkoriščenih davčnih olajšav oziroma še neizkoriščenih davčnih izgub.

Aktivni odloženi davki so izkazani v poziciji odloženih terjatev za davke, pasivni odloženi davki pa med odloženimi obveznostmi za davke. V postavki odloženih terjatev za davek se ne izvaja saldiranje z odloženimi obveznostmi za davek.

Odloženi davki so v letu 2016 obračunani z 19-odstotno davčno stopnjo.

	Vrednost po SII	Knjižna vrednost po MSRP	Vrednost iz davčne balance
	31. 12. 2016	31. 12. 2016	31. 12. 2016
Odloženi davki izhajajo iz	TEUR	TEUR	TEUR
Deleža pozavarovanja v zavarovalno-tehničnih rezervacijah	4.548	10.973	10.973
Neopredmetenih osnovnih sredstev	0	16	16
Osnovnih sredstev	4.472	3.730	3.730
Finačnih naložb	175.402	161.467	142.209
Zavarovalno-tehničnih rezervacij	152.543	163.590	149.855
Drugih obveznosti	291	291	210

D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

D.2.1 Zavarovalno-tehnične rezervacije

D.2.1.1 Splošne osnove kalkulacije (izračuna)

Zavarovalno-tehnične rezervacije predstavljajo celoto vseh tekočih zahtevkov zavarovancev zoper zavarovalnico. Le-ti se bodo v bilanci stanja izračunali v skladu z zavarovalno-tehničnimi (aktuarskimi) načeli. Zavarovalno-tehnične rezervacije v skladu s Solventnostjo II so sestavljene iz najboljše ocene in marže za tveganje.

Izračun marže za tveganje (risk margin) je podrobneje razložen v poglavju *D.2.3 Izračun marže za tveganje (risk margin)*.

D.2.1.1.1 Premoženska zavarovanja

D.2.1.1.1.1 Premijske rezervacije

Najboljšo oceno premijskih rezervacij predstavlja saldo diskontiranih prihodnjih premij brez bodočih stroškov, ki izhajajo iz škodnih zahtevkov. Osnovna ideja je »dobičkonosnost zavarovalnih pogodb«. Veliko zavarovalnih pogodb premoženjskih zavarovanj je sklenjenih za več let, zato so prihodnja plačila premij pričakovana in jih je mogoče interpretirati kot denarne tokove. Finančni odhodki zaradi prihodnjih stroškov in pričakovanih škod bodo

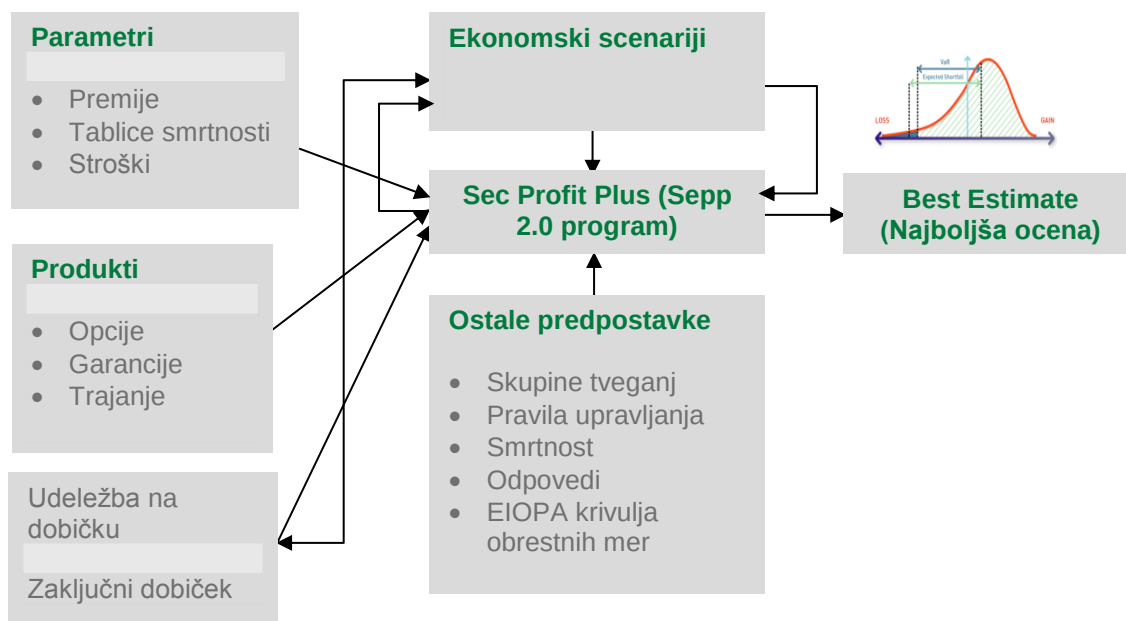
odvzeti od teh pozitivnih denarnih tokov. Denarni tokovi, generirani iz zavarovalnih pogodb v preostalem času, so diskontirani in šokirani s krivuljo obrestnih mer, ki jo predpisuje EIOPA. Zaradi iztekov zavarovalnih pogodb in ostalih prenehanj se skozi čas zmanjšuje portfelj. Diskontiranje vseh denarnih tokov skozi čas predstavlja višino premijske rezervacije.

D.2.1.1.1.2 Škodne rezervacije

Najboljšo oceno škodnih rezervacij predstavlja nediskontirano verjetnostno tehtano povprečje prihodnjih plačil obveznosti, ki izhajajo iz škodnih primerov, ki so se že zgodili (prijavljene škode). V primerih, kadar škodni primeri niso v celoti prijavljeni, je potrebno končno stanje le-teh oceniti s pomočjo matematično-statističnih metod. Denarni tokovi se kreirajo na osnovi oblikovanih škodnih rezervacij v letu, v katerem se je škodni dogodek pripetil, vendar še ni bil izplačan do naslednjega obdobja. Ti denarni tokovi so diskontirani ali šokirani z netvegano krivuljo obrestnih mer, objavljeno na uradnih straneh EIOPA.

D.2.1.1.2 Življenjska zavarovanja

Najboljše ocene življenjskih zavarovanj se izračunavajo z uporabo simulacij ob upoštevanju dolgoročnega značaja zavarovalnih pogodb in s tem odvisnosti od trga kapitala. Osnova za izračun je trenutno stanje vseh pogodb življenjskih zavarovanj. Izračun tržne vrednosti je osnovan na predpostavkah drugega reda, namesto na predpostavkah prvega reda (kot so tablice umrljivosti ali tehnična obrestna mera). Tarifne značilnosti v pogodbah življenjskih zavarovanj, kot so obrestna mera, udeležba na dobičku in računsko pravilo, se izvajajo na nivoju pogodbe. Za določanje prihodnje udeležbe pri dobičku (FDB) se uporablja stohastično modeliranje kapitalskega dobička. S pomočjo teh novih ciljnih vrednosti se v generatorju scenarijev simulirajo ekonomski scenariji hkrati z upoštevanjem sredstev (pasiva), kar pripelje do različnih situacij udeležbe pri dobičku glede na simuliran gospodarski razvoj izkaza poslovnega izida in pravila upravljanja. Najboljšo oceno predstavlja povprečna sedanja vrednost vseh scenarijev. Pravilo upravljanja, ki je povezano s trenutno prakso in v skladu s poslovno strategijo, določa porazdelitev (izplačilo) in naknadno dodelitev presežkov k zavarovalni pogodbi (do zavarovancev). Na ta način se določi dolgoročni potek najboljše ocene na področju življenjskih zavarovanj. Izračuni najboljše ocene življenjskih zavarovanj se izvajajo s pomočjo programske opreme (simulacijski generator) Sec Profit Plus.

Slika 1: Shematski prikaz izračuna najboljše ocene življenjskih zavarovanj v skladu s Solventnostjo II

D.2.1.2 Vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na LoB

Zavarovalno-tehnične rezervacije v skladu s Solventnostjo II obsegajo najboljšo oceno in maržo za tveganje. Izračunane so ločeno za življenjska in premoženjska zavarovanja, pri čemer najboljša ocena premoženjskih zavarovanj vsebuje premijske rezervacije in škodne rezervacije.

LoB	Vrsta zavarovanja	31. 12. 2016		
		Bruto	Neto	Razlika
2	Nezgodno zavarovanje	-2.069.076	-1.213.148	-855.928
4	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil	780.488	-322.464	1.102.952
5	Drugo zavarovanje kopenskih vozil	4.052.629	679.331	3.373.298
7	Zavarovanje požara in drugo škodno zavarovanje	-3.158.767	-1.844.420	-1.314.347
8	Splošno zavarovanje odgovornosti	-450.210	-202.709	-247.501
11	Zavarovanje pomoči (asistenca)	-989.107	-246.347	-742.760
12	Zavarovanje različnih finančnih izgub	95.900	44.307	51.593
	Skupaj premoženjska zavarovanja	-1.738.143	-3.105.450	1.367.307

Tabla 1: Premijske rezervacije premoženjskih zavarovanj

Ustrezen tarifni sistem v kombinaciji z letnimi plačniki premij vodi do negativnih premijskih rezervacij v posameznih LoB, kar pomeni, da ima GRAWE zavarovalnica d. d. v teh poslovnih vrstah dobičkonosen posel. V izračunu premijskih rezervacij se prav tako upoštevajo stroški reševanja škod ter bodoči stroški zavarovalnih poslov, ki lahko v določenih poslovnih vrstah privedejo do pozitivnih premijskih rezervacij, kar pomeni, da napovedani

(ocenjeni) prihodnji stroški lahko presežejo vedno manjše prihodke od premij. V večini primerov to izhaja iz prispevkov za pozavarovanje.

D.2.1.3 Opis izterljivih zneskov na osnovi pozavarovalnih pogodb (reinsurance recoverables):

Izterljivi zneski na osnovi pozavarovalnih pogodb za premijske rezervacije so razlika med bruto in neto izračunom. Ti zneski predstavljajo zneske, ki jih GRAWE zavarovalnica d. d. plača pozavarovateljem. V večini primerov so le-ti breme GRAWE zavarovalnice d. d., saj pričakovane bodoče premije pozavarovateljem presežejo pričakovana bodoča plačila.

Naslednja tabela prikazuje škodne rezervacije, to so vsa neporavnana plačila za odprte odškodninske zahtevke, diskontirana do dneva izračuna.

LoB	Vrsta zavarovanja	31. 12. 2016		
		Bruto	Neto	Razlika
2	Nezgodno zavarovanje	1.041.155	600.903	440.252
4	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil	2.246.039	931.439	1.314.600
5	Drugo zavarovanje kopenskih vozil	1.635.666	656.578	979.088
7	Zavarovanje požara in drugo škodno zavarovanje	997.639	588.082	409.557
8	Splošno zavarovanje odgovornosti	162.518	64.890	97.628
11	Zavarovanje pomoči (asistenca)	223.086	223.086	0
12	Zavarovanje različnih finančnih izgub	220.478	146.679	73.799
	Skupaj premoženjska zavarovanja	6.526.581	3.211.657	3.314.924

Tabela 2: Škodne rezervacije premoženjskih zavarovanj

Tudi pri škodnih rezervacijah izterljivi zneski na osnovi pozavarovalnih pogodb predstavljajo razliko med bruto in neto izračunom.

LoB	Vrsta zavarovanja	Bruto	Neto	Razlika
30	Življenjska zavarovanja z udeležbo na dobičku	117.504.971	117.556.951	-51.980
31	Življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov (UL)	30.336.852	30.395.288	-58.436
32	Ostala življenjska zavarovanja	-1.157.953	-1.134.304	-23.649
	Skupaj življenjska zavarovanja	146.683.869	146.817.934	-134.065

Tabela 3: Zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj

Izračun najboljše ocene življenjskih zavarovanj prav tako poteka ločeno z in brez upoštevanega pozavarovanja z namenom, da se lahko določijo zneski iz pozavarovalnih pogodb. Saldo med bruto in neto izračunom ponovno predstavlja izterljive zneske na osnovi pozavarovalnih pogodb.

D.2.1.4 Opis stopnje negotovosti

D.2.1.4.1 Premoženska zavarovanja

Izračunani so bili intervali zaupanja za celotno škodno rezervacijo. Cilj je statistično oceniti razlike.

Intervali zaupanja prikazujejo morebitna nihanja najboljše ocene po vseh homogenih skupinah tveganj glede na izbrane intervale zaupanja. Tudi zgornji prag intervala zaupanja v višini 99,5 % je za leto 2016 v območju zaračunanih premij (zadržanih).

D.2.1.4.2 Življenjska zavarovanja

Program za izračun Sec Profit Plus (SePP) je sestavljen iz kalkulatorja zavarovanj za zajamčen del obveznosti (guarantee calculator) ter stimulatorja za razpoložljive prihodnje udeležbe na dobičku (future profit participation). Kalkulator zavarovanj za zajamčen del obveznosti izhaja iz knjigovodskih vrednosti denarnih tokov, uporablja predpostavke drugega reda ter diskontira ponderirane denarne tokove na bilančni referenčni datum. Predpostavke drugega reda (računska pravila drugega reda) so izračunane z uporabo statističnih metod.

Pri opisu stopnje negotovosti je potrebno ločeno obravnavati dve komponenti, in sicer deterministični del in simulirani del:

a) Deterministični del

Najboljša ocena je izračunana na osnovi naslednjih treh glavnih parametrov:

1. pogodbeni denarni tokovi,
2. verjetnost,
3. diskontna stopnja.

Medtem ko so pogodbeni denarni tokovi odvisni od narave pogodbenih pogojev in diskontne stopnje, ki je definirana na osnovi fiksne krivulje obrestnih mer, na negotovost vpliva izključno verjetnost, s katero se opredeljujejo računski pravila (predpostavke) drugega reda. V tej smeri je deterministična najboljša ocena odvisna le od veljavnosti/določanja računskih pravil drugega reda.

b) Simulirani del

Simulirani del najboljše ocene je odvisen od prihodnjega finančnega rezultata, pravil za upravljanje in vrste simuliranih ekonomskih (gospodarskih) scenarijev. Kot rezultat zahtevane konsistentnosti s trgom je obseg odstopanj v povprečju zelo nizek, vendar le tako dolgo, dokler se parametri tveganja (volatilnost/nestanovitnost) modeliranih sredstev realni. Oblikovanje pravil upravljanja ima najvišji vpliv na rezultat, saj skupni učinek prihodnjih ravnanj in opustitev masivno vpliva na sedanjo vrednost denarnih tokov prihodnjih dobičkov. Posledično se odigravajo (realistične) modifikacije pravil upravljanja, ki se kažejo kot sprememba v najboljši oceni (BE).

D.2.1.5 Kvalitativna in kvantitativna razlaga razlik pri vrednotenju po vrstah poslovanja (LoB), razlik pri uporabljenih osnovah, metodah in predpostavkah

Najbolj temeljne razlike knjigovodskih vrednosti rezervacij v primerjavi z vrednostmi rezervacij, ki so vrednotene v skladu z načeli solventnosti II in so prikazane v naslednji tabeli, izvirajo (rezultirajo) iz različnih načel vrednotenja. Knjigovodske vrednosti so vrednotene po načelih računovodenja (knjigovodska vrednost), vrednosti rezervacij, ki so vrednotene v skladu z načeli Solventnosti II, pa so vrednotene po načelih poštene vrednosti (tržna vrednost).

LoB	Vrsta zavarovanja	Solventnost II	Knjigovodska vrednost
2	Nezgodno zavarovanje	-872.830	2.137.160
4	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil	3.164.236	6.474.870
5	Drugo zavarovanje kopenskih vozil	5.800.230	3.599.890
7	Zavarovanje požara in drugo škodno zavarovanje	-1.652.619	2.432.198
8	Splošno zavarovanje odgovornosti	-254.567	583.541
11	Zavarovanje pomoči (asistenca)	-686.623	132.992
12	Zavarovanje različnih finančnih izgub	365.461	0
	Skupaj premoženjska zavarovanja	5.863.288	15.360.650
30	Življenjska zavarovanja z udeležbo na dobičku	117.504.971	108.707.408
31	Življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov (UL)	30.336.852	30.854.431
32	Ostala življenjska zavarovanja	--1.157.953	151.142
	Skupaj	152.547.158	155.073.630

Tabela 4: Primerjava knjigovodskih vrednosti in tržnih vrednosti rezervacij

Vrednotenje je izvedeno glede na hierarhijo iz Regulative EU, številka 1126/2008 in v skladu z načeli poštene vrednosti. Razlike med vrednotenji v rezultatih izhajajo iz bistveno različnih predpostavk, uporabljenih pri knjigovodskih vrednostih (v skladu z načeli računovodenja) in ekonomskih vrednostih.

Bistvene razlike so navedene v naslednji tabeli:

	Knjigovodska vrednost (lokalna bilanca)	Solventnost II (ekonomske vrednosti)
Vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij; splošno	Verjetnost neplačila nasprotne stranke se ne upošteva	Verjetnost neplačila nasprotne stranke se upošteva
	Obnašanje zavarovalcev in/ali zavarovancev se ne upošteva	Obnašanje zavarovalcev in/ali zavarovancev se upošteva
	Gospodarski razvoj se ne predvideva	Gospodarski razvoj se pričakuje.
	Ni oblikovane marže za tveganje. Zavarovalno-tehnične rezervacije se oblikujejo z načelom previdnosti	Marža za tveganje kot varnostna rezerva za nezavarovana tveganja
Zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj	Aktuarsko vrednotenje obveznosti z vključenimi že dodeljenimi oziroma razporejenimi deleži dobička	Vsi verjetnostno prilagojeni denarni tokovi, vključujoč prihodnja diskrecijska upravičenja
	V izračunu se upošteva tehnična obrestna mera, katere maksimalna vrednost je zakonsko regulirana	V izračunu se uporabi krivulja obrestnih mer, uradno objavljena s strani EIOPE s šoki navzgor
	Računska pravila prvega reda	Računska pravila drugega reda

Tabela 5: Kvantitativna razlaga razlik vrednotenja med knjigovodskimi vrednostmi (lokalna bilanca stanja) in vrednostmi v skladu vrednotenja po Solventnosti II

D.2.1.5.1 Računske osnove drugega reda

Glavni razlog za razliko med knjigovodsko in tržno vrednostjo pri življenjskih zavarovanjih izhaja iz računskih predpostavk drugega reda. Le-te so odvisne od naslednjih parametrov:

- netvegana krivulja obrestnih mer,
- verjetnosti predčasnih prekinitev pogodb,
- verjetnosti kapitalizacije (spremembe zavarovanj v zavarovanja brez plačila premije),
- umrljivost drugega reda,
- stroški drugega reda.

Za izračun se uporablja netvegana krivulja obrestnih mer, uradno objavljena s strani evropskega organa za zavarovanja in poklicne pokojnine EIOPA, brez prilagoditev za nestanovitnost oz. volatilitet na dan bilance stanja¹.

¹ <https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/insurance/solvency-ii-technical-information/risk-free-interest-rate-term-structures>.

D.2.1.6 Opis ujemanja prilagoditev (matching adjustment) in portfelja

Zaradi visoke stopnje solventnosti uporaba LTG ukrepa ni bila upoštevana.

D.2.1.7 Izjava o uporabi prilagoditev za nestanovitnost (volatility adjustment)

Zaradi visoke stopnje solventnosti se je opustila uporaba prilagoditve za nestanovitnost.

D.2.1.8 Izjava o uporabi prenosa netvegane obrestne mere (Statement on the use of the risk-free transfer interest rate)

Zaradi visoke stopnje solventnosti se je opustila uporaba prenosa netvegane obrestne mere.

D.2.2 Pomembne poenostavitve (simplifikacije) in opis stopnje negotovosti pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij

Zavarovalno-tehnične rezervacije so bile izračunane v skladu s predpisi za zavarovalno-tehnične rezervacije (členi od 76 do 86 Direktive Solventnost II 2009/138/EC).

D.2.2.1 Obnašanje zavarovancev

Obnašanje zavarovancev se upošteva v obliki verjetnosti odpovedi ter pri spremembah zavarovanj v zavarovanja brez plačila premije v predpostavkah drugega reda.

D.2.3 Izračun marže za tveganje (risk margin)

Zavarovalno-tehnične rezervacije poleg najboljše ocene vključujejo tudi maržo za tveganje. Izračun le-te se izvede v skladu s standardnim modelom po pristopu stroškov kapitala (cost-of-capital approach CoC). Upoštevanje tega pristopa predpostavlja, da se celoten portfelj prenese na referenčno podjetje, ki nalaga samo v netvegane instrumente in upravlja samo s tem portfeljem. Stroški za doseganje solventnega kapitala za tveganja, ki obstajajo kljub netveganim naložbam, se prikažejo kot marža za tveganje. Predpisana mera stroškov tega kapitala po standardnem modelu Solventnost II je 6 %. Zraven zavarovalno-tehničnih tveganj je potrebno v izračun vključiti tudi neizogibna tržna tveganja, tveganje nasprotne stranke (tveganje iz pozavarovanj), kakor tudi operativno tveganje.

Glede na vsebino uporabljena metoda ustreza vsebini poenostavitve številka 1 iz smernic o vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij (EIOPA-BoS-14/166).

V naslednji tabeli so prikazane marže za tveganje po posamezni vrsti poslovanja (LoB) in celotne zavarovalno-tehnične rezervacije kot seštevku najboljše ocene in marže za tveganje.

LoB	Vrsta zavarovanja	31. 12. 2016	
		Marža za tveganje	Zavarovalno-tehnične rezervacije
2	Nezgodno zavarovanje	155.091	-872.830
4	Zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil	137.709	3.164.236
5	Drugo zavarovanje kopenskih vozil	111.935	5.800.230
7	Zavarovanje požara in drugo škodno zavarovanje	508.509	-1.652.619
8	Splošno zavarovanje odgovornosti	33.125	-254.567
11	Zavarovanje pomoči (asistenca)	79.398	-686.623
12	Zavarovanje različnih finančnih izgub	49.082	365.461
	Skupaj premoženjska zavarovanja	1.074.849	5.863.288
30	Življenjska zavarovanja z udeležbo na dobičku	3.676.735	117.504.971
31	Življenjska zavarovanja, vezana na enote investicijskih skladov (UL)	1.190.474	30.336.852
32	Ostala življenjska zavarovanja	27.815	-1.157.953
	Skupaj življenjska zavarovanja	4.895.024	146.683.869

Tabela 6: Marža za tveganje in celotne zavarovalno-tehnične rezervacije

D.3 Ostale obveznosti

D.3.1 Pojasnila razlik v vrednotenju pri posameznih vrstah obveznosti

D.3.1.1 Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij

V tej poziciji so v skladu z bilanco po MSRP izkazane rezervacije za odpravnine, neizkoriščen dopust in jubilejne nagrade.

V skladu z MRS 37.39 se rezervacije izkazujejo v višini najboljše ocene izdatkov, tj. t. i. pričakovane vrednosti.

Med vrednostjo po SII in bilanco v skladu z MSRP ni razlik.

D.3.1.1.1 Rezervacije za odpravnine

Izgradnja rezervacije za odpravnine vključuje pričakovane obveznosti do delojemalcev ob zaključku njihovega službovanja. Rezervacije so oblikovane za tiste zaposlene, ki imajo na bilančni datum sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas.

Izračun se opravi v skladu z MRS 19 po finančno-matematičnih načelih, ki upoštevajo naslednje predpostavke:

- višina uporabljene stopnje fluktuacije 2,5 %,
- uporabljena diskontna stopnja 2,5 %,
- potrebna leta za upokožitev: 65 let (moški in ženske),
- osnova za izračun odpravnine v višini 4 TEUR,
- Slovenske tablice umrljivosti 2000–2002; univerzalne z modifikacijami.

Vrednost po SII ustreza vrednosti v skladu z MSRP.

D.3.1.2 Odložene obveznosti za davek

V bilanci stanja po SII se enako kot v bilanci stanja po MSRP ne izvaja saldiranje terjatev in obveznosti za odložene davke.

Za izračun odloženih davkov je uporabljena 19-odstotna davčna stopnja. Odloženi davki se izračunavajo od začasnih razlik med vrednostjo po SII in davčno priznano vrednostjo.

D.3.1.3 Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov

Obveznosti iz naslova zavarovanja vključujejo predvsem obveznosti za predplačila premij in plačila premij, ki zaradi časovnega zamika ali manjkajočih podatkov še niso mogla biti razporejena, in se nanašajo na naslednje obračunsko obdobje.

Vrednost v skladu s SII ustreza vrednosti v skladu z MSRP.

D.3.1.4 Obveznosti iz naslova pozavarovanja

Obveznosti iz naslova pozavarovanja izhajajo iz pozavarovalnih obračunov oddanega pozavarovanja in so izkazane po izvirni vrednosti.

Med vrednostima v bilanci stanja po SII in bilanci v skladu z MSRP ni razlik.

D.3.1.5 Obveznosti do kupcev, nepovezane z zavarovanjem

Ostale obveznosti vključujejo obveznosti do dobaviteljev, za odmerjeni davek in druge poslovne obveznosti, ki so izkazane v bilanci stanja po izvirni vrednosti in so kratkoročnega značaja.

Med vrednostima po SII in MSRP ni razlik.

D.3.1.6 Ostale obveznosti

V tej postavki so prikazane ostale obveznosti, ki niso vključene v drugih postavkah. Njihova vrednost v skladu s SII ustreza vrednosti po MSRP.

D.3.2 Ocene in predpostavke, ki lahko vplivajo na izkazane vrednosti obveznosti

D.3.2.1 Odloženi davki

Učinek, ki zmanjšuje tveganje (risk-mitigation effect) odloženih davkov (nadomestilo izgub preko odloženih davkov [AdjDT]) v ekonomski bilanci stanja, temelji na tem, da se v primeru izgube obveznost odloženih davkov lahko zniža ali pa se lahko povišajo sredstva iz naslova odloženih davkov.

V skladu s prvim odstavkom 207. člena Delegirane uredbe Komisije EU zmogljivost izgub odloženih davkov ustreza vsoti prilagoditve osnovne solventnostne kapitalske zahteve (BSCR), prilagoditve nadomestila izgub zavarovalno-tehničnih rezervacij (AdjTP) ter kapitalskih zahtev operativnega tveganja, pomnoženih z ustrezno davčno stopnjo.

Višina nadomestila izgub preko odloženih davkov je omejena na nižjo vrednost od zneska, določenega v 207. členu Delegirane uredbe Komisije EU, in saldiranega zneska odloženih obveznosti za davek iz bilance stanja ter se v izračunu upošteva kot odbitna postavka od SCR.

Dodatna pojasnila so navedena v poglavju *D.1.2.3 Odložene terjatve za davek*.

D.3.2.2 Ostale obveznosti

V poziciji ostale obveznosti so vključene obveznosti za davke v višini 251 TEUR, kot tudi obveznosti iz naslova socialnih prispevkov v višini 50 TEUR.

Vse obveznosti iz naslova davkov, kot tudi obveznosti iz naslova socialnih prispevkov imajo zapadlost krajšo od enega leta. Ostale obveznosti, zajete v tej poziciji, v višini 1,4 TEUR prav tako zapadejo v enem letu.

Vrednost ostalih obveznosti v bilanci stanja po SII in v skladu z MSRP je enaka.

D.3.2.3 Obveznosti za povračila zaposlencem

Pojasnila v poglavju *D.3.1.1.1 Rezervacije za odpravnine*.

D.3.2.4 Obveznosti iz naslova pozavarovanja

Obveznosti iz naslova pozavarovalnih poslov so obveznosti, ki izhajajo iz obračunanega oddanega pozavarovanja.

Poračun s terjatvami iz naslova pozavarovanj je mogoč le v primeru, ko je to pravno dovoljeno. Pobot z depozitnimi terjatvami iz naslova pozavarovanj v nobenem primeru ni dovoljen.

D.4 Alternativne metode vrednotenja

V skladu s 4. odstavkom 9. člena delegirane uredbe (EU) 2015/35 lahko zavarovalnice pri vrednotenju sredstev in obveznosti odstopajo od predpisanih metod pod pogojem, da:

- (1) je metoda uporabljena pri pripravi svojih letnih ali konsolidiranih računovodskih izkazov,
- (2) je metoda vrednotenja skladna s členom 75 direktive 2009/138/ES,
- (3) podjetje navedenega sredstva ali obveznosti v računovodskih izkazih ne vrednoti po MSRP,
- (4) bi vrednotenje sredstev in obveznosti po MSRP pomenilo stroške za podjetje, ki bi bili nesorazmerni glede na skupne stroške upravljanja.

Zavarovalnica uporablja alternativne metode vrednotenja za pripravo bilance v skladu s SII na naslednjih področjih:

D.4.1 Alternativno ugotavljanje cene za vrednostne papirje

Tržna cena vrednostnih papirjev, za katere tržna cena aktivnega trga ni na razpolago, se ugotavlja z uporabo netvegane obrestne krivulje, kot tudi s pribitkom. Pri ugotavljanju pribitka se upošteva naslednji vrstni red:

- a) pregled likvidnega vrednostnega papirja istega izdajatelja z enako bonitetno oceno,
- b) pregled zamenjav kreditnega tveganja (Credit Default Swaps),
- c) ugotavljanje kreditnih pribitkov pri bankah, ki izvajajo primarne emisije za različne izdajatelje (z različnimi bonitetnimi ocenami),
- d) ugotavljanje kreditnih razponov za enakovredne vrednostne papirje.

Hierarhija vrednotenja finančnih instrumentov je predstavljena v poglavju *D.1.2.2 Model vrednotenja finančnih sredstev*.

Vrednost strukturiranih finančnih naložb se ugotavlja s pomočjo SWPM (Swap Manager v sistemu Bloomberg). Opis v poglavju *D.4.2 Swap Manager Bloomberg (SWPM)*.

Pri zasebnih uvrstitvah vrednostnih papirjev se redno spremljata likvidnost in obstojnost cen. V kolikor je naložba nelikvidna, se ovrednoti s pomočjo alternativne metode vrednotenja.

D.4.2 Swap Manager Bloomberg (SWPM)

SWPM swap manager se uporablja za določanje vrednosti pri izvenborznih derivatnih poslih. Bloombergov SWPM omogoča podporo pri oceni tržne izpostavljenosti pri mnogih instrumentih, kot so npr. swapi, opcije oz. hibridni produkti. Nadalje je možna analiza obrestnih krivulj in denarnih tokov oz. tudi izvedba različnih analitičnih scenarijev. SWPM ima individualno prilagodljiv uporabniški vmesnik (user interface), ki omogoča, da se glede na naravo in tip posla lahko prosto izbira in uporablja zahtevane parametre in obrestne krivulje ter da se lahko na osnovi teh izbranih kriterijev le-te ovrednoti.

D.4.3 Metode vrednotenja za zemljišča in zgradbe

Poštena vrednost zemljišč in zgradb se določa v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Uporablja se dohodkovna stroškovna metoda oz. metoda neposredne primerjave prodajnih cen primerljivih nepremičnin.

Pri nezgrajenih objektih vrednost odraža pričakovanja tržnih udeležencev o vrednosti nepremičnine, potem ko bo dokončana, zmanjšani za stroške, ki so potrebni za dokončanje objekta in primerne prilagoditve za dobiček in tveganje.

D.4.4 Predpostavka za deleže v povezanih podjetjih in udeležbe

Vrednost deležev v povezanih podjetjih se v skladu s 1. odstavkom b, člena 13 delegirane uredbe ugotavlja po prilagojeni kapitalski metodi oz. ustreza knjižni vrednosti v skladu s 6. odstavkom člena 13.

Zavarovalnica nima deležev v povezanih podjetjih.

D.5 Druge navedbe

D.5.1 Preračun valut

Postavke, ki temeljijo na tujih valutah, se na bilančni datum preračunajo v evro na podlagi referenčnega tečaja ECB.

Zavarovalnica 31. 12. 2016 nima postavk v tujih valutah.

D.5.2 Pomembnost

Načelo proporcionalnosti in pomembnosti se izvaja v skladu s členom 9, odstavek 4 delegirane uredbe glede na velikost in kompleksnost družbe.

Glede določanja meje materialnosti pri vrednotenju sredstev in obveznosti se v bilanci stanja po SII ravnamo v skladu z definicijo, ki je opredeljena v MRS 8.

E. UPRAVLJANJE KAPITALA

E.1 Lastni viri sredstev

V skladu s SII je višina zahtevanih lastnih virov kapitala posamezne zavarovalnice odvisna od dejanskega profila tveganj (kot je opisan v poglavju *C PROFIL TVEGANJ*). Višja ko so tveganja, ki se jim izpostavlja zavarovalnica, višji je zahtevani solventnostni kapital (SCR) oz. minimalni zahtevani kapital (MCR), ki ga mora zavarovalnica pokriti z lastnimi viri kapitala.

Opredelitev lastnih virov kapitala, ki so potrebni za pokrivanje SCR in MCR, temeljijo na treh korakih.

V **prvem koraku** se lastni viri v bilanci stanja po SII izračunajo kot presežek sredstev nad obveznostmi. Ta presežek solventnostne bilance je predstavljen v poglavju *D*. Vrednotenje sredstev in obveznosti se na nekaterih segmentih razlikuje od vrednotenja v skladu z računovodskimi predpisi, ki jih predpisujejo MSRP (pojasnila v poglavju *D*). V bilanci stanja po SII izračunani lastni viri so opisani kot osnovni lastni viri sredstev.

K t. i. osnovnim lastnim virom se upoštevajo tudi podrejene obveznosti. Smernice upravljanja kapitala GRAWE zavarovalnice d. d. trenutno ne predvidevajo emisije tovrstnih obveznosti.

Pomožni lastni viri, ki jih lahko družba vpokliče za pokritje svojih izgub, niso vključeni v bilanco po SII in se lahko prištejejo s soglasjem nadzornika. Smernice za upravljanje premoženja zavarovalnice ne predvidevajo postavk pomožnih lastnih virov.

V drugem koraku se posamezni deli kapitala razdelijo v tri razrede (»Tiers«), in sicer odvisno od tega, v kolikšni meri so na razpolago za pokrivanje izgub glede na njihovo razpoložljivost in dospelost.

Zavarovalnica v svoji bilanci stanja po SII izkazuje izključno lastne vire, ki niso časovno omejeni ter so prosti bremen in stalno na razpolago, torej so razvrščeni v razred 1.

Po potrebi nazadnje sledi še omejitev pravice vračunanja razreda 1, 2 ali 3, saj posamezni deli kapitala nimajo popolne pravice za pokrivanje izgube.

Zavarovalnica v skladu z internimi smernicami o upravljanju kapitala stremi k temu, da celotni lastni viri ohranjajo kvaliteto za uvrstitev v razred 1.

Za doseganje tega cilja se pri upravljanju kapitala držimo naslednjih pravil:

- izdaja se lahko samo redne delnice, pri čemer je potrebno pri emisiji delnic upoštevati zakonske predpise,
- paziti je potrebno, da so vse postavke lastnih virov sredstev vedno v celoti vplačane oz. pokrite z donosnimi sredstvi,
- paziti je potrebno, da posamezni deli osnovnega kapitala niso obremenjeni z obstoječimi dogovori ali s povezanimi posli oz. kot posledica prestrukturiranja skupine, ki bi vplivala na postavke kapitala,
- izdaja oziroma sprejem podrejenih obveznosti in pomožnih lastnih virov v skladu z 2. odstavkom členov 88 in 89 direktive ni dovoljeno,
- izdaja lastnih delnic ni dovoljena.

V poslovnih letih od 2017 do 2019 niso planirani nobeni ukrepi glede postavk kapitala.

Skladno z zakonom in s statutom zavarovalnice se na skupščini delničarjev sprejme sklep o izplačilu dividend. Uprava zavarovalnice skupščini predlaga izplačilo dividend. Pri pripravi predloga, ki je oblikovan glede na gospodarske in strateške interese vseh deležnikov (še posebej, vendar ne izključno delničarjev), se upošteva predvsem naslednje:

- zakonski predpisi, predvsem zakonski predpisi za družbe in nadzorni svet glede izplačila dividend,
- da ima družba vedno zadosti lastnih virov, da zadosti kapitalnim potrebam na 31. 12. preteklega leta,
- da ne pričakuje poslovnih dogodkov po 31. 12. preteklega leta, ki bi lahko negativno vplivali na zadostitev kapitalnih zahtev,
- natančno planiranje poslovanja za tekoče poslovno leto in prognoza lastnih virov ter kapitalnih zahtev,
- plan srednjeročnega upravljanja s kapitalom oz. prognoza lastnih virov in kapitalnih zahtev.

Pri predlogu skupščini uprava upošteva, da po izplačilu dividend stopnja solventnosti ne bo padla pod 125 %.

E.1.1. Kapital zavarovalnice po MSRP

Osnovni vplačani kapital zavarovalnice na 31. 12. 2016 je razdeljen na 1.440.000 kosovnih delnic. Družba nima lastnih delnic.

V skladu z ZGD-1 in MSRP je kapital sestavljen, kot sledi:

	31.12.2016
	TEUR
Kapital	
Osnovni kapital	7.400
Kapitalske rezerve	928
Rezerve iz dobička	4.246
Presežek iz prevrednotenja	4.466
Zadržani čisti poslovni izid	23.558
Čisti poslovni izid	1.255
	41.853

E.1.2. Lastni viri v skladu s SII

Lastni viri, izračunani v bilanci stanja po SII na 31. 12. 2016, so sestavljeni iz v nadaljevanju navedenih postavk.

Zavarovalnica ne razpolaga niti s podrejenimi obveznostmi niti z lastnimi delnicami. Vsota lastnih virov tako ustreza vsoti osnovnih lastnih virov sredstev.

Glede na lastnosti postavk kapitala zavarovalnice v skladu s členi od 69 do 71 delegirane uredbe se vse postavke uvrščajo v razred 1, saj so v neomejeni vrednosti na razpolago za kritje solventnostne in minimalne kapitalske zahteve.

	Skupaj	od tega
	31. 12.	razred 1
	2016	
	TEUR	TEUR
Navadne delnice	7.400	7.400
Vplačani presežek kapitala	928	928
Uskladitvene rezerve	45.472	45.472
Skupna osnovna lastna sredstva	53.799	53.799

Uskladitvena rezerva (Reconciliation Reserve) ustreza celotnemu presežku sredstev nad obveznostmi, zmanjšanem za postavke iz 1. odstavka člena 70 delegirane uredbe. V preteklem poslovnem letu je bilo predvideno izplačilo dividend v višini 740 TEUR.

Uskladitvena rezerva zavarovalnice je izračunana, kot sledi:

	Skupaj
	31. 12. 2016
	TEUR
Presežek sredstev nad obveznostmi	53.799
Navadne delnice	7.400
Vplačani presežek kapitala	928
Ostali lastni viri sredstev	-8.328
Uskladitvene rezerve	45.472

E.1.3. Pojasnila razlik v vrednotenju

Razlika v vrednotenju lastnih virov v skladu z bilanco po SII in lastnimi viri v skladu z MSRP je sestavljena iz naslednjih postavk:

	Razlike v vrednotenju
	31. 12. 2016
	TEUR
Razlika v vrednotenju sredstev	7.192
minus razlika v vrednotenju ZTR	-11.284
minus razlika ostalih obveznosti	5.789
Skupni znesek rezerv iz računovodskih izkazov	33.526
Rezerve iz računovodskih izkazov, usklajene z razliko iz SII	46.212
Presežek sredstev nad obveznostmi, ki so razporejena v osnovna lastna sredstva	8.328
Presežek sredstev nad obveznostmi	54.539

Razlika v vrednotenju sredstev izhaja iz tistih postavk, kjer se v skladu z MSRP vrednotijo po nabavni oz. odplačni vrednosti, zato tržna vrednost teh postavk v bilanci stanja po SII presega knjižno vrednost v skladu z MSRP.

Pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah je skupna vrednost najboljše ocene višja v primerjavi z davčno vrednostjo v bilanci stanja po MSRP.

E.2 Zahtevani solventnostni in minimalni kapital

Zavarovalnica izračunava **zahtevani solventnostni kapital** (SCR) na podlagi standardne formule.

Le-ta odraža kapitalske potrebe, ki družbi omogočajo kritje nepredvidenih izgub v prihodnjih letih. SCR je prilagojen tako, da se osnovnim lastnim virom doda dodatek za tveganje do višine, ki ustreza 99,5 % kapitala skozi časovno obdobje enega leta. Drugače povedano, simulira uničujoč dogodek enkrat v 200 letih. Kalibracija zagotavlja, da so upoštevana vsa izmerljiva tveganja, ki jim je izpostavljena zavarovalnica.

Zavarovalnica pri uporabi standardne formule ne uporablja poenostavitev pri posameznih modulih ali podmodulih, niti za družbo specifičnih parametrov, prav tako ne uporablja prilagoditev za ujemanje. Tudi prilagajanje volatilnosti ni v uporabi.

Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala mora v skladu s 4. odstavkom 629. člena ZZavar-1 v povezavi z 254. členom in Sklepom o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu preveriti zunanji pooblaščen revizor.

SCR zavarovalnice na dan poročanja 31. 12. 2016 znaša 14.031 TEUR in je sestavljen iz modulov tveganj na sledeči način:

Tveganje	SCR 31.12.2016	Delež skupnega SCR
Tržno tveganje	10.970.329	78,2%
Tveganje obrestne mere	1.363.117	9,7%
Tveganje lastniških vrednostnih papirjev	3.526.371	25,1%
Tveganje nepremičnin	1.742.264	12,4%
Tveganje kreditnih pribitkov	5.592.951	39,9%
Valutno tveganje	368.008	2,6%
Tveganje tržne koncentracije	1.138.213	8,1%
Vsota	13.730.924	97,9%
Učinek razpršitve	-2.760.595	-19,7%
Zav. tveganje zdravstvenih zavarovanj	1.127.287	8,0%
Zav. tveganje zdravstvenih zav. SLT	0	0,0%
Tveganje katastrof	137.419	1,0%
Zav. tveganje zdravstvenih zav. SNLT	1.085.052	7,7%
Vsota	1.222.471	8,7%
Učinek razpršitve	-95.184	-0,7%
Zav. tveganje življenjskih zavarovanj	7.020.705	50,0%
Tveganje umrljivosti	423.118	3,0%
Tveganje dolgoživosti	8.822	0,1%
Tveganje invalidnosti	330.890	2,4%
Tveganje predčasnih prekinitev	4.849.353	34,6%
Tveganje stroškov	2.845.369	20,3%
Tveganje katastrof	419.008	3,0%
Vsota	8.876.560	63,3%
Učinek razpršitve	-1.855.855	-13,2%
Zav. tveganje premoženjskih zavarovanj	3.984.838	28,4%
Tveganje premij in rezervacij	3.164.024	22,6%
Tveganje predčasnih prekinitev	1.464.139	10,4%
Tveganje katastrof	1.294.629	9,2%
Vsota	5.922.792	42,2%
Učinek razpršitve	-1.937.954	-13,8%
Tveganje neplačila nasprotne stranke	1.829.356	13,0%
Basic SCR (BSCR)	24.932.514	177,7%
Učinek razpršitve	-8.038.160	-57,3%
Operativno tveganje	1.412.606	10,1%
Prilagoditev	-4.275.864	-30,5%
SCR	14.031.096	100,0%

Lastni viri sredstev v razmerju proti SCR na dan 31. 12. 2016 znaša 400,67 %.

Minimalni zahtevani kapital (MCR) predstavlja minimalno vrednost kapitala, ki jo mora imeti zavarovalnica v vsakem trenutku, da lahko nemoteno posluje.

Izračun minimalnega zahtevanega kapitala poteka v skladu s predpisi Solventnosti II v treh fazah, kot sledi.

Linearni MCR je izračunan tako, da se ugotovljene neto najboljše ocene, neto zaračunane premije in tvegani kapital za življenjsko zavarovanje, pri katerem zavarovalci prevzemajo naložbeno tveganje, pomnožijo s predpisanimi faktorji.

Za tako izračunan linearni MCR iz prve faze se preveri, ali je njegova vrednost med 25 % in 45 % SCR. V kolikor to drži, se linearni MCR uporabi za nadaljnje izračune v tretji fazi. V kolikor tako izračunani linearni MCR ne dosega 25 % SCR, se za izračun v tretji fazi uporabi 25 % SCR. Če pa presega 45 % SCR, potem se v tretji fazi za izračun uporabi vrednost 45 % SCR.

Preveri se, ali vrednost, izračunana v fazi 2, leži nad predpisano absolutno spodnjo mejo. V tem primeru rezultat izračuna iz druge faze predstavlja MCR. V kolikor dobimo z izračunom v drugi fazi vrednost, ki leži pod spodnjo predpisano mejo, potem se za MCR uporabi le-ta.

MCR zavarovalnice na dan poročanja 31. 12. 2016 znaša 7.400 TEUR. Razmerje lastnih virov sredstev proti MCR je 759,70 %.

E.3 Uporaba podmodula za izračun tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki bazira na zapadlosti pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala

Ni relevantno.

E.4 Razlike med standardno formulo in uporabljenimi internimi modeli

Ni relevantno.

E.5 Nedoseganje minimalnega zahtevanega kapitala in zahtevanega solventnostnega kapitala

Ni relevantno.

E.6 Druga pojasnila

Vse pomembne informacije o upravljanju kapitala so bile navedene v prejšnjih poglavjih.

Uprava GRAWE zavarovalnice d. d.

Predsednik uprave: mag. Božo Emeršič

Članica uprave: mag. Helga Rudorfer

Član uprave: Simon Husar, dipl. ekon.

Član uprave: Marko Mikič, dipl. ing., dipl. oec.

V Mariboru, 28. 4. 2017

Opis pojmov

Bazična točka (b.t.)

100 bazičnih točk predstavlja 1 % in označuje spremembe na finančnem trgu..

Kombiniran škodni kazalnik

Kombiniran škodni kazalnik je vsota **stroškovnega kazalnika**, ki predstavlja razmerje stroškov za izdelavo zavarovanj, in stroškov za upravljanje proti razmejeni premiji, in **škodnega kazalnika**, ki predstavlja razmerje izplačila škod proti razmejeni premiji.

Kreditni razpon

Kreditni razpon predstavlja razliko med obrestovanim sredstvom in netvegano obrestno mero z enako ročnostjo. Namen je prikazati dodatno nevarnostno premijo, ki jo prejme investitor, če ne želi investirat brez tveganja.

Metoda Delphi

Razprava s strokovnjaki, ki poteka v več krogih z namenom določitve višine tveganja in verjetnosti pojava. Tipični in ekstremni dogodki prvega kroga razprave so zbrani in predloženi ostalim pred vsakim novim krogom. Na zavarovalnici se krogi izvajajo tako, da najprej poda mnenje odgovorna oseba za tveganje, nato se nadaljuje razprava z upraviteljem tveganj tako individualno kot skupinsko v času delavnic.

Derivativi

Derivativi so instrumenti trgovanja v prihodnosti in finančni instrumenti, katerih vrednost izhaja iz razvoja vrednosti enega ali več osnovnih instrumentov (Underlyings). Vrednost derivativov temelji na vrednosti osnovnih instrumentov, in sicer v pozitivni ali negativni odvisnosti.

Učinek razpršitve

Zmanjšanje tveganja z razpršitvijo je rezultat nadomestitve negativnega rezultata tveganja z bolj ugodnim rezultatom, če le med njima ne obstaja popolna korelacija.

Korelacija

Številska mera, ki predstavlja linearno povezavo med dvema spremenljivkama.

SCR-količnik

Razmerje med lastnimi viri sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom v skladu s Solventnostjo II.

Solventnost

Lastni viri sredstev zavarovalnice.

Analize scenarijev

Analize učinkov kombinacij različnih dogodkov.

Tvegana vrednost

Tvegana vrednost je prepoznana kot ključna kvota za vrednotenje tveganj. Tvegana vrednost 1 milijon EUR z intervalom zaupanja 95 % in obdobjem 1 leto pomeni, da potencialna izguba v obdobju enega leta ne bo presegla praga 1 milijon z 95% verjetnostjo.